

Ministarstvo javne uprave

Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za
sprovodenje Strategije reforme javne uprave
2016 – 2020., u 2017. godini

2017

RJU

Sadr0aj:

01	<i>Uvodna riječ</i>	7
02	<i>Zbirni pregled</i>	8
03	<i>Ostvareni rezultati i prioriteti u 2018.godini</i>	14
04	<i>Napredak po ciljevima</i>	19
05	<i>Prilog: Akcioni plan 2016 – 2017. sa statusom realizacije</i>	

Uvodna riječ

Ministarstvo javne uprave, uz učešće drugih ministarstava i institucija koje su uključene u proces reforme javne uprave, pripremilo je **Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016 -2020. za 2017. godinu.**

U cilju procjene konkretnog napretka koji je postignut realizacijom reformskih aktivnosti, Ministarstvo je u julu 2017. godine, uz preporuke Evropske komisije i SIGME/OECD, i uz primjenu nove metodologije, pripremilo Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za period jul 2016 - jul 2017. godine, koji je usvojen na sjednici Savjeta za reformu, u septembru 2017. godine. To je bilo od posebnog značaja jer su navedeni Izvještaj i status implemetacije aktivnosti poslužili kao polazna osnova za pripremu i donošenje novog Akcionog plana za period 2018-2020. godine koji je donijet na sjednici Vlade od 11.01.2018. godine.

Reforma javne uprave je jedan od ključnih prioriteta Strategije proširenja u skladu sa ciljem Strategije Jugoistočne Europe do 2020. godine, kojim se potvrđuje da je uspostavljanje transparentne, razvijene i efikasne javne uprave sposobne da odgovori očekivanjima građana, privrede ali i obavezama našeg budućeg članstva u EU.

Istovremeno, reforma javne uprave je jedan od prioriteta Vlade Crne Gore, jer je razvijena javna uprava od ključnog značaja za uspješne političke i ekonomske reforme i za sprovođenje pravila i standarda EU. U tom smislu, naša administracija treba da napravi značajan napredak, kako bismo bili spremni da evropski sistem funkcionisanja prenesemo i kod nas.

Izvještaj o implementaciji Strategije za 2017. godinu, kojim je dat osvrt i na aktivnosti koje su realizovane u drugoj polovini 2016. godine, ima za cilj da prikaže napredak koji je u ostvaren u realizaciji strateški postavljenih ciljeva na nivou rezultata (outcomes) i procjenu indikatora uspješnosti, te da označi kraj implementacije Akcionog plana 2016-2017. godinu i početak primjene novog strateškog dokumenta za period 2018 -2020. godine.

U tom smislu, Izvještaj je pokazatelj što smo uradili u prethodnoj godini i koje smo obaveze u narednom periodu zacrtali kao prioritet u cilju uspostavljanja efikasne, racionalne, transparentne i servisno orijentisane javne uprave koja će, u skladu sa savremenim trendovima i uz profesionalne državne službenike, postaviti građanina na prvo mjesto i uspostaviti visok nivo otvorenosti i transparenosti javnih institucija u eri savremenih informacionih tehnologija.

Ministarka

Suzana Pribilović

ZBIRNI PREGLED

Prema Izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru za 2016. godinu¹, Crna Gora je umjereni spremna kada je riječ o reformi javne uprave. Određeni napredak je napravljen naročito usvajanjem Strategije za reformu javne uprave 2016 - 2020.g., Programa reforme upravljanja javnim finansijama, Zakona o zaradama u javnom sektoru i pojednostavljinjem administrativnih procedura.

Međutim, preporučeno je da Crna Gora naročito treba da opredijeli odgovarajuća budžetska sredstava za Strategiju reforme javne uprave i započne da je realizuje i redovno prati u bliskoj koordinaciji sa Programom reforme upravljanja javnim finasijama; poboljša kvalitet procjene uticaja propisa i obezbijedi da se konsultacije sa građanima sprovode u skladu sa postojećim zakonodavstvom; da izmjeni pravni okvir za državnu službu da bi se u potpunosti obezbijedilo zapošljavanje na osnovu rezultata, poboljšalo napredovanje u karijeri u cijeloj javnoj službi i obezbijede objektivne procedure razrješenja za više rukovodioce.

Implementacija Akcionog plana 2016 – 2017. za sprovođenje Strategije reforme javne uprave 2016-2020., u 2017. godini, je pokazala napredak u realizaciji aktivnosti, ali i činjenicu da je potrebno uložiti i dodatne napore u cilju ostvarivanja krajnjih strateških ciljeva. Tokom implementacionog perioda sprovode su se brojne aktivnosti počev od **promjena u organizacionoj strukturi državne uprave i uspostavljanja novih resora** zaduženih za **efikasnije ispunjavanje obaveza u procesu pristupanja države Evropskoj uniji**, preduzete su mjere za uspostavljanje **fiskalne konsolidacije**, stvoren je **zakonodavni okvir za službenički sistem**, uspostavljen je **kvalitetniji zakonodavni i institucionalni okvir za saradnju sa civilnim sektorom** kao važnim partnerom u kreiranju i implementaciji javnih politika.

U drugoj polovini 2017. godine sve ključne institucije su bile posvećene realizaciji operativnih zaključaka Posebne grupe za reformu javne uprave (PAR)²: Priprema Predloga akcionog plana za period 2018-2020.g., sa procjenom troškova za naredni trogodišnji period; donošenje novog zakona u oblasti službeničkog sistema, uspostavljanje polazne osnove koja se odnosi na ukupan broj službenika u javnoj upravi u cilju optimizacije broja zaposlenih i izrada pasoš indikatora u cilju boljeg monitoringa Programa upravljanja javnim finasijama (PFM) pokazatelj su **snažne političke volje ispunjenja svih preporuka Evropske komisije** u cilju postizanja rezultata u reformi javne uprave.

Ispunjeni su preduslovi za dobijanje fiksne finansijske tranše u iznosu od 4 mil. eura od strane **Evropske komisije kroz direktnu budžetsku podršku procesu reformi javne uprave, sa ukupnim doprinosom EU u iznosu od 15 000 000 eura**. Raspodjela sredstava će pomoći zemlji da modernizuje upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi, mehanizme transparentnosti i da unaprijedi izvršenje usluga.

Napredak u reformi javne uprave u Crnoj Gori pokazuju i **međunarodni indikatori** koji ukazuju na određena poboljšanja i to u oblasti sprovođenja eGovermenta, te u dijelu smanjenja procedura naplate poreza, skraćenja trajanja postupka i smanjenja troškova zbog mogućnosti elektronskog podnošenja poreskih prijava.

Kroz „Doing business“ izvještaj Svjetske banke za 2017.g.³ napredak je prepoznat u dijelu smanjenja procedura naplate poreza, skraćenje trajanja postupka i smanjenja troškova zbog mogućnosti elektronskog

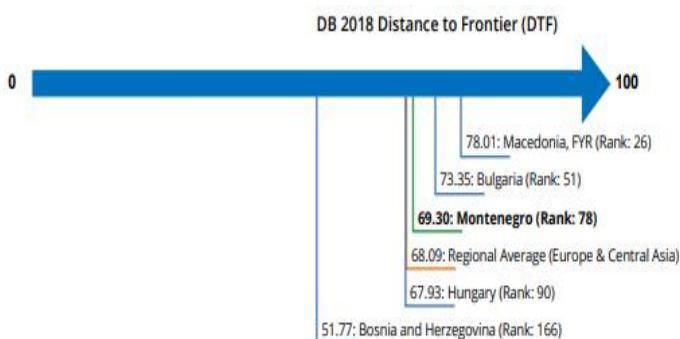
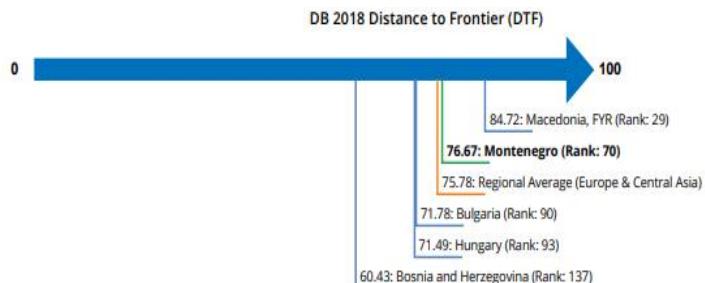
¹ Izvještaj Evropske komisije za Crnu Goru, za 2016.g odinu.

² <http://www.gov.me/naslovna/vijesti-iz-ministarstava/177291/Zakljucci-Posebne-radne-grupe-za-reformu-javne-uprave-PAR.html>

³ <http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/montenegro>

podnošenja poreskih prijava. Crna Gora se po ovom kriterijumu nalazi na 70. od 190 mesta, što je bolje u odnosu na Srbiju, Hrvatsku, Albaniju i BiH.

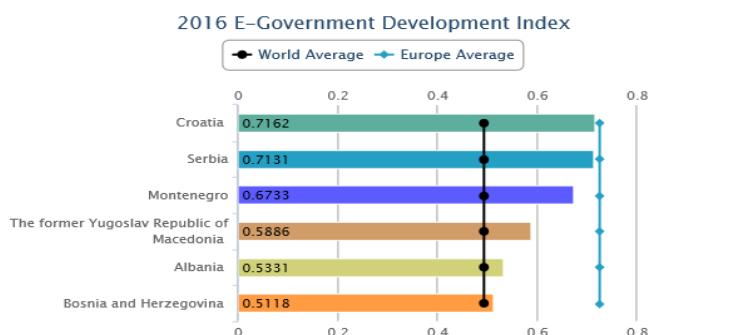
U istom izvještaju prepoznat je napredak i u oblasti izdavanja građevinskih dozvola. U ovom segmentu, Crna Gora kontinuirano napreduje i pobožljava usluge, s obzirom da se nalazi na 78. mjestu, u odnosu na 91. mjesto koje je bilježila 2016. godine. Posmatrajući stanje u regionu, Crna Gora je bolje kotirana od Slovenije, Albanije, Kosova, Hrvatske i BiH. Napredak je **rezultat reforme bazirane na formiranom one stop shopu**, odnosno principu jednog šaltera, shodno proceduri od 2012. u skladu sa kojom je resorni organ lokalne samouprave dužan da sve ostale procedure sa organima uključenim u proces izdavanja dozvole pribavi sam po službenoj dužnosti, a u ime investitora.

Za dalje unapređenje potrebne su mјere koje se odnose na elektronsko izdavanje dozvola i značajno smanjenje troškova.

Napredak je ostvaren u odnosu na međunarodni indikator koji se odnosi na e-participaciju. Naime, UNPACS studija Ujedinjenih nacija, pokazala je da je po **indeksu razvijenosti eParticipacije Crna Gora u 2016. godini je na 17. mjestu sa indeksom 0,8305**. Crna Gora je u 2014. godini bila pozicionirana na 49. mjestu, dok u 2016. godini Crna

Gora bilježi skok od 32 mesta i pozicionirana je na 17. mjestu sa indeksom 0,8305 (EGDI), na listi koja broji 194 zemlje članice Ujedinjenih nacija (evropski prosjek je 0,6985). Ovaj indikator se mjeri na dvogodišnjem nivou, tako da ne postoje podaci za 2017. godinu.

Dobri rezultati su postignuti u oblasti **organizacije i odgovornosti u radu državne uprave** kroz smanjenje broja poništenih akata (36,2%) od strane Upravnog suda; smanjen je broj slučajeva čutanja administracije (941) kod slobodnog pristupa informacijama, ministarstva su proaktivno objavljivala informacije (u procentu od 88%) u odnosu na zakonom propisanu obavezu. U oblasti **pružanja usluga** počela je primjena Zakona o upravnom postupku i povećan je broj e-usluga, u testnoj fazi je postavljen sistem elektronske razmjene podataka kroz jedinstveni informacioni sistem dok elektronska razmjena podataka putem web servisa između državnih organa u praksi daje pozitivne rezultate. Unaprijeđen je normativni okvir za **službenički sistem** u cilju pune primjene zapošljavanja po sistemu zasluga i kompetencija, kao objektivne procedure za prestanak radnog odnosa visoko rukvodnog kadra i druga rješenja koja se odnose na postupak zapošljavanja, ocjenjivanja i napredovanja. Stvoren je podsticajni pravni okvir za **djelovanje civilnog društva i nevladinog sektora u kreiranju i primjeni javnih politika** i preuzete su planirane aktivnosti u cilju

upostavljanja **sistema srednjoročnog planiranja** u oblasti javnih politika i izrade prvog srednjoročnog programa Vlade za period 2018 – 2020.g..

U oblasti **upravljanja reformom javne uprave i koordinacijom** uspostavljeni su efikasni mehanizmi na svim nivoima. Na političkom nivou, reformskim aktivnostima upravlja **Savjet za refomu javne uprave**⁴ na čelu sa potpredsjednikom Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku. Sastav Savjeta čine predstavnici svih relevantnih institucija uključenih u proces reforme javne prave i dva člana koji su predstavnici civilnog sektora. **Odjeljenje za upravljanje procesom reforme javne uprave u okviru Ministarstva javne uprave**, pored administrativno – stručne podrške koju pruža u radu Savjeta za reformu javne uprave, posvećeno je realizaciji poslova iz svoje nadležnosti koji se odnose na izvještavanje i praćenje implementacije Akcionog plana. Takođe, u toku 2017. godine su preduzete aktivnosti u cilju uspostavljanja Međuresorskog operativnog tima za koordinaciju u implementaciji Akcionog plana za sprovodenje Strategije reforme javne uprave 2016 - 2020.g. sa zadatkom da u cilju kvalitetnijeg i kontinuiranog praćenja realizacije aktivnosti koordinira aktivnosti institucija zaduženih za sprovodenje reforme.

U 2016. i 2017. godini izrađena su dva izvještaja o realizaciji Strategije i to **Izvještaja za 2016. godinu** koji je prikazao realizaciju na nivou aktivnosti i **Izvještaja za period jul 2016 – jul 2017. godine** koji je urađen shodno novoj metodologiji i prikazao napredak na osnovu rezultata, odnosno outputa u prvoj godini primjene Strategije.

U Izvještaju Sigme za 2017.³ godinu je konstatovano da je Crna Gora u aktivnoj fazi procesa pristupanja EU. Od juna 2017. godine **otvoreno je 28 pregovaračkih poglavlja od kojih su 3 privremeno zatvorena**.

Na osnovu tabele i poređenja Crne Gore sa drugim zemljama u regionu, kvalitet strateškog okvira reforme javne uprave je ocijenjen sa 5. To znači da Crna Gora ispunjava sve potrebne kriterijume u ovoj oblasti, za razliku od država regiona, gdje prosječna ocjena iznosi 3. Što se tiče Efikasnosti implementacije PAR i sveobuhvatnosti praćenja i izvještavanja, vrijednost ovog indikatora je 1, što je i prosječni iznos za zemlje susjede. Identična vrijednost je i za indikator Finansijska održivost PAR. Za zemlje regiona vrijednost indikatora odgovornost i koordinacija u PAR je 2, što je slučaj i sa Crnom Gorom.

Navedeni izvještaji su pokazali da su i u toku 2017. godine rezultati uglavnom bili više orijentisani na realizaciju aktivnosti nego na ispunjavanje krajnjih ciljeva, odnosno indikatora koji su definisani Strategijom.

Izostanak pojedinih planiranih rezultata povezan je sa činjenicom da početak implementacije nekog strateškog dokumata, gotovo uvijek, započinje normativnim aktivnostima za izmjenu postojećih zakonskih normi što, upravo, ima za posljedicu da se konkretni rezultati mogu očekivati i prikazati tek nakon početka implementacije usvojenih zakonskih rješenja. Sa druge strane, izostanak planiranih rezultata u nekim oblastima zahtijeva da se sagleda pitanje da li je sistem planiranja ciljeva, odnosno

⁴ <http://www.srju.gov.me/>

aktivnosti koje su definisane realno postavljen i da li prioriteti koji su dati u pojedinim resorima, posebno kada je u pitanju izmjena zakonske regulative, utiču na zaostajanje u realizaciji aktivnosti planiranih u tom sektoru.

Završetak implementacione faze Akcionog plana 2016 -2017. godine, kao planskog dokumenta, uz Izveštaj o implementaciji Strategije reforme javne uprave za period jul 2016 – jul 2017. godina, poslužio je kao input da se **Akcionim planom za 2018-2020.g.**⁵ akcenat stavi na **implementaciju zakonskih rješenja**, prvenstveno u pogledu primjene ZUP-a, mjerena zadovoljstva građana pruženim uslugama, povećanje broja elektronskih usluga i uključivanja jedinica lokalnih samouprava na portal e-uprave, primjenu novih zakonskih rješenja u službeničkom sistemu državnih i lokalnih službenika i namještenika. Poseban akcenat je stavljen na realizaciju najzahtjevnijih aktivnosti u narednom periodu koje se odnose na Plan optimizacije zaposlenih u javnom sektoru i izgradnju One Stop Governmenta, čime će se poboljšati operativnost cjelokupne javne uprave, sa jedne, i povećati povjerenje građana u javnu upravu, sa druge strane.

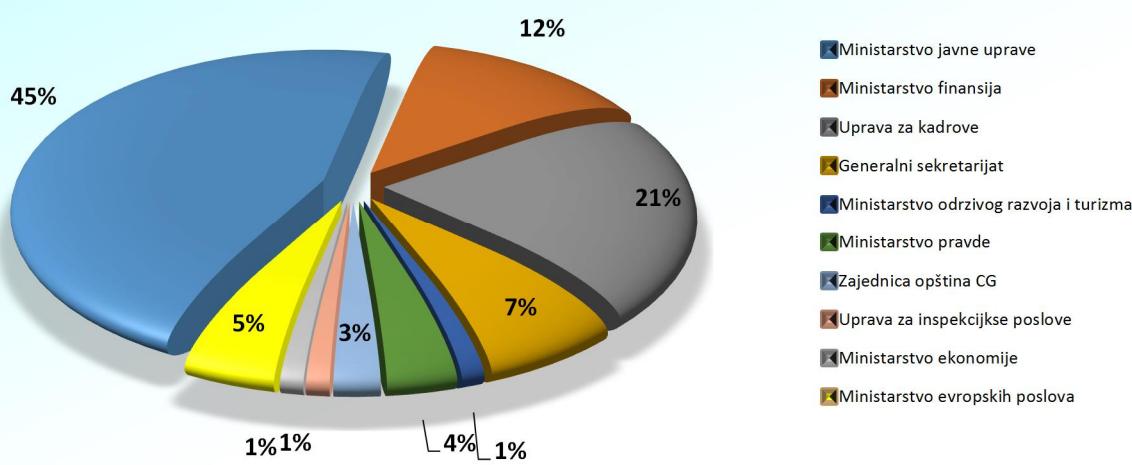
Poseban izazov u **pripremi Akcionog plana za period 2018-2020.g. je procjena troškova realizacije aktivnosti za trogodišnji period**, shodno preporukama Evropske komisije, što je urađeno uz primjenu odgovarajuće metodologije, uz učešće eksperata Sigme. U međusektorskim konsultacijama u pogledu procjene troškova svake pojedine aktivnosti i podaktivnosti, po principu obračuna samo dodatnih troškova, napravljena je finansijska procjena Akcionog plana 2018-2020.g., u iznosu od 11.935.564 mil. eura

Godišnji Izveštaj je analizirao postignute rezultate u pravcu ostvarenja **7 reformskih ciljeva, 15 pojedinačnih ciljeva**, uz praćenje 82 odnosno **70 aktivnosti** koje su imale rok realizacije **kraj 2017. godine**. Izveštaj prati trend kretanja vrijednosti u **51 indikatoru**.

Aktivnost □ Indikator □ Cilj

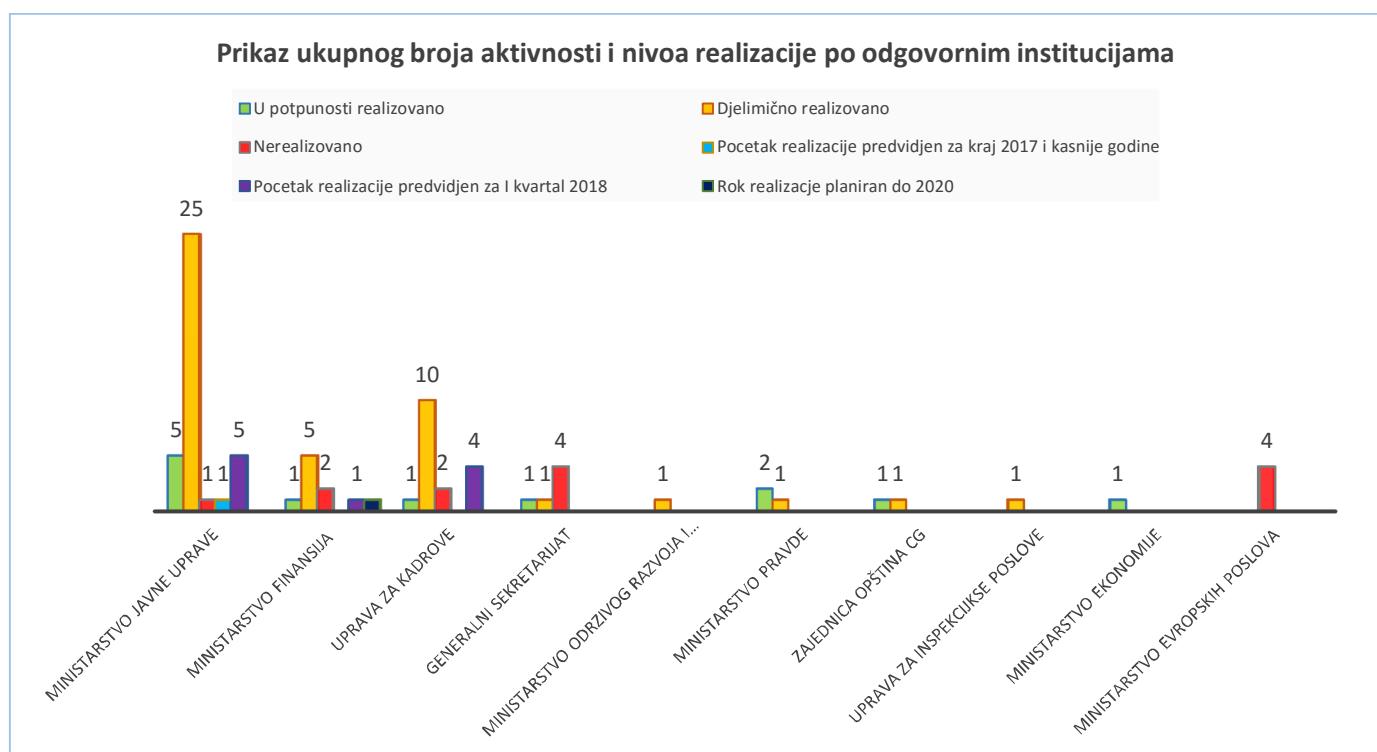
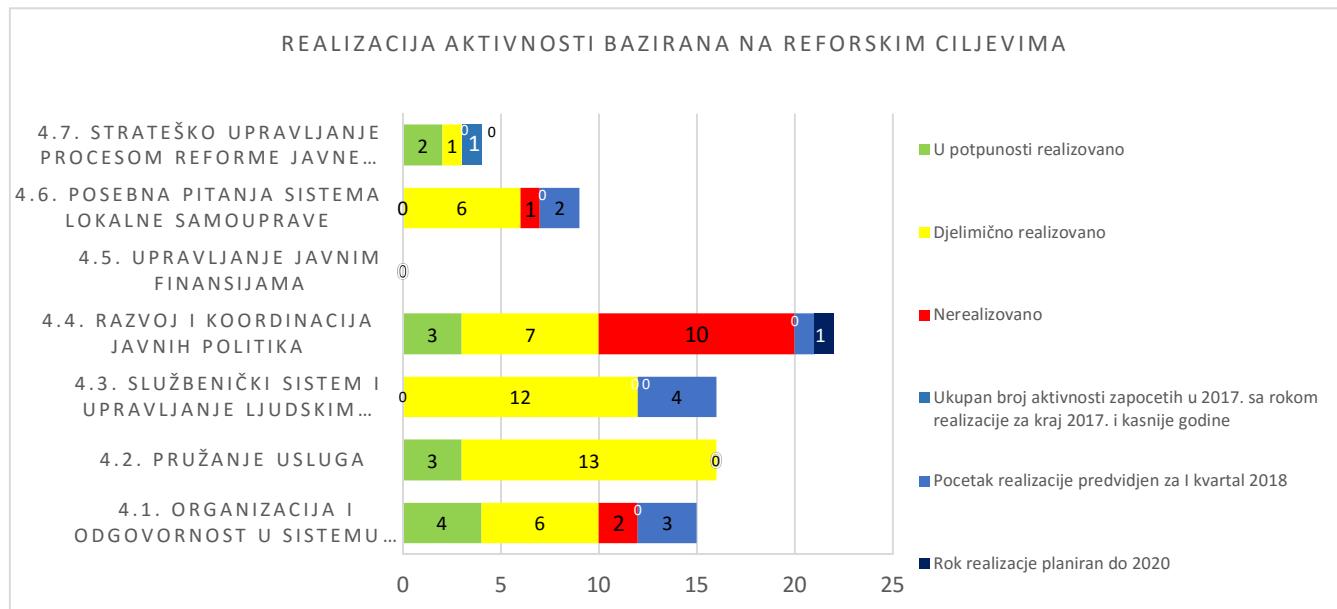
Na osnovu broja aktivnosti i indikatora koji prate ostvarene učinke može se zaključiti da je Ministarstvo javne uprave, osim što je odgovorno za praćenje sprovođenja reforme javne uprave nosilac najvećeg broja aktivnosti. Slijede Uprava za kadrove koja realizuje 22%, te Ministarstvo finansija sa 12%, a zatim Generalni sekretarijat Vlade i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

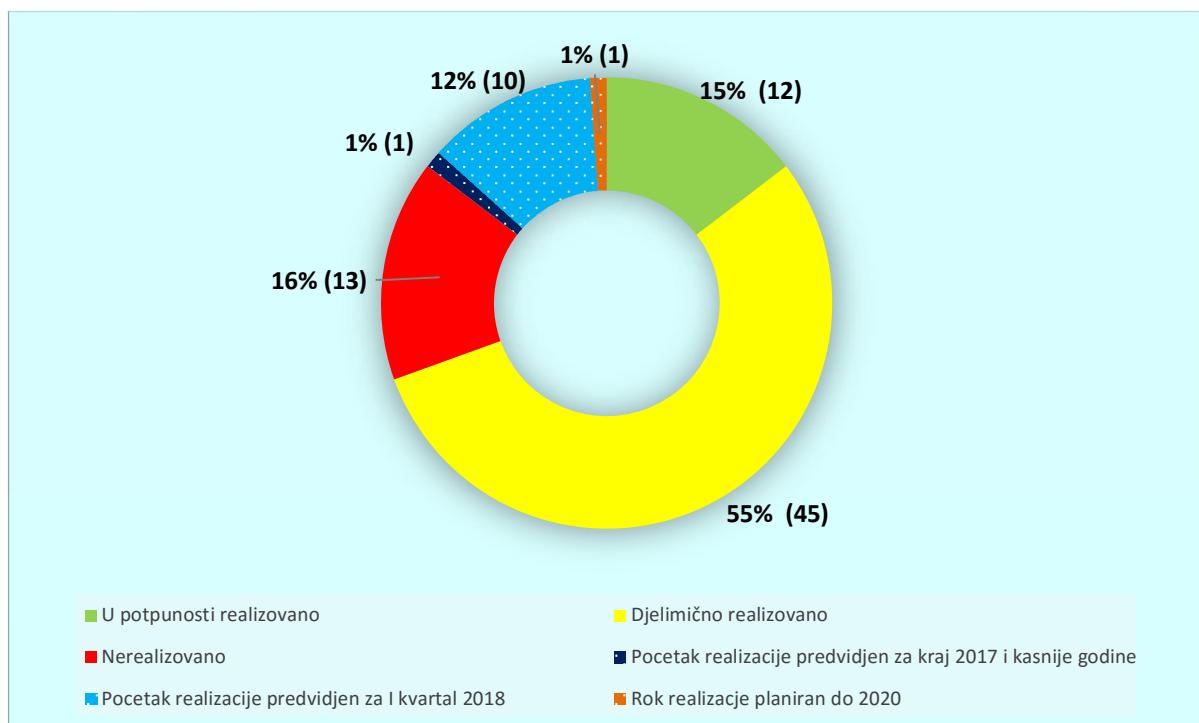
Institucije odgovorne za realizaciju rezultata Akcionog plana

⁵ http://www.mju.gov.me/biblioteka/strategije_i_aktioni_planovi

Cilj godišnjeg Izveštaja je praćenje i izvještavanje o postignutim rezultatima u sprovodenju reforme javne uprave i mjerjenje, odnosno praćenje postignutih vrijednosti u indikatorima. Strategija reforme javne uprave sadrži 51 indikator. Praćenje trenda postignute vrijednosti u odnosu na ciljane vrijednosti u toku kalendarske godine je signal da Vlada, odnosno Savjet za reformu javne uprave treba da pravovremeno reaguje u smislu donošenja odluka u cilju postizanja određenih rezultata.

CILJEVI

1.Unaprijeđena kontrola nad zakonitošću i cjelisnodnošću rada svih organa

2.Efikasnije ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama

3.Ojačana upravljačka odgovornost na nivou srednjeg menadžmenta

OSTVARENI REZULTATI

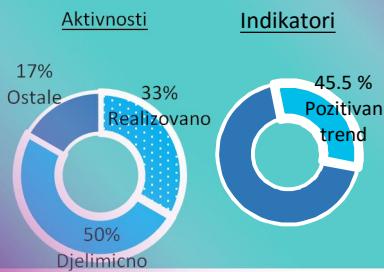

- ✓ Zaokruženi su analitički i zakonodavni okvir:
 - Analiza položaja organizacija sa javnim ovlašćenjima u Crnoj Gori;
 - Analiza funkcionalnih i finansijskih efekata implementacije instituta "organ uprave u sastavu ministarstva";
 - Analiza prepreka za uspostavljanje upravljačke odgovornosti;
 - Analiza efekta objedinjavanja inspekcija u okviru Uprave za inspekcijske poslove;
 - utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj upravi;
 - donijet Zakon o upravnoj inspekciji;
 - donijet Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama čime je uspostavljen adekvatan pravni mehanizam za ponovnu upotrebu podataka;
- ✓ Ojačani kadrovska kapacitet upravne inspekcije kroz zapošljavanje 4 nova inspektora.
- ✓ Smanjen broj poništenih upravnih akata od strane Upravnog suda; - 36,2 %
- ✓ Smanjen broj žalbi zbog "čutanja administracije" u postupku odlučivanja po zahtjevima za Slobodan pristup informacijama u odnosu na prethodnu godinu.

2016	997
2017	941

- ✓ Broj ciljeva : 3
- ✓ Posmatrani broj aktivnosti : 12

PRIORITETI U 2018.

- ✓ Donošenje novog Zakona o državnoj upravi u cilju uspostavljanja efikasnije organizacije sistema državne uprave;
- ✓ Nastavak jačanja administrativnih kapaciteta upravne inspekcije;
- ✓ Izrada Analize normativnog okvira u oblasti slobodnog pristupa informacijama;
- ✓ Uspostavljanje Portala otvorenih podataka i izrada Portala otvorenih podataka www.datagov.me;
- ✓ Povećanje broja informacija koje su ministarstva proaktivno objavila kroz povećani inspekcijski nadzor ;
- ✓ Obuka za rukovodioce u skladu sa programom obuka u oblasti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u cilju jačanja svijesti rukovodilaca na svim nivoima o značaju utvrđivanja odgovornosti za praćenje rezultata rada, kao i uspostavljanje unutrašnjih kontrola, upravljanje rizicima, uključujući i funkciju unutrašnje revizije.

1.Unaprjeđenje efikasnosti, efektivnosti i zadovoljstva građana kvalitetom pruženih usluga

2.Obezbijedena interoperabilnost registara i dostupnost podataka iz registra za korisnike

3.Portal e-uprave

✓ Broj ciljeva : 3

✓ Posmatrani broj aktivnosti : 16

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ **EDMS – elektronska pisarnica, odnosno elektronska evidencija predmeta u preko 75% ministarstava u cilju efikasnije obrade zahtjeva** koji se upućuju organima uz pozitivne primjere postupanja: Ministarstvo rada i socijalnog staranja u postupcima ostvarivanja naknada majki za troje i više djece u kojima je preko 11 000 zahtjeva zavedeno elektronski i primjer Ministarstva poljoprivrede gdje je kroz isti sistem izvršena obrada 7 531 zahtjeva za upis u registar poljoprivrednih gazdinstava radi ostvarivanja prava na podršku.
- ✓ Postojanje 10 “one stop shop” servisa na portalu E-uprave (u 2017.g. realizovan projekat elektronskog upisa djece u vrtić i predškolske institucije). Ukupan broj dostupnih e-servisa je 249 koji su u nadležnosti 32 organa državne uprave
- ✓ Uspostavljena platforma i u toku je **testna faza elektrošnke razmjena podataka (GSB)** kod ključnih elektronskih registara – jedinstveni informacioni sistem (JIS). Pojednostavljene administrativne procedure za ostvarivanje prava i obaveza svih stranaka u upravnim postupcima kroz primjenu novog Zakona o upravnom postupku (od 01.jula 2017.g.) i Zakona o upravnom sporu
- ✓ Strateški i normativni okvir unaprijeđen donošenjem:
 - Smjernica za kreiranje e dokumenata u skladu sa standardima e-pristupačnosti u čijoj su izradi učestvovalе relevantne institucije i udruženja osoba sa invaliditetom
 - Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu;
 - Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi;
 - Pripremljen Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kancelarijskom poslovanju, kao i Uputstvo o vršenju kancelarijskog poslovanja organa državne uprave;
 - Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima (“Sl. list CG”, br. 82/17), kako bi se omogućilo kvalitetno praćenje primjene novog Zakona o upravnom postupku u svim javnopravnim organima;
- ✓ Uspostavljeni su preduslovi za One stop shop ASAN - Potpisani Sporazum o razumijevanju između Ministarstva javne uprave i Državne agencije za javne usluge i socijalne inovacije Republike Azerbejdžan u pogledu saradnje u uspostavljanju naprednog mehanizma u pružanju javnih usluga - One stop shop ASAP;

PRIORITETI U 2018

- Unaprjeđenje kapaciteta državne uprave za primjenu rješenja iz ZUP-a;
- Uspostavljanje redovnog zadovoljstva građana pruženim upravnim uslugama u organima državne uprave i organima lokalne samouprave;
- Stvaranje preduslova za uključenje lokalnih samouprava u portal e-uprave;
- Povećanje broja elektronskih servisa;
- Povezivanje državnih organa i organa državne uprave na platformi – razmjena podataka putem jedinstvenog informacionog sistema za elektrošnu razmjenu podataka (JISERP)

4.3

SLUŽBENIČKI SISTEM I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

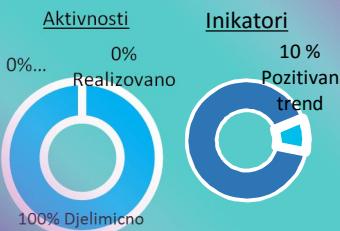
1.Ojačane profesionalne sposobnosti starješine državnih organa

2.Povećana konkurenca i smanjena diskrecija pri odlučivanju o izboru kandidata kroz veću transparentnost

3.Unarjeđenje upravljanja ljudskim resursima i uspostavljen efektivni sistem praćenja i optimizacije broja zaposlenih i mjerene kvaliteta njihovog rada

- Broj ciljeva : 3
- Posmatrani broj aktivnosti : 12

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Donijet **Zakon o državnim službenicima i namještenicima** ("Sl. List CG" br.02/18) koji počinje da se primjenjuje od 01.07.2018.g.;

- ✓ Kreirana baza podataka o **broju zaposlenih u javnoj upravi** kao polazna osnova za određivanje Plana optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru i započeta tenderska dokumentacija za dogadnju

12174	39306
Na lokalnom nivou	Na državnom nivou
Trenutno zaposlenih	

- ✓ Formirana komisija za ocjenjivanje ponuda za **projekat centralizovanog obračuna zarada** koji ima za cilj razvoj i implementaciju programskog rješenja, kao i identifikaciju potrebnog hardvera kojim će se omogućiti centralizacija obračuna za sve potrošačke jedinice koje se finansiraju iz budžeta;
- ✓ Procenat od **81,56%** odluka u kojima je u postupcima zapošljavanja državnih službenika i namještenika, pri izboru, biran prvorangirani kandidat

4.4

RAZVOJ I KOORDINACIJA JAVNIH POLITIKA

1. Uspostavljen siveobuhvatni i racionalni sistem planiranja , koordinacije i praćenja realizacije vladinih politika

2. Povećana upotreba analitičkih alata za izradu zakonodavstva i bolji kvalitet konsultancija između aktera pilikom izrade politika

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ U cilju obezbeđivanja koherentnosti strategijskih dokumenata i jače veze između prioriteta i ciljeva koje strategijskim dokumentima utvrđuje Vlada izmijenjen je normativni okvir – utvrđen **Predlog zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o državnoj upravi** i obrazovana je međuresorska Komisija sastavljena radi pripreme i praćenja realizacije Programa rada Vlade 2018-2020 godine.;
- ✓ **Zaokružen strateški i pravni okvir za funkcionisanje NVO i jačanje saradnje javne uprave i NVO u procesu kreiranja i primjene javnih politika** – usvojena strategija unapređenja podsticajnog okruženja za djelovanje nevladinih organizacija 2018-2020;
- ✓ Definisani su novi modeli finansiranja kroz **Zakon o izmjenama o dopunama Zakona o nevladnim organizacijama** ("Sl.list CG" br. 39/11 i 37/17) i pripremljen je **Predlog uredbe o finansiranju projekata i programa NVO u oblastima od javnog interesa**

PRIORITETI U 2018.

- ✓ Razvoj kapaciteta za uspostavljanje srednjoročnog Sistema planiranja rada Vlade usmjerenog na učinak;
- ✓ Razvoj i usvajanje metodologije za pripremu programa rada Vlade i programa rada ministarstava usmjerenih ka ciljevima učinka;
- ✓ Priprema pravnog okvira i priručnika za izradu strateških dokumenata s jasno definisanim procedurama i minimalnim kriterijumima;
- ✓ Povećanje nivoa učešća zainteresovane javnosti u procesu kreiranja akata javnih politika (zakonskih i strateških dokumenata)

4.5

UPRAVLJANJE JAVNIM FINANSIJAMA

CILJEVI

- 1.Održivi fiskalni okvir, planiranje i budžetiranje javne potrošnje
- 2.Izvršenje budžeta
3. Razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola
4. Transparentno finansijsko izvještavanje i računovodstvo
- 5.Transparentnost budžeta
- 6.Monitoring, izvještavanje i evaluacija

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Unaprijeđeno je srednjoročno planiranje i proces pripreme programskog budžeta (**donijeta Fiskalna strategija 2017-2020; Izmjena i dopuna Zakona o budžetu I fiskalnoj odgovornosti kojima se u budžetski proces uvodi trogodžnje budžetiranje**, Odluka o sadržini i načinu pripreme programskog budžeta, Nacrt akcionog plana za implementaciju programskog budžeta, Priručnik o postupku i implementacije programskog budžeta)
- ✓ Vladine **mjere fiskalne konsolidacije** (Plan sanacije budžetskog deficitia i javnog duga) u prvoj godini primjene dale su pozitivne rezultate:
 - Po prvi put, nakon 2008. godine, u 2017. godini **suficit tekućeg budžeta od 17,9 mil eura ili 0,43 % BDP-a**
 - Kapitalna potrošnja u 2017.g. iznosila je 255,5 mil. Eura i veća je za 190,7 mil. Eura u odnosu na 2016.
 - Ostvareni **deficit na nižem nivou od procijenjenog**, koji je dat u Fiskalnoj strategiji 2017-2020 (5,9% BDP kada bi se uključila stavka otplate obaveza iz prethodnog perioda . Deficit budžeta iznosio je 197,6 mil. Eura ili 4,7% BDP-a
- ✓ **Usklađeno je carinsko zakonodavstvo sa acquis-om i EU standardima** (Zakon o izmjenama i dopunama Carinskog zakona, Zakon o izmjenama I dopunama zakona o akcizama, Uredba o Carinskoj tarifi za 2017.godinu, Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje carinskog zakona) i **ostvaren je značajan rast prihoda od 17,64% više u odnosu na prethodnu godinu.**

PRIORITETI U 2018

4.6

POSEBNA PITANJA SISTEMA LOKALNE SAMOUPRAVE

CILJEVI

- 1.Unaprjeđenje funkcionisanja jedinica lokalne samouprave i jačanje njihovih kapaciteta
- 2.Pooštiti i racionalizovati kriterijume za formiranje novih opština
- 3.Obezbijediti finansijsku održivost te dobar finansijski kapacitet opština uravnoteženjem prihoda lokalne samouprave sa njihovim poslovima i zakonskim obavezama

OSTVARENI REZULTATI

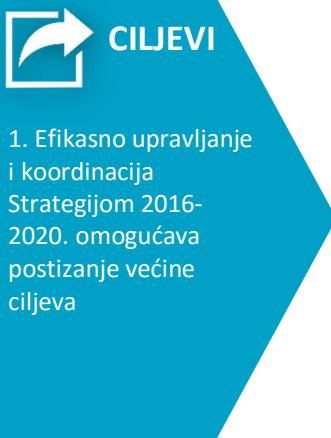
- ✓ U izvještajnom periodu, akcenat je bio na **zakonodavnim aktivnostima, kako bi se uspostavila pravna osnova za planiranje reforme u ovoj oblasti**. Donijet je Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o komunalnim djelatnostima, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, Zakon o Prijestonici, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o glavnom gradu
- ✓ **Opštine proaktivno potpisivale i implementirale sporazume o međusobnoj saradnji**, najčešće u oblasti komunalnih i administrativnih poslova i samo u proteklom izvještajnom periodu potpisano je 14 takvih sporazuma

PRIORITETI U 2018.

- ✓ Dnošenje podzakonskih akata u cilju implementacije zakona donijetih u oblasti lokalne samouprave u cilju unapređenja funkcionisanja jedinica lokalnih samouprava i jačanja njihovih kapaciteta;
- ✓ Izrada jedinstvenog informacionog sistema za administriranje lokalnih javnih prihoda;
- ✓ Priprema Plana optimizacije broja zaposlenih u jedinicima lokalne samouprave;

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Mechanizmi za koordinaciju reforme javne uprave su uspostavljeni i operativni:
 - Na političkom nivou, Vlada je obrazovala tijelo **Savjet za reformu javne uprave**, koji je u toku 2017.g. održao četiri sjednice. U cilju transparentnosti procesa reforme javne uprave, u radu Savjeta učestvuju predstavnici civilnog sektora, te je uspostavljen web portal Savjeta na adresi <http://www.srju.gov.me/direktor>
 - **Ministarstvo javne uprave** i u okviru ministarstva, na administrativnom nivou, uspostavljeno je **Odjeljenje za upravljanje procesom reforme**, koje vrši poslove praćenja i koordinaciju sprovođenja strateškog dokumenta.

- ✓ Uspostavlja se mehanizam za sistematsko praćenje ključnih indikatora uspjeha, koji bi Vladi omogućio da vrši procjenu napretka u modernizaciji javne uprave, zasnovan na konkretnim pokazateljima:
 - **Izrađeni su pasoš indikatori za sve indikatore PAR strategije**
 - Napravljen je **prvi Izvještaj za period jul 2016-jul 2017 po novoj metodologiji, odnosno praćenju ostvarenih rezultata (outcome)**.

PRIORITETI U 2018.

- ✓ Uspostavljanje jasne procedure prikupljanja podatka i izvještavanja o procesu sprovođenja reforme javne uprave;
- ✓ Formiranje međuresorskog operativnog tima za koordinaciju u implementaciji Strategije reforme javne uprave koje će na administrativnom nivou pratiti proces reforme javne uprave.

CILJ 4.1. ORGANIZACIJA I ODGOVORNOST U SISTEMU JAVNE

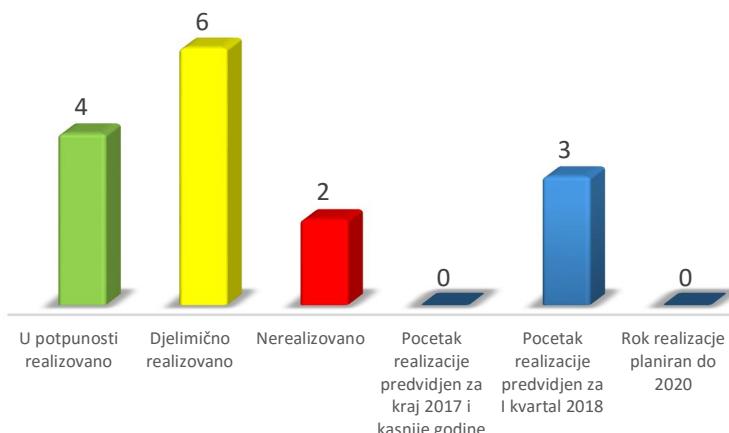
U okviru cilja organizacija i odgovornosti u sistemu javne uprave ključni izazovi se odnose na:

unapređenje kontrole nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organa državne uprave na svim nivoima posebno kroz sudsku kontrolu zakonitosti akata organa uprave i djelovanje upravne inspekcije, uz uspostavljanje jasne i pregledne tipologije organa sa javnim ovlašćenjima i propisivanje jedinstvenih pravila za njihovo osnivanje i funkcionisanje;
 Efikasnije ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama;
 Jačanje upravljačke odgovornosti na nivou srednjeg menadžmenta u organima državne uprave.

U toku 2017. godine, akcenat je bio na izradi analitičkih dokumenata i stvaranju zakonodavnog okvira. U tom cilju, donijet je **Zakon o upravnoj inspekciji**⁶, **Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o slobodnom pristupu informacijama**⁷, pripremljen **Nacrt analize položaja organizacija sa javnim ovlašćenjima**, pripremljen **Nacrt analize funkcionalnih i finansijskih efekata uvođenja instituta «organ uprave u sastavu Ministarstva»**, **Nacrt analize prepreka za uspostavljanje upravljačke odgovrnosti**. Navedene analize su razmatrane na sjednicama Savjeta za reformu javne uprave.⁸

4.1. Organizacija i odgovornost u sistemu javne uprave

Vidljivi su rezultati koji se odnose na zakonitost rada organa državne uprave kroz rad Upravnog suda. Iako je u izvještajnom periodu došlo do porasta broja upravnih sporova pred Upravnim sudom, za preko 273% u odnosu na 2016. godinu, **značajno je poboljšan trend u pogledu vrijednosti indikatora koji se odnosi na procenat upravnih akta koji je poništen od strane**

Upravnog suda (36,2 %).

Takođe, donošenjem Zakona o upravnoj inspekciji, formiranjem posebnog Odjeljenja za inspekcijski nadzor u okviru Ministarstva javne uprave, stvoreni su uslovi za proaktivni pristup u radu upravne inspekcije što proizlazi iz rezultata njihovog rada, odnosno povećanje broja inspekcijskih nadzora. Povećan je broj sprovedenih *inspekcijskih nadzora* u odnosu na 2016. godinu i iznosi ukupno 438 nadzora izvršenih u 152 subjekta nadzora. U okviru istih, u 2017. godini je obrađeno više od 700 inicijativa, dok ukupan broj primljenih inicijativa iznosi 771.⁹

⁶ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/zakoni> ("Sl.list CG" 42/16)

⁷ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/zakoni> ("Sl.list CG" 30/17)

⁸ http://www.srju.gov.me/sjednice_savjeta

⁹ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/izvjestaji> (Izvještaj o radu Odjeljenja za inspekcijski nadzor za 2017.g.)

Cilj 4.1.1. Unaprijeđena kontrola nad zakonitošću i cjelishodnošću rada svih organa Uvažavajući složenost i nejasnoću sistema organa i organizacija koje vrše javna ovlašćenja u Crnoj Gori, posebno sa aspekta njihovog statusa i funkcionisanja, Ministarstvo javne uprave je pripremilo **Nacrt analize položaju organizacija sa javnim ovlašćenjima u Crnoj Gori** kojom je ukazano na ključne nedostake u njihovom funkcionisanju, ali i date preporuke u kom pravcu treba postaviti sistem. Takođe, sa istim ciljem pripremljen je **Nacrt analize funkcionalnih i finansijskih efekata uvođenja instituta "organ uprave u sastavu ministarstva"**.

Navedene Analize su razmatrane na sjednicama Savjeta za reformu javne uprave. Sačinjavanjem navedenih dokumenata, uz unaprjeđenje njihovog sadržaja u skladu sa preporukama datim od strane članova Savjeta¹⁰, stvoreni su analitički preduslovi za uspostavljanje jedinstvenih pravila za osnivanje, upravljanje i nadzor nad svim organima koji vrše javne ovlašćenja, koji će na kvalitetan i sveobuhvatan način doprinijeti stvaranju efikasnog sistema javne uprave. To će, svakako, biti polazna osnova za pripremu novog Zakona o državnoj upravi, čije je donošenje i planirano za II kvartal 2018.godine.

Takođe, donošenjem Zakona o upravnoj inspekciji uveden je čitav niz novina (stupio na snagu u avgustu 2016. godine, čime je nadležnost Upravne inspekcije proširena na kontrolu primjene Zakona o pečatu, te zabranu diskriminacije.) Prema raspoloživim podacima **u 2017. godini upravna inspekcija je od 771 podnijete inicijative obradila više od 700 inicijativa u okviru 438 nadzora sprovedenih u 152 subjekata nadzora**.¹¹ Najveći broj podnesenih inicijativa odnosio se na sloboden pristup informacijama, posebno u pogledu inicijativa NVO organizacije "MANS". Takođe, u vezi sa primjenom Zakona o slobodnom pristupu informacijama postupano je u više od 200 inicijativa koje su se odnosile na sloboden pristup informacijama, odnosno na kontrolu kancelarijskog poslovanja po inicijativi Agencije za slobodan pristup informacijama. Osnivanje posebnog inspekcijskog odjeljenja u okviru Ministarstva javne uprave, jačanje kadrovskih i administrativnih kapaciteta inspekcije u 2017. godini upošljavanjem 4 inspektora, uz posebnu obuku koja je organizovana za potrebe rada upravne inspekcije krajem 2017. godine, je pokazatelj **jačanja uloge upravne inspekcije u sistemu**.¹²

Sa druge strane, u radu Upravnog suda Crne Gore¹³ koji vrši neposrednu sudsку kontrolu i u upravnom sporu odlučuje o zakonitosti upravnih i drugih pojedinačnih akata, smanjen je procenat akata koji su poništeni od strane Upravnog suda u odnosu na 2016. godinu. Iako postoji trend povećanja broja tužbi za preko **273%**, taj broj tužbi je i posljedica sporova u vezi naknada na osnovu Zakona o socijalnoj pomoći za majke sa troje ili više djece. Svakako, treba imati u vidu da je i u drugim oblastima došlo do porasta broja predmeta koji se osporavaju pred Upravnim sudom Crne Gore (više 1058 tužbi u odnosu na 2016. godinu) što pokazuje da postoji konstantan priliv predmeta.

U cilju smanjenja trajanja dužine upravnog spora, kao indikatora za efikasniju zaštitu prava građana, koji u 2017. godini iznosi 9 mjeseci, uveden je prekovremeni rad sudija i savjetnika kako bi taj izazov u narednom periodu bio prevaziđen, uz veliko zalaganje zaposlenih u Upravnom суду.

U 2018.godini ključni izazovi su:

- Priprema i donošenje novog Zakona o državnoj upravi u cilju uspostavljanja efikasnije organizacije sistema državne uprave kroz propisivanje jasnih kriterijuma za osnivanje i funkcionisanje organa državne uprave
- jačanje kapaciteta upravne inspekcije
- stvaranje preduslova za uspostavljanje informacionog sistema Uprave za inspekcijske poslove koji

¹⁰ http://www.srju.gov.me/sjednice_savjeta

¹¹ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/izvjestaji>

¹² Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva javne uprave

¹³ <http://sudovi.me/uscg/izvjestaji-o-radu/>

podržava postupak inspekcijskog nadzora, monitoring i izvještavanje o radu inspekcija.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Postojanje jedinstvenih pravila za osnivanje, upravljanje i nadzor, kada su u pitanju svi organi na državnom nivou	(2014): Ne postoje jedinstvena pravila za upravljanje i nadzor 2016: /	/	↗	Ne	Postoje jedinstvena pravila za upravljanje i nadzor
Procenat organa na državnom nivou koji su osnovani posebnim zakonom, a koji nijesu usaglašeni sa jedinstvenim pravilima	(2014): Ne 2016: /	Bez utvrđene vrijednosti	↘ 1	Uspostavljena osnova za mjerjenje ¹	Određice se ciljana vrijednost nakon uspostavljanja osnove za mjerjenja
Broj tužbi Upravnog suda na upravne akte	2015: 3689 2016: 4691	12 828	↗ 2	Ciljana vrijednost će biti prepoznata kroz Izvještaj o radu Upravnog suda	/
Procenat upravnih akata koji su poništeni od strane Upravnog suda u odnosu na ukupan broj podnijetih tužbi	2014: 50,23 2015: 44,77% 2016: 44,57	36,2%	↗	50%	Manje od 45%

Napomena:

¹.Ispunjene ovog indikatora u direktnoj zavisnosti od ispunjenja prethodnog indikatora

². prema Strategiji „ovom indikatoru, trebalo je da se kroz Izvještaj o radu Upravnog suda za 2017.godinu uvrtri ciljana vrijednost. Izvještaj je pokazao znatno povećanje tužbi u odnosu na 2015 i 2016.godinu, te da će se taj trend zadržati i u toku 2018.godine.

Cilj 4.1.2. Efikasnije ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama

Pravo na pristup informacijama – dokumentima organa vlasti pripada kategoriji temeljnih ljudskih prava u funkciji demokratizacije društva i transparentnosti rada organa vlasti. Ponovna upotreba informacija, u odnosu na pravo na pristup informacijama, predstavlja i definiše različit pravni režim, jer se pristupom informacijama ostvaruje pravo javnosti da zna šta rade organi vlasti, čime se ustanovljava adekvatan pravni mehanizam za demokratsku kontrolu vlasti, dok se pravom na ponovnu upotrebu informacija-dokumenata ide korak dalje i navedene informacije, kao javni resurs, stavljuju na raspolaganje korisnicima radi daljeg, shodno zakonu, slobodnog korišćenja u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

U tom smislu, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama (“Sl.list CG”, br.30/17 od 09.05.2017.godine) stvoreni su uslovi za ponovnu upotrebu informacija. U narednom periodu, donošenjem podzakonskih akata, kojima je način objavljivanja podataka propisan, organ vlasti je dužan da informacije za ponovnu upotrebu objavljuje na način koji omogućava lako pretraživanje u otvorenom i mašinski čitljivom formatu. U cilju uspostavljanja posebnog portala u toku 2017. godine su preduzete aktivnosti koje se odnose na analizu i prepoznavanje javno dostupnih podataka koji su u formatu pogodnom za ponovnu upotrebu, pretvaranje podataka koji su već javno dostupni u formate pogodne za ponovnu upotrebu, pokretanje inicijative za objavljivanje podataka u otvorenom formatu. Izrada Portala otvorenih podataka www.data.gov.me je u završnoj fazi, donešena su Uputstva za objavljivanje i korišćenje otvorenih podataka. U narednom periodu je neophodna edukacija državnih

službenika i namještenika u ministarstvima i drugim organima uprave o konceptu otvorenih podataka i inicijativi za korišćenje i objavljivanje istih.

Strategijom su, u oblasti slobodnog pristupa informacijama, prepoznati sljedeći problemi:

- Nedovoljna obavještenost obveznika zakona o obavezama, pogotovu u dijelu obaveze proaktivnog objavljivanja informacija;
- Često „čutanje uprave“ u postupcima po zahtjevima za sloboden pristup informacijama;
- Visoki troškovi za podnosiče zahtjeva u vezi sa kopiranjem informacija;
- Nedovoljno upoznata javnost o pravu na sloboden pristup informacijama;
- Nedovoljna obučenost službenika u organima koji vrše poslove u ovoj oblasti i slabi administrativni kapacitete i Agencije.

Uz činjenicu da neki od navedenih problema i dalje postoje, pozitivan efekat je ostvaren u pogledu smanjenja troškova u postupcima za pristup informacijama, jer su Uredbom o obračunu troškova postupka za sloboden pristup informacijama („Sl.list CG“, br. 066/16 od 20.10.2016. godine), troškovi postupka smanjeni sa 10 centi na 5 centi, po stranici.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Broj žalbi na odluke donešene u postupku odlučivanja po zahtjevima za sloboden pristup informacijama	2015: 1513 2016: 2687	3880		1665	1630
Procenat poništenih odluka od strane Agencije u odnosu na ukupan broj žalbi	2015: 8,26% - broj 125 2016: 41,7%	30 % ¹		13%	10%
Procenat poništenih odluka Agencije od strane Upravnog suda, u odnosu na ukupan broj tužbi na odluke Agencije	2015: 39,73% 2016: 77%	83 % ²		60%	50%
Broj žalbi zbog „čutanja administracije“ u postupku odlučivanja po zahtjevima za sloboden pristup informacijama	2015: 869 2016: 997	941		5% (995)	10% (943)
Procenat informacija koje su ministarstva proaktivno objavila, u skladu sa obavezama iz Zakona o SPI	(2014): Ne 2016: 0%	88,88% ³		Utvrđiće se polazna vrijednost	90%

Napomena:

¹ Kod ovog indikatora je ostvarena manja vrijednost od planirane, a razlog tome je što je u pasoš indikatorima predložena izmijenjena formula za izračunavanje njegove vrijednosti. Trend je izračunat u odnosu na vrijednost indikatora koja je ostvarena u 2016. godini. U probitnoj formuli, u polaznoj vrijednosti, nije uzet u obzir broj slučajeva čutanja administracije pa je u konsultacijama između Agencije i MJU, kao i po preporukama predstavnika SIGME, predložena izmijenjena formula kako bi indikator potpunije pokazao stanje u radu Agencije. Prema staroj formuli taj procenat bi bio 6,57 %

² Kao i kod prethodnog indikatora izmijenjena je formula za njegovo izračunavanje. Prema staroj formuli procenat bi bio 7,65%.

³ Shodno Strategiji, cilj u 2017 godini je bio da se utvrdi polazna vrijednost u ovom indikatoru i trend je dobar u odnosu na cilj za 2020.godinu.

Takođe, **pozitivan trend u 2017. godini**, ostvaren je kod indikatora broj žalbi **zbog „čutanja administracije“¹⁴** u postupcima odlučivanja po zahtjevima za sloboden pristup informacijama, što je od velikog značaja i jedan od preduslova za dobijanje sektorske budžetske podrške.

¹⁴ <http://sudovi.me/uscg/izvjestaji-o-radu/>

Negativan trend je evidentiran kada su u pitanja druga dva indikatora. Povećan je procenat poništenih akta od strane Agencije¹⁵ u odnosu na 2016. godinu. Visok je procenat poništenih akata Agencije od strane Upravnog suda za u odnosu na 2016. godinu.

Negativan trend u ovom indikatoru pokazuje da mehanizam rada i kapacitet Agencije, u ovom dijelu, još nije efikasan i da su pred Agencijom i **dalje izazovi** koji se odnose na jačanje administrativnih i stručnih kapaciteta zaposlenih, kao i jačanje mehanizama kontrole i nadzora.

Utvrđena polazna vrijednost indikatora koji se odnosi na **procenat ministarstava koja su ispunila obavezu proaktivnog objavljivanja informacija u procentu od preko 88%**, a koja je definisana u ovoj godini, što je posljedica činjenice da su tokom 2017. godine otpočeli postupci nadzora od strane Agencije u odnosu na proaktivran pristup infomacijama.

U 2018. godini ključni izazovi su:

- *izrada analize normativnog okvira u oblasti slobodnog pristupa informacijama;*
- *uspostavljanje Portala otvorenih podataka;*
- *povećanje inspekcijskog nadzora u pogledu proaktivnog pristupa informacijama;*
- *sprovođenje obuka za zaposlene u organima i Agenciji o primjeni Zakona o slobodnom pristupu informacijama.*

Cilj 4.1.2. Ojačana upravljačka odgovornost na nivou srednjeg menadžmenta Odgovornost rukovodilaca za povjerene zadatke je od suštinskog značaja za dobro upravljanje u javnoj upravi, a posebno za implementaciju i razvoj snažnog sistema unutrašnjih kontrola. Stoga je ključni izazov u javnom sektoru jačanje odgovornosti rukovodilaca za donijete odluke i (ne)ostvarivanje ciljeva, kao i upravljanje sredstvima na zakonit, ekonomičnan, efikasan i efektivan način.

Razvoj upravljačke odgovornosti povezan je sa definisanjem ciljeva, delegiranjem ovlašćenja za upravljanje i ostvarivanje ciljeva rukovodiocima organizacionih jedinica, praćenjem rezultata rada i izvještavanjem.

Rukovodioci u javnom sektoru imaju mogućnost da delegiraju svoja ovlašćenja, ali ova pravna norma nije obavezna, pa se tako u većini slučajeva delegiranje vrši samo od strane ministra na sekretara ministarstva. Postoje primjeri gdje generalni direktori imaju ovlašćenja za upravljanje određenim procesima, kao i finansijskim sredstvima u utvrđenom iznosu, ali je vrijednost indikatora koji se odnosi na procenat ministarstava koji formalno delegiraju ovlašćenja i odgovornosti mnogo manja od planirane.

U većini slučajeva organi državne uprave svoje aktivnosti ostvaruju u okviru organizacionih jedinica ili određenih politika, dok kontrola finansijskih sredstava i izvršenje budžeta ne prati unutrašnju organizaciju, jer je koncentracija upravljanja finansijama i dalje na jednoj poziciji, što ne stvara povoljno okruženje za odgovornost.

Jedan od razloga nemogućnosti utvrđivanja odgovornosti je to je što se budžeti odobravaju samo na nivou programa, a ne na nivou organizacionih jedinica koje su dio programa i zbog toga rukovodioci često nemaju informaciju sa koliko sredstava raspolažu za ostvarenje planiranih aktivnosti.

Takođe, analiza internog izvještavanja u javnom sektoru pokazala je da ovaj sistem potrebno unaprjeđivati, jer se interni izvještaji pripremaju periodično i po zahtjevu, i uglavnom se odnose na izvršenje budžeta, bez detaljnog analiziranja podataka.

To sve ukazuje da je teško uvezati budžetom odobrena sredstva za tekuću godinu sa planiranim aktivnostima, odnosno realizacijom ciljeva organizacionih jedinica.

¹⁵ <http://www.azlp.me/me/izvjestaji/10048>

Ostvarena vrijednost indikatora koji se odnosi na procenat organa državne uprave u kojima struktura budžetskog programa odgovara strukturi upravljanja ipak pokazuje povećanje u odnosu na prethodnu godinu i u 2017. godini ona je iznosila 43%.

Ministarstvo finansija je u 2017. godini posvetilo posebnu pažnju unaprjeđenju znanja i vještina kroz obuke koje su organizovane i održane u saradnji sa Upravom za kadrove u okviru Programa za unapređenje znanja i vještina u oblasti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Teme u okviru programa se svake godine ažuriraju u skladu sa potrebama ciljnih grupa, kojima je program i namjenjen.

Takođe, implementacija IPA projekta u okviru kojeg je planirano unaprjeđenje programskog budžeta doprinijeće jačanju upravljačke odgovornosti.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat organa državne uprave u kojima struktura budžetskog programa odgovara strukturi menadžmenta	<u>2016: 78%</u> <u>2016:30%</u> ¹	43% ¹		<u>78%</u> <u>2016:30%</u>	90%
Procenat ministarstava koja formalno delegiraju odgovornosti i ovlašćenja za donošenje odluka na rukovodioce organizacionih jedinica	2016: 6,3% <u>2016: 22,22%</u>	11,11%		30%	90%

Napomena:

¹ Vrijednost u 2016 je manja od polazne vrijednosti jer je u polaznoj vrijednosti ušao procenat svih državnih organa što čini nerealnu procjenu u odnosu na sam naziv indikatora. Stoga je pozitivan trend u 2017.godini utvrđen u odnosu na 2016.godinu i odnosi se samo na ministarstva i organe državne uprave.

Izazov u implementaciji jeste jačanje svijesti rukovodilaca na svim nivoima o značaju utvrđivanja odgovornosti za praćenje rezultata rada, kao i uspostavljanje unutrašnjih kontrola, upravljanje rizicima, uključujući i funkciju unutrašnje revizije.

U narednom periodu fokus će biti na unapređenju zakonodavnog okvira u oblasti upravljačke odgovornosti, obukama za rukovodioce, kao i daljem jačanju kapaciteta unutrašnjih revizora.

U 2018.godini ključni izazovi su:

- Priprema metodologije za delegiranje ovlašćenja na srednji menadžment u organima državne uprave;
- nastavak obuka za rukovodioce u skladu sa programom obuka u sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola.

CILJ 4.2 PRUŽANJE USLUGA

Ključni ciljevi, prepoznati u oblasti pružanje upravnih usluga, kroz dalje unaprjeđenje vođenja upravnog postupka i blagovremenog pružanja usluga, te unaprjeđenje funkcionisanja elektronske uprave i elektronskih servisa, bili su ciljevi na kojima se, između ostalog, temeljila reforma javne uprave u prethodnom periodu.

Pružanja usluga odnose se na:

- Unaprjeđenje efikasnosti, efektivnosti i zadovoljstva građana kvalitetom pruženih usluga;
- Obezbeđenje interoperabilnosti registara i dostupnosti podataka iz registara za korisnike;
- Pristup elektronskim uslugama preko portala e-uprave koje nude organi uprave sa visokim stepenom korisničkog iskustva i korisničkog zadovoljstva.

U oblasti pružanja usluga, 2017.godina je obilježena početkom primjene reformskog Zakona o upravnom postupku, **povećan je broj e-usluga na Portalu eUprave**, u testni rad je postavljen sistem elektronske razmjene podataka kroz **Jedinstveni informacioni sistem**, elektronska razmjena podataka putem web servisa između državnih organa pokazuje u praksi pozitivne primjere, nastavljena je implementacija projekta uspostavljanja elektornoske razmjene dokumenata tzv. **eDMS-a**.

Napravljen je iskorak u pravcu jačanja normativnog okvira u dijelu pružanja javnih usluga koji se temelji na usaglašavanju svih propisa sa novim Zakonom o upravnom postupku. U tom cilju, Ministarstvo javne uprave je sačinilo **Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, kao i Predlog uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja organa državne uprave**, koji su usklađeni sa rješenjima iz novog Zakona o upravnom postupku u dijelu uvođenja novih instituta, kao i sa propisima o elektronskoj upravi, elektronskom dokumentu i elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, na koji način će se unaprijediti kancelarijsko poslovanje i bolju implementaciju eDMS-a; donijet je **Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima ("Sl. list CG", br. 82/17)**, kako bi se omogućilo kvalitetno praćenje primjene novog Zakona o upravnom postupku u svim javnopravnim organima. Takođe, u istom cilju, donijet je **Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu¹⁶ (»Službeni list Crne Gore« broj 31/2017 od 12.05.2017. godine), u decembru 2017. godine Vlada Crne Gore utvrdila je Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi.¹⁷**

U toku 2017. godine, pored aktivnosti predviđenih Akcionim planom za realizaciju Strategije reforme javne uprave, realizovane su neke aktivnosti koje su imale za cilj, ne samo razvoj elektronske uprave, već poboljšanje sveukupnog ambijenta u ovoj oblasti.

¹⁶ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/zakoni>

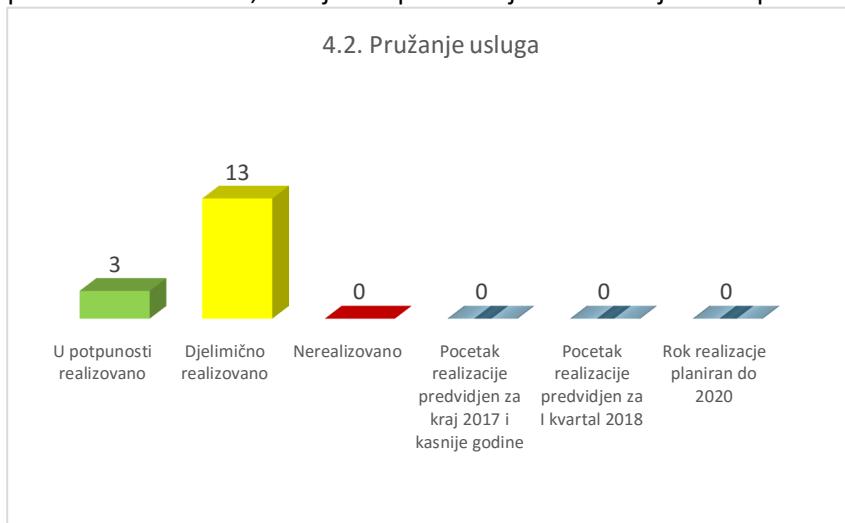
¹⁷ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/predlozi-zakona>

Naime, sa ciljem povećanja **e-Pristupačnosti osoba sa invaliditetom**, početkom 2017. godine kreirane su **Smjernice za izradu pristupačnih dokumenata** nakon čega je realizovana i edukativna radionica za administratore web portala Vlade CG kojoj je prisutvovalo preko 40 administratora iz organa državne uprave.

U decembru ove godine potpisani je **Memorandum o razumijevanju između Ministarstva i ASAN-a pod rukovodstvom predsjednika Azerbejdžana**, o saradnji i uspostavljanju naprednog mehanizma pružanja javnih usluga, u cilju otvaranje centra „one stop shop“ u Crnoj Gori.

Zbog konstantnog rasta broja usluga koje javni i privatni sektor pružaju putem Interneta, kako građanima, tako i drugim pravnim subjektima, **bezbjedan sajber prostor Crne Gore postaje jedan od nacionalnih prioriteta**. Sa ciljem efikasnog uključivanja Crne Gore u borbu protiv sajber prijetnji, kao i edukacije građana o ovoj važnoj temi, Vlada je na sjednici od 21. decembra 2017. godine **usvojila Strategiju sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021**. Ova Strategija predstavlja krovni strateški dokument države i određuje strateške pravce razvoja u ovoj oblasti sa ciljem kontinuiranog napretka i poboljšanja sveukupne sajber bezbjednosti Crne Gore. Naša vizija - bezbjedan sajber prostor - stvorice zdrav i pozitivan ambijent za razvoj, ne samo internet poslovanja, već i svih drugih oblika poslovanja koja koriste IKT tehnologije.

Ipak, važno je ukazati da u oblasti pružanja usluga u izvještajnom periodu nijesu realizovane neke od planiranih aktivnosti, što ujedno predstavlja i izazov koji našu upravu očekuje u narednom periodu i to:

monitoring i praćenja evaluacije primjene novog ZUP-a kako bi se obezbijedilo kontinuirano praćenje upravnog rješavanja u javno - pravnim organima. Imajući u vidu da je Zakon o upravnom postupku počeo da se primjenjuje 1. jula 2017. godine, Akcionim planom za 2018-2020. u I kvartalu 2019.g., predviđena je priprema jedinstvenog godišnjeg izvještaja o primjeni ZUP-a za period - jul 2017- decembar 2018. godine.

Uspostavljanje redovnog mjerjenja zadovoljstva građana pruženim upravnim uslugama u identifikovnim organima državne uprave i organima lokalne samouprave.

Cilj 4.2.1 Unapređenje efikasnosti, efektivnosti i zadovoljstva građana kvalitetom pruženih usluga Preduslov za pojednostavljinje i unapređenje sprovođenja upravnog postupka i blagovremenog pružanja usluga je početak primjene Zakona o upravnom postupku od 01 jula 2017.godine, kojim su jasno uspostavljeni principi i pravila upravnog postupka, koji sada pruža **veći obim prava strankama, uz značajno skraćenje procedura, sa jasno naznačenim rokovima**.

Ipak, uvažavajući kompleksnost implementacije novog Zakona o upravnom postupku, treba imati u vidu činjenicu da kvalitetna primjena rješenja koja su propisana istim zahtijevaju dodatne pripreme javne administracije, kako sa aspekta usaglašavanja sa pravnim sistemom, tako i sa aspekta sprovođenja obuka za državne službenike. U tom cilju **nastavljen je proces harmonizacije novog ZUP-a sa posebnim zakonima**, koji ima za rezultat činjenicu da je od 90 zakona na koje je nadležni direktorat dao mišljenje, za njih 54 je Vlada utvrdila Predlog, dok je Skupština Crne Gore usvojila 40. Ostalih 36 zakona se još uvijek nalaze u

različitim fazama donošenja¹⁸. Takođe, Ministarstvo javne uprave se, u cilju ažuriranja navedene informacije, obratilo svim ministarstvima sa zahtjevom da, do kraja februara 2018. godine dostave spisak propisa iz svoje nadležnosti (zakonska i podzakonska akta), koji su usklađeni sa novim zakonom kako bi se proces harmonizacije pratio i u narednom periodu i time poboljšao indikator za stvaranje normativnog okvira za dobru upravu.

U pravcu stvaranja preduslova za kvalitetnu implementaciju novog ZUP-a, **završena je analiza aplikativnih rješenja na osnovu kojih se vodi upravni postupak i formiraju registri:** matičnih brojeva, rođenih, umrlih, crnogorskih državljana, stranaca sa privremenim i stalnim boravkom, izdatih ličnih karata, izdatih putnih isprava, izdatih vozačkih dozvola, izdatih oružanih listova i registrovanih motornih vozila. Na osnovu sprovedene analize sačinjen je detaljni projektni zadatak na osnovu kojeg se postojeća aplikativna rješenja izmjenjuju i dopunjaju kako bi se usaglasila sa novim Zakonom o upravnom postupku.

Ministarstvo finansija je u oktobru 2016. godine sprovelo **istraživanje javnog mjenja o stepenu zadovoljstva poreskih obveznika uslugama** koje pruža Poreska uprava.¹⁹ Nakon toga, sačinjen je Izvještaj - Rezultati istraživanja "Percepcija i nivo povjerenja građana i preduzetnika o radu Poreske uprave Crne Gore". Cilj istraživanja bio je identifikovanje glavnih karakteristika percepcije građana i poslodavaca o Poreskoj upravi, a dobijeni rezultati poslužili su Poreskoj upravi u daljem procesu stvaranja transparentnije i efikasnije uprave, koja je od koristi za sve građane i pravne subjekte. Takođe, mjerjenje zadovoljstva građana pruženim javnim uslugama sproveli su Glavni grad Podgorica, Opština Bar i Opština Petnjica.

Takođe, NVO "Institut Alternativa" je u svom izvještaju "Koliko je daleko 2020 godina"²⁰ sproveo **istraživanje percepcije kvaliteta javnih usluga među javnim mjenjem**, koje je za potrebe projekta sprovela Agencija IPSOS. Prema anketi sličan je broj građana koji su zadovoljni uslugama javne uprave (40%) i oni koji nijesu (44%). Ipak, više je onih koji su veoma nezadovoljni (12%) nego onih koji su zadovoljni (7%). Da bi se percepcija građana, dobijena na osnovu kvantitativnog istraživanja CAPI (Compute Assisted Personal Interviewing) tehnikom na reprezentativnom uzorku od 1027 građana Crne Gore ukrstila sa stanjem na terenu, za potrebe monitoringa reforme javne uprave, sprovedeno je istraživanje javnih usluga metodom "tajni posjetilac". U odvojenom istraživanju, "tajni posjetioci" su bolje ocijenili pružene usluge nego što su to uradili građani u istraživanju javnog mjenja.

U 2018. godini ključni izazovi su:

- unapređenje kapaciteta državne uprave za primjenu rješenja iz ZUP-a
- monitoring i evaluacija primjene ZUP-a i ZUS-a
- uspostavljanje redovnog zadovoljstva građana pruženim upravnim uslugama u organima državne uprave i organima lokalne samouprave

¹⁸ http://www.gov.me/sjednice_vlade_2016/20 (Informacija o ispunjenosti uslova za početak primjene novog Zakona o upravnom postupku – 20. sjednica Vlade CG)

¹⁹ Istraživanje je sprovela Agencija Damar plus, izabrana u okviru postupka javnih nabavki koje je sprovelo Ministarstvo finansija.

²⁰ <http://institut-alternativa.org/reforma-javne-uprave-koliko-daleko-je-2020/>

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Prosječno trajanje upravnog spora, u mjesecima	(2014): 6 2016: 8	9 mjeseci ¹		5 mjeseci,	4 mjeseca
Broj upita od strane državnih organa za podatke – odabrati nekoliko ključnih evidencijskih	(2014): U ovom trenutku nije moguće dobiti polaznu vrijednost jer nije uspostavljen sistem koji bi to omogućio 2016:	70225 ²		Odredice se polazna vrijednost	/
Gruba procjena ukupne uštede u vremenu/ novcu (Standard Cost Model)	(2014): / 2016:/	/		/	CV 2018: Definise se oblast (propisi) koja će biti predmet grube procjene ušteda i utvrditi ciljana vrijednost
Procenat ključnih organa (MUP, Uprava za nekretnine, Poreska uprava i 23 JLS) koji vrše redovno mjerjenje zadovoljstva klijenata	(2014): 0%	10 % ³		10%	80%

Napomena:

¹Što se tiče dužine trajanja postupka pred Sudom, došlo je do uvećanja roka potrebnog za rješavanje predmeta, koji je uslovljen velikim prilivom predmeta, kao i brojem sudija koji je postupao tokom 2017. godine. (11 sudija i predsjednica suda) Ovdje treba imati u vidu i činjenicu da je jedna sudija u septembru mjesecu izabrana za sudiju Vrhovnog suda Crne Gore, što je dodatno uslovilo da zaostatak predmeta kao i vrijeme trajanja postupka u istim, budu duži.

²Polazna vrijednost je određena u odnosu na podatke dobijene od CRPS (1361) i Kaznene evidencije (68864) Ministarstva pravde. Čekaju se podaci iz Uprave za nekretnine i registra stanovništva. Dobijeni podaci će se unijeti u pasoš indikator u cilju njihovog praćenja.

³Aktivnost nije pravovremeno realizovana i određen je novi rok za realizaciju ali su pojedini ključni organi i lokalne smaouprave sprovodile mjerjenje. Ipak, pojedine Opštine konkretno Glani grad Podgorica, Opština Bar i Opština Petnjica su sprovele mjerjenje zadovoljstva građana pruženim uslugama.

Cilj 4.2.2 Obezbjedena interoperabilnost registara i dostupnost podataka iz registra za korisnike Državni organi i organi državne uprave, shodno Zakonu o elektronskoj upravi²¹, imaju propisanu obavezu da Ministarstvu javne uprave dostavljaju podatke koji se vode u registrima tih organa koji se vode u Evidenciji elektronskih registara i informacionih sistema. Na bazi dobijenih podataka napravljena je analiza podataka koji se razmjenjuju. Predmetna evidencija još ne sadrži dio podataka o registrima onih organa koji ih nijesu dostavili, što je mali procenat nedostajućih podataka.

Kao najznačajniji resursi za buduću razmjenu elektronskih podataka prepoznati su sledeći registri i evidencije: CRS, CRPS, Registar djece u vaspitno obrazovnim ustanovama, registri Fonda PIO, registri Poreske uprave, evidencije Zavoda za zapošljavanje CG itd."

Jedinstveni informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave (JISERP) je instaliran (produkciono i testno okruženje), odnosno osnovne funkcionalnosti GSB sistema su testirane i rade u skladu sa traženim karakteristikama (Administracija sistema, orkestacija servisa, registracija, autorizacija i relizacija servisa itd.).

Nakon finalnog testiranja rješenja, a nakon toga i prihvatanja rješenja od strane Vlade i UNDP-a, Izvođač organizuje obuku zaposlenih u institucijama za korišćenje istog tokom 2017. godine i Implementaciju sistema na predviđenim pilot servisima. Do sada su realizovane dvije obuke/prezentacije Jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka sistema za predstavnike organa državne uprave koji će prvi pristupiti razmjeni podataka. Prikupljeni podaci u Evidenciji elektronskih registara i informacionih sistema pružaju informacije o: nazivu registra, datumu uspostavljanja, pravnom osnovu za vođenje, adresi, nazivu organizacione jedinice u kojoj se vodi registar, dostupnosti registra, nazivu i opisu

²¹ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/zakoni>

podataka koji se vode, autentičnim podacima, podacima koji se preuzimaju, podacima koji su jedinstveni identifikatori, kao i organima koji razmjenjuju podatke. **Trenutno imamo evidentirano 156 elektronskih registara državnih organa/organa državne uprave. Kumulativno u organima se vodi oko 1200 podataka, sa jasnom naznakom njihove autentičnosti/izvora.**

Strategijom reforme javne uprave 2016-2020 prepoznata je **važnost uvođenja elektronskog poslovanja u državnoj upravi**. Tako je, u okviru Akcionog plana za sprovođenje ove Strategije, planiran završetak aktivnosti na implementaciji sistema eDMS-a u svim ministarstvima i Generalnom sekretarijatu Vlade CG (I faza), kao i početak implementacije u ostalim organima državne uprave (II faza), sa vremenskim kašnjenjem u implementaciji I faze.

Kada je u pitanju razmjena dokumenata, koja je takođe prepoznata Zakonom o elektronskoj upravi, trenutno, 15 ministarstava²² vodi evidenciju predmeta isključivo u eDMS-u. **Pozitivan primjer efikasnijeg poslovanja, odnosno efikasnije obrade zahtjeva koji se upućuju organima je postupanje Ministarstva rada u postupku ostvarivanja naknada majki sa troje i više djece** koje je primjenom ovog sistema blizu 11.000 zahtjeva pristiglih od Centra za socijalni rad zavedeno elektronski kroz sistem eDMS, a elektronska evidencija o statusu predmeta u sistemu je olakšala obradu ovih predmeta i praćenje svakog pojedinačnog slučaja, što bi u papirnoj formi bilo znatno složenije. Takođe, pozitivan primjer je i obrada zahtjeva za **Upis u registar poljoprivrednih gazdinstava koji se upućuju na postupanje Ministarstvu poljoprivrede** radi ostvarivanja prava na podršku i 7 531 zahtjev je elektronski zaveden kroz sistem eDMS-a. Na osnovu toga, kreirani su izvještaji iz kojih su urađene uporedne analize za period 2016 – 2017. godina, pojedinačno za svaku regionalnu kancelariju.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 73/2016) koju je Vlada Crne Gore donijela, formirana su nova ministarstva (Ministarstvo sporta i Ministarstvo evropskih poslova). Imajući u vidu da se u eDMS-u korisnički nalozi kreiraju na osnovu signiranog plana, odnosno zvaničnog Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta, razlog za kašnjenje je bio i proces izrade i usvajanja ovih Pravilnika u novim ministarstvima.

Realizovane su aktivnosti (izrada signiranog plana i obuka službenika) u Ministarstvu finansija. Od novoformiranih ministarstava eDMS je implementiran u Ministarstvu javne uprave. **Završena je implementacija** u Ministarstvu ekonomije, Ministarstvu nauke, Ministarstvu pravde i Ministarstvu saobraćaja. Na zahtjev Zaštitnika za imovinsko pravne interese urađena je analiza u cilju pripreme II faze eDMS-a.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat ključnih registara koji su povezani i koji vrše automatsku razmjenu podataka	2015: 0% 2016: ²³	0% ¹		80%	100%
Procenat ministarstava u kojima je implementiran eDMS (I – faza)	2015: 60% 2016: 82,25	87,75 % (16+1) ²		100%	

Napomena:

¹Povezivanje ključnih registara i evidencija unutar državnih organa i organa državne uprave se očekivalo krajem 2017. godine iz razloga što Izvođač još završava preuzete obaveze u skladu sa zahtjevima propisanim Zakonom o elektronskoj upravi i drugim propisima kojima se reguliše elektronska uprava, kao i zahtjevima Naručioca (Vlada/UNDP).

²² Izvještaj o stepenu realizacije i implementacije sistema za elektronsko upravljanje dokumentima e DMS, u 2016. godini – 20. Sjednica Vlade

²³ Informacija o radu Portala e-uprave, 2016.godini – 20 sjednica Vlade.

² Kako je krajem 2016.godine došlo do izmjena u organizacionoj strukturi Vlade i formiranja dva nova ministarstva to je uticalo i na vrijednost indikatora jer je bilo neophodno sprovoditi aktivnosti koje nisu bile planirane.

U 2018.godini ključni izazovi su:

- sprovođenje aktivnosti koje se odnose na analizu poslovnih procesa i priprema za elektronsku razmjenu podataka kroz izradu Kataloga i potpisivanje memoranduma o saradnji između institucija koje treba da razmjenjuje upodatke
- proširiti eDMS aplikaciju na sva ministarstva I GSV, uz nastavak kontinuiranog održavanja Sistema.

Cilj 4.2.3 Portal e-uprave predstavlja jedinstvenu tačku pristupa elektronskim uslugama koje nude organi sa visokim stepenima korisničkog iskustva i korisničkog zadovoljstva Osnovni cilj elektronske uprave je da poveća dostupnost javnih službi građanima i privredi, da se pospješi efektivnost države u upravljanju, kao i da joj omogući bolji uvid pri raspoređivanju ekonomskih i socijalnih resursa.

Ipak, potrebno je uložiti dodatne napore da se taj pozitivan trend nastavi, naročito imajući u vidu zakonske obaveze organa da na portalu objavljaju svoje usluge, što se u izvještajnom periodu nije poštovalo u pravoj mjeri.

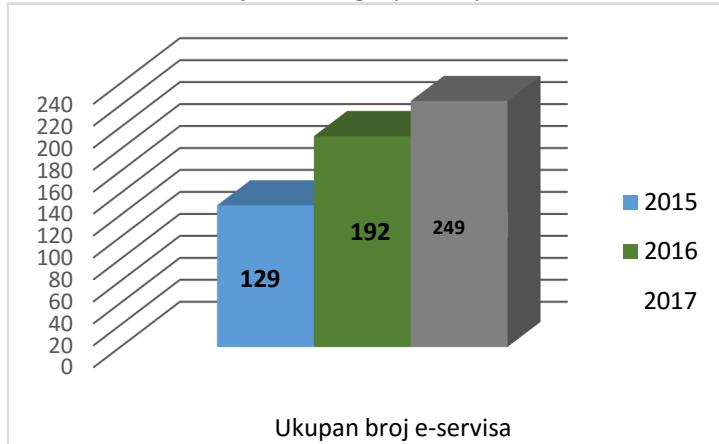
PRIMJER ONE-STOP-SHOP SERVISA (BEST PRACTISE) - ukupan broj "one stop shop" servisa na portalu e-uprave je 10 i to: Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, Upis, promjena i dopuna podataka u Centralnom turističkom registru za fizička i pravna lica, Izdavanje licence za rad privatnih srednjih škola, Izdavanje licence za rad organizatora obrazovanja odraslih, Izdavanje licence za rad ustanovi visokog obrazovanja, Izdavanje licence za rad privatne predškolske ustanove, Izdavanje licence za rad privatne osnovne škole, Izdavanje saglasnosti na programe i projekte nevladinih organizacija, Izdavanje licence za rad auto škole.

U izvještajnom periodu napravljeni su značajni iskoraci u pravcu uspostavljanja elektronskih usluga. U tom smislu, kao **pozitivan primjer** pružanja elektronske usluge možemo navesti **Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem**, koja je namijenjena fizičkim i pravnim licima, ali i određenim državnim institucijama. Ministarstvo javne uprave je pružilo svu tehničku podršku ovom projektu u sklopu koje je obezbjeđena funkcionalnost sistema i odgovarajuće e-usluge u periodu od 24časa/7dana sa svom tehničkom podrškom: odgovori na telefonske pozive i mejlove, komunikacija sa svim učesnicima u projektu, blagovremeno dostavljanje podataka i izvještaja i sl. Kod ove e-usluge obezbjeđena je personalizacija i proaktivno pružanje e- usluge, a sama e-usluga može se podvesti pod nivo 5.

U IV kvartalu 2017.godine je realizovano **isključivo elektronsko podnošenje zahtjeva za studentske kredite preko portala e-uprave** gdje je ukupno podnijeto 5009 elektronskih zahtjeva od strane krajnjih korisnika - studenata. Realizovan je pilot projekat između MJJ i MPS koji je omogućio roditeljima **upis djece u prvi razred u tri podgoričke škole**: „Maksim Gorki“, „Vladimir Nazor“ i „Sutjeska“. Kako se radi o pilot projektu, navedene škole su samo dio termina planirale za zakazivanje elektronskim putem. Ukupan broj elektronskih prijava preko portala e-uprave za upis djeteta u prvi razred osnovne škole je 45 od planiranih i mogućih 132 termina (koliko ih je bilo na raspolaganju roditeljima).

U II kvartalu 2017 godine je prvi **put realizovan pilot projekat elektronskog upisa djece u predškolske institucije** koji se odnosio na obnovu upisa za podgoričke predškolske institucije. Ukupan broj elektronskih prijava je bio 208.

Takođe, formirana je radna grupa od predstavnika MJU i Poreske uprave koja ima zadatak da realizuje aktivnosti u cilju definisanja procedura za realizaciju informativnih i elektronskih usluga u cilju **obezbjedivanja eServisa koji se odnose na registraciju preduzeća**.

Trenutno, na portalu e-uprave dostupna je jedna usluga koja se odnosi na registraciju preduzeća, a to je **elektronsko podnošenje zahtjeva za registraciju privrednog subjekta**. Uspostavljanje elektronskih usluga ima za cilj povećanje dostupnosti javne uprave građanima i privredi. Podnošenjem elektronskih zahtjeva

odnosno korišćenjem elektronske usluge zamijenjen je dolazak na šaltere i čekanje redova, čime je fizičkim i pravnim licima omogućeno da poslove sa državom obavljaju na lakši, brži i jednostavniji način.

Dakle, u izveštajnom periodu ukupan broj dostupnih servisa je 249 koji su u nadležnosti 32 organa državne uprave, čime se u značajnoj mjeri ostvario indikator u pogledu ove aktivnosti. Sva ministarstva obezbjedila su elektronsku poštu odnosno elektronsku arhivu za prijem svih vrsta podnesaka.

Unapređenje u implementaciji eServisa planirano je kroz realizaciju Jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka. Činjenicom da pomenuti **sistem nije realizovan u definisanom periodu**, dolazi do kašnjenja u realizaciji nekih e-servisa u definisanom roku u dijelu koji se odnosi na unaprijed definisane brojeve odnosno Indikatore. Zbog toga se krenulo sa realizacijom pilot projekata za predškolske institucije i osnovne škole, kako bi se postigli neki rezultati na način koji je trenutno moguć, a to je preko portala e-uprave bez uključivanja JISERP.

Kreiran je spisak biznis licenci koje izdaju organi i imenovani su koordinatori iz organa koji su zaduženi da prate sve izmjene u okviru nadležnosti svojih institucija. U narednom periodu će se započeti implementacija ovih usluga u posebnom dijelu portala e-uprave. Formirana je radna grupa od predstavnika MJU i Ministarstva finansija koja ima zadatak da realizuje elektronski register biznis licenci na portalu e-uprave u cilju poboljšanja sveukupnog poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Na osnovu procesuiranih zvaničnih dopisa organima državne uprave, u toku 2016.godine po pitanju uključivanja na portalu e-uprave, definisana je tabela Lista novih/predloženih elektronskih usluga.

Usvajanjem nekih zakonskih rješenja, **poput Zakona o uslugama** koje je predloženo od strane Ministarstva ekonomije, dat je doprinos prepoznavanju portala e-uprave kao jedinstvene kontaktne tačke za pružanje usluga.

Na portalu e-uprave je razvijena posebna podstranica za elektronske javne rasprave **e-participacija** - sistem za javne rasprave koji po određenoj temi omogućava komentarisvanje i prilaganje dokumenata. Sam pojam "Participacija" predstavlja učešće građana u nekom društvenom procesu, donošenju odluka bitnih za njihov život u društvenom životu zajednice, kao i uslugama u zajednici i preuzimanje odgovornosti, kako u samom procesu realizacije, tako i u odnosu na rezultate. Na taj način građani mogu aktivno da učestvuju u kreiranju zakona i strateških dokumenata iznoseći mišljenja i stavove o njima u okviru javnih rasprava.

Prema evidenciji broja objava, ukupan broj objavljenih javnih rasprava u periodu od 01.01.2017.godine do 31.12.2017.godine je 136. Ovaj broj obuhvata i pozive za učešće u radnim grupama, određene odluke ali i sve drugo što organi smatraju da je potrebno, shodno propisima, objaviti na stranici e-participacije.

U toku su pripremne aktivnosti na organizovanju obuka za moderatore koji su imenovani kroz dostavljene dopise, u cilju stvaranja svih uslova za samostalno objavljivanje javnih rasprava kroz **modul eParticipacije**.

Cilj je da do kraja II kvartala 2018 god., sva ministarstva imenuju moderatore koji će imati adekvatnu obuku kako bi samostalno postavljali javne rasprave

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Broj odabranih e-usluga (8 e-usluga) koje su postavljene na Portal eUprave i nivoa su 3 ili 4	2015: 1 2016:2	4 ¹		4	8
Broj obezbjeđenih servisa na Portalu	2014: 77 2015: 129 2016:192	249		300	500
Broj "one stop shop" servisa na Portalu	2015: 1 2016:10	10		10	30
Broj elektronskih anketa na portalu eUprave kreiranih od strane organa u odnosu na početno stanje	2015: 1 <u>2016:3</u>	5		10	30
Procenat zadovoljnih korisnika elektronskim uslugama koje se nalaze na Portalu eUprave	2015: 0% 2016:45,98%	46,49% ³		60%	70%

Na portalu e-uprave postavljeno je **pet elektronskih anketa** ali nije ostvarena vrijednost indikatora za 2017. godinu. Važno je ukazati na činjenicu da postoji velika nezainteresovanost državnih organa za istim, iako je to efikasan podsistem koji pruža mogućnost svim organima državne uprave da dobiju povratne podatke od strane korisnika na osnovu kojih se mogu donositi bolje upravljačke i strategijske odluke na svim nivoima.

Takođe, Ministarstvo javne uprave je obezbijedilo građanima mogućnost anonimnog učešća u anketi: "**Informisanost i stav građana o e-uslugama koje pružaju državni organi preko portala e-uprava**". Ova anketa ima za cilj da doprinese razvoju eUprave u Crnoj Gori, a ujedno i da informiše i upozna građane sa portalom e-uprava. Rezultati pomenute ankete u velikoj mjeri pomoći će prilikom kreiranja budućih aktivnosti vezanih za portal e-uprava, sve u domenu lakše i efikasnije komunikacije građana sa organima državne uprave, a posebno treba naglasiti da će se kroz anketiranje građana umnogome doprinijeti i realizaciji cilja koji se odnosi na mjerjenje njihovog zadovoljstva pruženim uslugama.

Ipak, treba ukazati na činjenicu da se pokazala slaba zainteresovanost javnosti za ovu vrstu interakcije, jer je samo 136 korisnika ispunilo pomenutu anketu. Iako je 46,49 %, u 2017.godini, ispitanih korisnika iskazalo zadovoljstvo radom Portala, ovaj procenat nije reprezentativan zbog malog uzorka. Međutim, možemo smatrati, da i pored malog broja anketiranih, neki od dobijenih rezultata i pokazatelja mogu biti upotrebljivi za dalji razvoja eUprave su elektronske usluge ali i aktivnosti koje vode prevazilaženju definisanih problema sa posebnim akcentom na podizanje nivoa informisanosti i zainteresovanosti, kako korisnika tako i davaoca e-usluga.

Neophodno je skrenuti pažnju na **evidentne teškoće u realizaciji sistema eUprave i podizanju kvaliteta i efikasnosti tog sistema**. Naime, neprihvatanje promjena u smislu prelaska na elektronski način pružanja usluga i informacija kao i nezainteresovanost organa za postavljanje servisa na portal eUprava su osnovna prepreka daljem unaprjeđenju i razvoju elektronske uprave. Stoga je neophodno insistirati da svi državni organi i organi uprave dosljedno sprovode i poštuju Zakon o elektronskoj upravi.

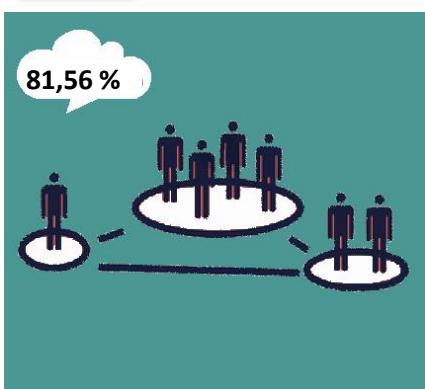
U 2018.godini ključni izazovi su:

- analiza i stvaranje preduslova za uključivanje lokalnih samouprava na portal e-uprave

- uspostavljanje sistema elektronske identifikacije na portalu e-uprave
- povećanje broja elektronskih servisa uz uključenje većeg broja institucija kroz obuku rukovodećeg kadra i zaposlenih u državnoj upravi o značaju i prednostima elektronskih servisa
- unaprjeđenje projekta ePeticije u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade

CILJ 4.3 Službenički sistem i upravljanje ljudskim

U oblasti **službeničkog sistema i upravljanja ljudskim resursima** potrebno je postići sledeće ciljeve:

- ojačati profesionalne sposobnosti starješina državnih organa i visoko rukovodnog kadra sa jasno utvrđenim kriterijumima za njihov izbor
- povećana konkurenca i smanjena diskrecija pri odlučivanju o izboru kandidata kroz veću transparentnost i manji broj kandidata na listi za konačan izbor
- unaprijeđeno upravljanje ljudskim resursima i uspostavljanje efektivnog sistema za praćenje i optimizaciju broja zaposlenih i mjerjenje kvaliteta njihovog rada

U tom pravcu, u izvještajnom periodu, **usvojen je Zakon o državnim službenicima i namještenicima** ("Sl.list CG" br.02/18) koji će sa primjenom početi od 01.07.2018.g,

U cilju optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru **kreirana je baza podataka o broju zaposlenih kao polazna osnova** za određivanje Plana optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru; u toku je tenderska procedura za **projekat centralizovanog obračuna zarada** koji ima za cilj razvoj i implementaciju programskog rješenja kao i identifikaciju potrebnog hardvera kojim će se omogućiti centralizacija obračuna za sve potrošačke jedinice koje se finansiraju iz budžeta. Centralizovani obračun će otkloniti nedostatke postojećeg pristupa, povezivanjem sa bazom podataka Uprave za kadrove i softverom koji koristi budžet (Budžet planer) i trezor (SAP); započeta **tenderska dokumentacija za dogradnju centralne kadrovske evidencije (CKE)**.

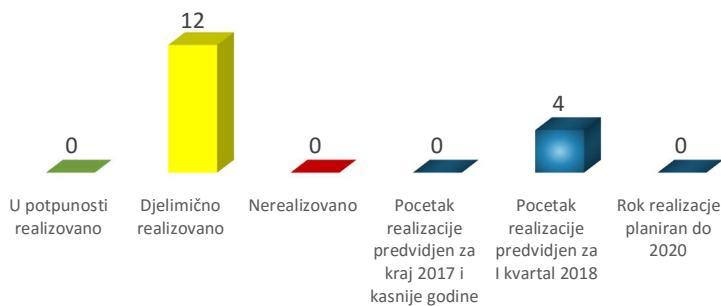
Primjena **Zakona o lokalnoj samoupravi**²⁴ počela je od januara 2018.godine, dok će se Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne samouprave primjenjivati do 01.07.2018.g. iz razloga što će se norme iz Zakona o lokalnoj samoupravi koje se odnose na službenički sistem početi primjenjivati od 01. jula 2018. godine.

Donošenjem Zakona o državnim službenicima i namještenicima unaprijeđen je normativni okvir za službenički sistem, stvoreni su uslovi za kvalitetnije upravljanje ljudskim resursima u smislu zapošljavanja i napredovanja po sistemu zasluga te jačanja profesionalizma, odgovornosti, otvorenosti i efikasnosti, kako na državnom tako i na lokalnom nivou. Novim zakonskim rješenjima, između ostalog, **starješina organa uprave se prepoznaje kao posebna kategorija**, te se jasno precizira njihov položaj u sistemu, uvedene su tzv. kompetencija za visoko rukovodni kadar po ugledu na pozitivne evropske prakse, uspostavljena su nova pravila i procedure za popunu radnih mjesta u državnim organima, kao i procedure za postupak selekcije kandidata. Takođe, propisano je da je Centralna kadrovska evidencija povezana sa informacionim sistemom za obračun zarada u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje, te izvršena promjena kriterijuma za ocjenjivanje, pojednostavljenje procedure i smanjenje troškova kandidatima koji apliciraju za rad u državnim organima. Uz to, izvršena je profesionalizacija disciplinske komisije i komisije za žalbe, i unaprijeđen institut kadrovskog planiranja. Donošenjem podzakonskih akata u ovoj oblasti obezbjediće se puna implementacija Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Cilj 4.3.1. Ojačane profesionalne sposobnosti starješina državnih organa i visokog rukovodnog kadra sa jasno utvrđenim kriterijumima za njihov izbor

²⁴ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/zakoni> ("Sl. List" CG" br. 02/18)

4.3. Službenički sistem i upravljanje ljudskim resursima

Postupak izbora i selekcije starješina državnih organa i visoko rukovodnog kadra u prethodnom periodu, i pored obaveze sprovođenja strukturnog intervjeta, uz odsustvo jasnih smjernica za procjene tih intervjeta, postojanje diskrecije da se ne izabere prvorangirani kandidat, nije garantovao punu profesionalizaciju državne uprave, pa je **Ministarstvo javne uprave, u saradnji sa UZK, a uz podršku SIGMA-e, radilo na utvrđivanju predloga Okvira kompetencija.**

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat starješina organa uprave i lica iz kategorije visoki rukovodni kadar koji su prošli postupak provjere sposobnosti u skladu sa utvrđenim kompetencijama, u odnosu na ukupan broj starješina organa uprave i lica iz kategorije visoki rukovodni kadar	2015: 0% 2016: 0%	/	↗	/	CV 2020: 30%
Broj starješina organa uprave i lica iz kategorije visoki rukovodni kadar koji su, nakon šest mjeseci od izbora Vlade, napustili svoje funkcije (ostavka ili razrješenje)	(2014): Ne 2016: 28	28 ¹	↗	Odrediće se ciljana vrijednost	CV 2020:

Napomena

1.Cilj za 2017 godinu je da se odredi polazna vrijednost kod ovog indikatora. Od 257 lica koja pripadaju kategoriji visokog rukovodnog kadra, napustili su svoje funkcije: 13 lica na lični zahtjev, 7 zbog isteka mandata, 2 lica zbog izbora za člana Vlade, 6 lica zbog reorganizacije državne uprave (ukidanja organa ili radnog mjesta).

Predlog Okvira kompetencija, na osnovu analize uporednih iskustava (gdje je prepoznato 5 kompetencija koje će se preispitivati prilikom selekcije i izbora starješina državnih organa i VRK) je sačinjen i kroz podzakonski akt će se propisati jasna upustva u procesu selekcije i profesionalnog razvoja starješina državnih organa i VRK.

Imenovanje lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra, na period od pet godina, u odnosu na četvorogodišnje mandate Vlade, treba da doprinese jačanju njihove profesionalnosti. U tom cilju, važno je ukazati da je indikator *broj starješina organa i lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra* koja su, u periodu od šest mjeseci od formiranja nove Vlade, napustili svoje funkcije i njegovo praćenje je značajan pokazatelj stepena depolitizacije u državnoj upravi.

Cilj 4.3.2. Povećana konkurenca i smanjena diskrecija pri odlučivanju o izboru kandidata kroz veću transparentnost i manji broj kandidata na listi za konačan izbor

Kada je u pitanju povećanje konkurenčnosti u procesu zapošljavanja trend je u 2017. godini ostao nepromijenjen u odnosu na prethodnu godinu i nema značajnijih odstupanja. To znači da su mehanizmi interne pokretljivosti zaposlenih i dalje na niskom nivou i ne funkcionišu na način da se obezbijedi bolja mobilnost kadrova unutar sistema.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Prosječan broj kandidata na internim oglasima unutar organa	2015: 0,5 <u>2016:0,54</u>	0,44		0,8	1,5
Procenat žalbi na odluke o izboru u situacijama kada nije izabran prvorangirani kandidat, u odnosu na ukupan broj žalbi na odluke o izboru	2015: 24,3% <u>2016:19,33%</u>	18,6%		20%	15 %
Prosječan broj kandidata na internim oglasima između organa	2015: 0,51 <u>2016:0,52</u>	0,44		1,0	2,0
Prosječan broj kandidata na javnim oglasima	2015: 9,15 <u>2016:5,66</u>	4,24		5,5	7
Procenat odluka o izboru u kojima je izabran prvorangirani kandidat	2015: 94,23% <u>2016:94,71%</u>	81,56%		90%	92%

Podaci dostavljeni za 2017. godinu, u gore istaknutim indikatorima, ne pokazuju odstupanja u odnosu na 2016.godinu ali ukazuju negativan trend u odnosu na ciljanu vrijednost za 2017.godinu.

Sistem popune upražnjenih radnih mesta, uz utvrđenu obavezu sprovođenja internog oglasa unutar i između organa, bez obzira na veličinu organa, je utvrđen važećim Zakonom o državnim službenicima i namještencima. Malom broju kandidata, koji se prijavljuju na interne oglase unutar i između organa, doprinosi i činjenica da državni službenici nemaju motivaciju da prelaze iz jednog u drugi državni organ, imajući u vidu da se radi o istim ili sličnim zvanjima i da su razlike u koeficijentima između zvanja veoma male, tako da zarada ne predstavlja razlog, odnosno motivaciju za prelazak iz jednog u drugi državni organ.

U cilju povećanja konkurenčije u procesu zapošljavanja, normativnim rješenjima kroz novi Zakon o državnim službenicima i namještencima je predviđeno da samo izabrani kandidat dostavlja uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti tako da kandidati praktično neće imati troškova za aplikaciju na oglase i konurse.

81,56%²⁵ odluka u kojima je pri izboru biran prvorangirani kandidat je **pozitivan rezultat u ostvarenju vrijednosti indikatora** ali treba ukazati da je ovaj procenat utvrđen u odnosu na ukupan broj Odluka, dakle i Odluka gdje je u izboru učestvovao samo jedan kandidat. Podaci **Komisije za žalbe, za 2017.godinu**, pokazuju da od 16 predmeta u kojima nije izabran prvorangirani kandidat, u 5 predmeta je žalba usvojena i predmet vraćen na ponovni postupak što pokazuje veći stepen zakonitosti i osnovanosti obrazloženja koja su u odlukama data u situacijama kada je postojala diskrecija pri izboru kandidata.

Cilj 4.3.3. Unaprijeđeno upravljanje ljudskim resursima i uspostavljen efektivni sistem za praćenja i optimizacije broja zaposlenih i mjerjenje kvaliteta njihovog rada

²⁵ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/izvjestaji> (Izvještaj o radu Uprave za kadrove za 2017.g.)

U cilju ostvarenja cilja koji se odnosi na unaprjeđenje upravljanja ljudskim resursima, a u cilju implementacije i primjene instituta kadrovskog planiranja, ostvaren je pozitivan trend za 2017. godinu jer je **Kadrovska plan usvojilo 75% institucija**.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat institucija koje su usvojile kadrovske planove u skladu sa propisima	(2015): 43% 2016:83,15%	75 %		50%	95%
Ukupan broj zaposlenih na centralnom nivou (po »sektorskom pristupu« bez lokalne samouprave)	(2015): 40.409 2016:40.390	39306 ¹		3% u odnosu na PV	5% u odnosu na PV
Procenat organa uprave koje su sprovele mjerjenje zadovoljstva zaposlenih	(2014): / 2016:0 %	0% ²		0%	30%

Napomena:

¹Podatak je dat na osnovu baze podataka koje je Ministarstvo javne uprave kreiralo za potrebe procesa optimizacije. To je broj zaposlenih na centralnom nivou. Iako je taj broj manji od broja zaposlenih u 2016.godini, cilj je da se procenat računa u odnosu na broj zaposlenih koji je utvrđen u 2017.godini.

Na dan 31.12.2017 godinu evidentirano je 12 378 zaposlenih kroz CKE i taj broj je uračunat u ukupnu cifru od 39 306.

²Aktivnosti za realizaciju ovog indikatora su planirane za period 2018-2020

Iako **Kadrovska plan za organe državne uprave i GSV za 2017. godinu nije donijet, 75 % institucija je donijelo pojedinačne Kadrovske planove**. Uprava za kadrove je informisala Vladu Crne Gore o neažurnosti pojedinih organa državne uprave kroz informaciju o primjeni instituta kadrovskog planiranja u organima državne uprave i Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore i Informaciju o realizaciji zaključaka Vlade Crne Gore boj 07-317 od 23. februara 2017. godine

Kao razlog za nemogućnost donošenja KP za 2017. godinu organi državne uprave navode novu organizaciju državne uprave u kojoj je došlo do spajanja/razdvajanja organa, što upućuje na zaključak da postoji slaba veza između kadrovske planove i zapošljavanja.

Stepen ažurnosti **Centralne kadrovske evidencije (CKE)** je od velike važnosti da bi sistem kadrovskog planiranja bio implementiran. Unošenje podataka u CKE nije ažurno, iako su u toku 2017.godine preduzete aktivnosti u cilju njihovog povećanja. Donošenjem novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima stvorena je zakonska mogućnosti da se, kroz podzakonski akt, bliže uredi sadržaj i način vođenja CKE. Takođe, Zakonom je propisana obavezost ažurnosti unosa podataka u CKE, što je do sada u praksi, uz nedovoljan broj inspekcijskih nadzora, ukazivalo na nedostatke.

U istom cilju, u završnoj fazi je priprema tenderske dokumentacije za realizaciju IPA projekta (III komponenta projekta „Podrška politikama upravljanja javnim finansijama“), kojim će se obezbijediti implementacija novog softverskog rješenja za centralizovani obračun zarada. **Novi softver** bi trebalo da omogući **centralizovani obračun zarada** u svim potrošačkim jedinicama – korisnicima budžeta i uspostavljanje mahanizama kontrole za obračun zarada u cijelokupnom javnom sektoru i lokalnim samoupravama, a predviđeno je njegovo povezivanje sa računovodstvenim sistemom Državnog reziora SAP i softverom za planiranje budžeta.

Ključni izazov u ovoj oblasti je optimizacija broja zaposlenih u javnom sektoru. Ovo posebno u kontekstu što je neophodno da se osiguraju kadrovska kapaciteti za uspješno ispunjavanje obaveza iz EU integracija. U tom cilju bilo je potrebno, na analitički način, utvrditi metodologiju u kojoj će se sagledati svi relevantni faktori u cilju određivanja optimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru (postojeći broj zaposlenih, potreba za novim administrativnim kapacitetima, zahtjevi pristupanja EU u pojedinim oblastima i sl.)

U cilju realizacije ove aktivnosti, Ministarstvo javne uprave je, na osnovu zaključka Savjeta za reformu javne uprave, formiralo Međuresorski stručni tim koji će utvrditi metodologiju i Plan optimizacije broja zaposlenih

u javnom sektoru. Radni tim, kojim koordinira ministarka javne uprave, čine sekretari svih ministarstava, predstavnici Uprave za kadrove, Zajednice Opština i nevladinog sektora, u toku 2017.godine je održao tri sastanka na kojima su predstavljeni podaci o broju zaposlenih, utvrđen Predlog metodologije i donijet plan daljih aktivnosti rada, a sve sa ciljem **da se do II kvartala 2018. godine utvrdi Plan optimizacije zaposlenih u javnom sektoru.**

Cilj 4.4. RAZVOJ I KOORDINACIJA JAVNIH POLITIKA

Koordinacija javnih politika na političkom i administrativnom nivou u Vladi Crne Gore je u značajnoj mjeri

konzistentna, uz kreiran efikasan sistem horizontalne i vertikalne koordinacije. I pored toga postoje brojni izazovi i potreba da se osnaži struktura i procesi za kreiranje javnih politika, kako bi politike bile bile strateški orjenistane²⁶, usredosređene na rezultate, fleksibilne, inovativne i povezane sa strateškim/budžetskim okvirom, koje će istovremeno postaviti osnove za djelotvorno funkcionisanje države po prijemu u članstvo EU. Želimo, dakle, da do dana članstva u EU uspostavimo jasan mehanizam koji će omogućiti i bolju koordinaciju, ali i zahtijevanu usaglašenost naših strateških dokumenata.

Glavni izazovi ostaju isti kao u prethodnim fazama reforme:

- Uspostaviti sveobuhvatan sistem planiranja, koordinacije i praćenja realizacije vladinih politika;
- Povećati upotrebu analitičkih alata za izradu zakonodavstva i bolji kvalitet konsultacija između aktera prilikom izrade politika.

Uspostavljanje sveobuhvatnog sistema planiranja, koordinacije i praćenja realizacije vladinih politika je kompleksan proces koji podrazumijeva ispunjenost niza institucionalnih, normativnih i finansijskih preduslova.

Programski budžet je značajan instrument reforme tog sistema kojim se nastoji obezbijediti cjelishodnije, programsko finansiranje javnih politika. U cilju uspostavljanja osnovnih načela dobrog fiskalnog upravljanja, u kome se vide jasne veze između budžetiranja i politika Vlade, Crna Gora radi na unapređenju programskog budžetiranja, koje predstavlja neophodan korak za unaprjeđenje odgovornosti i izvještavanja o učincima institucija državne uprave. Iako je osnovna struktura uspostavljena, sistem još uvek nije u potpunosti razvijen, nijesu uvedeni indikatori uspješnosti i nijesu u potpunosti uspostavljene veze između budžetiranja zasnovanog na rezultatima i politika Vlade.

Dodatno, veoma važno napomenuti da je Vlada, saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti utvrdila Predlog fiskalne strategije u junu 2017. godine, koju je donijela Skupština crne Gore u julu 2017. godine koja predstavlja veoma važan osnov za adekvatno planiranje javnih politika u budućem srednjoročnom periodu.

U izvještajnom periodu, Vlada je utvrdila **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj uprave**, u pravcu obezbjeđivanja koherentnosti strategijskih dokumenata i snažnije veze između prioriteta i ciljeva koje strategijskim dokumentima utvrđuje Vlada i realizacije politika utvrđenih tim strategijskim

²⁶ <http://www.gov.me/biblioteka/strategije>

dokumentima, javlja se potreba snaženja kvaliteta strategijskih dokumenata i njihove međusobne usklađenosti.

Ministarstvo evropskih poslova u saradnji sa **Generalnim sekretarijatom Vlade** formiralo je **Međuresornu radnu grupu koja radi na pripremi podzakonskog akta** kojim će se stvoriti regulatorni okvir za strateško planiranje na nivou državne uprave za čije donošenje je u toku unapređenje zakonskog osnova.

Aкционim planom za sprovođenje Strategije reforme javne uprave 2018-2020 kao jedna od aktivnosti predviđena je izrada Programa rada Vlade 2018-2020 i njegovo donošenje do kraja I kvartala 2018. godine.

U cilju što kvalitetnije pripreme ovog dokumenta Vlada je, prateći ciljeve Strategije reforme javne uprave 2016-2020, u dijelu razvoja i koordinacije javnih politika i obaveze iz Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2016-2020. obrazovala Komisiju sastavljenu od predstavnika svih ministarstava i Generalnog sekretarijata Vlade sa zadatkom da **pripreme i prate realizaciju Programa rada Vlade 2018-2020 godina**. Komisija je pripremila **Program rada Vlade 2018-2020** čije donošenje se planira na sjednici Vlade, u toku februara.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat ministarstava čiji godišnji programi rada sadrže jasno postavljene ciljeve i indikatore	(2014): / 2016: 0%	0%	↗	0%	/ 90%
Procenat ministarstava u čijim godišnjim izvještajima o radu je predstavljen rezultat na osnovu postavljenih ciljeva i indikatora	(2014): / 2016: 0%	0%	↗	0%	90%
Postojanje sistema srednjoročnog planiranja na nivou Vlade	(2014): / 2016: 0%	Ne ¹	↖	Da	Da

NAPOMENA:

¹ Vlada je obrazovala Komisiju sastavljenu od predstavnika svih ministarstava i Generalnog sekretarijata Vlade sa zadatkom da **pripreme i prate realizaciju Programa rada Vlade 2018-2020 godina**. Komisija je pripremila **Program rada Vlade 2018-2020** čije donošenje se planira na sjednici Vlade, u toku februara.

U toku 2017.godine su, pored aktivnosti predviđenih Akcionim planom 2016 -2017, realizovane i druge aktivnosti koje nijesu prepoznate ovim strateškim dokumentom, ali su veoma značajne jer imaju za cilj da na kvalitetan način zaokruže normativne i institucionalne prepostavke za **podsticajni razvoj i djelovanje NVO** kao značajnog aktera u izradi i sprovođenju sektorskih i javnih politika. U tom cilju,

donijet je **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nevladnim organizacijama**²⁷ koji je definisao nove modele finansiranja, usvojena je **Strategija unaprjeđenja podsticajnog okruženja za djelovanje nevladinih organizacija 2018-2020**²⁸.

Donošenjem **Uredbe o finasniranju projekta i programa NVO u oblastima od javnog interesa**²⁹ stvorice se preduslovi za implementaciju Zakona o NVO u dijelu finansiranja.

Cilj 4.4.2 Povećana upotreba analitičkih alata za izradu zakonodavstva i bolji kvalitet konsultacija između aktera pilikom izrade politika Analiza efekata propisa formalno je uvedena u crnogorski regulatorni sistem stupanjem na snagu Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl.list CG“, br. 03/12) kojim je uvedena obaveza predlagачa propisa da u postupku pripreme zakona i drugih propisa sprovede analizu procjene uticaja propisa (RIA), u skladu sa Uputstvom o sačinjavanju izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa („Sl. list CG“, br.9/12) Ministarstva finansija.

Međutim, kako se **RIA analize obično pripremaju u posljednjim fazama izrade propisa**, odnosno neposredno prije dostavljanja Vladi, to je ono što ujedno ograničava efekte RIA-e.

Najveći izazov je analiza uticaja koji propisi mogu da izazovu na ekonomiju i građane posebno u dijelu definisanja pozitivnih, negativnih, direktnih i indirektnih uticaja. Takođe, poseban problem predstavlja i utvrđivanje potencijalnih troškova za građane i privredu koji bi nastali kao rezultat primjene propisa, kao i nevršenje procjene administrativnih opterećenja i biznis barijera. U velikom broju slučajeva resorna ministarstva dostavljaju samo grubu procjenu troškova administrativnih opterećenja i biznis barijera. **Kao rezultat loše sprovedenih analiza u ovom koraku predstavlja i nedostatak potrebnih informacija, posebno u dijelu procjene troškova.**

Ključni izazov u okviru ovog cilja je:

- obezbijediti da se RIA –a radi paralelno kada se pripremaju i Nacrti zakona i da bude dio materijala koji je na javnoj raspravi, kao i da se paralelno radi na izradi podzakonskih akta čiji donošenje proizilazi iz tih zakona;
- uvođenje pune RIA kroz poboljšanje kvaliteta izvještavanja u cilju razumijevanja konteksta i uticaja propisa na ekološka, socijalna i druga pitanja.

U prethodnom periodu nije pravovremeno realizovana aktivnost koja se odnosi na Izmjene i dopune Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona, i Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, trenutno se intenzivno radi na donošenju nove, objedinjene Uredbe. Donošenjem te Uredbe stvorice se bolji okvir za saradnju sa NVO i participaciju zainteresovane javnosti u procesu pripreme i implementacije akata javnih politika. Nakon toga, RIA će se publikovati zajedno sa zakonima i biti predmet javne rasprave.

Takođe, Ministarstvo finansija je u septembru 2017. god **pripremilo Izvještaj o kvalitetu primjene RIA-e u Crnoj Gori za 2016. god**³⁰, dok je Savjet za konkurentnost na sjednici održanoj 19. decembra 2017. god **razmatrao i usvojio Izvještaj o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA) u Crnoj Gori za period januar 2016. – novembar 2017. godine**, sa predlogom mjera za dalje unaprjeđenje.³¹

U cilju unaprjeđenja kvaliteta sprovođenja analize uticaja propisa, kao i samog izvještavanja, Ministarstvo finansija u saradnji sa Upravom za kadrove i donatorima organizuje sprovođenje obuka državnih službenika u cilju razvijanja vještina za obavljanje ekonomskih i finansijskih analiza.

²⁷ „Službeni list Crne Gore“, br. 037/17 od 14.06.2017

²⁸ http://www.gov.me/sjednice_vlade_2016/57

²⁹ http://www.gov.me/sjednice_vlade_2016/60

³⁰ <http://www.gov.me/biblioteka/izvjestaji>

³¹ <http://www.srr.gov.me/srr>

S tim u vezi, 24-25. januara 2018. god biće održana **prva obuka za primjenu modela standardnog troška (SCM model)**. Druga obuka za primjenu SCM modela planirana je za 1-2. mart 2018. godine.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat predloga zakona uz koje su Vladi dostavljeni i nacrti podzakonskih akata čije donošenje proizilazi iz predloženog zakona	(2014): / 2016:	1 Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, sa podzakonskim aktima ¹		Utvrđice se vrijednost	40%
Procenat izrađenih RIA koje su usaglašene sa standardima kvaliteta, u odnosu na ukupan broj RIA koje su dostavljene na mišljenje Ministarstvu finansija prvi put	(2014): / 2016:	25%		25%	50%
Procenat propisa kod kojih se za RIA primjenjuje Model standardnog troška (Standard Cost Model)	(2014): / 2016: /	0% ²		15%	30%
Procenat zakona koje je Vlada predložila Skupštini koji sadrže cijelovitu RIA	(2014): / 2016:	86,6% ³		Utvrđice se ciljana vrednost	100%
Procenat propisa kod kojih su u postupku javne rasprave u potpunosti ispoštovana pravila javnog učešća	(2014): 50% 2016:	41,5%		80%	90%

Napomena:

¹Kod ovog indikatora cilj za 2017 godinu je da se utvdi polazna vrijednost. U toku 2017. godine samo je jedan (1) zakon donijet sa podzakonskim aktima što čini manje od 1% od ukupno utvrđenih Predloga zakona koje je Vlada utvrdila u 2017.godini.

² Planirane obuke za primjenu modela SCM u januaru 2018.godine.

³ Iako je uvođenje cijelovite RIA predviđeno do 2020.godine, cilj za 2017.godinu je da se utvrdi polazna vrijednost kod ovog indikatora. Podatak je dobijen od strane GSV-a.

Učešće javnosti u kreiranju i primjeni javnih politika³² je obezbijeđeno donošenjem Uredbe o načinu i postupku sprovodenja javne rasprave u pripremi zakona („Sl.list CG“ br.12/12) čime su obezbijeđeni normativni preduuslovi za efikasno sprovođenje konsultovanja javnosti u procesu pripreme zakona, drugih akta, strateških i planskih dokumenata.

Takođe, Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Sl.list“ CG, br. 07/12) unaprijeđen je normativni okvir za saradnju sa NVO sektorom kroz modalitete informisanja, konsultovanja i učešća predstavnika NVO u radnim tijelima koje obrazuju organi državne uprave.

Poslednji Izvještaj o primjeni ovih Uredbi, za 2015. godinu, Vlada je usvojila u julu 2016. godine, dok je **Informacija o primjeni ovih Uredbi za 2016.godinu, razmatrana na 4. sjednici Savjeta za reformu javne uprave jer je rad Savjeta za razvoj NVO blokiran bojkotom 10 od 11 članova/ica predstavnika NVO u Savjetu.**

³²www.nvo.mju.gov.me/biblioteka/izvještaj

Dostavljeni podaci ukazuju generalno na **neujednačenost i selektivnost u primjeni uredbi**, što je bio slučaj i u prethodnom izvještajnom periodu. Jedan od razloga su **neprecizne odredbe** ova dva akta odnosno Uredbi, zbog čega se krenulo u njihove izmjene, odnosno objedinjavanje u jedan dokument. **Nedovoljno poznavanje**, odnosno razumijevanje ovih dokumenata od strane zaduženih službenika, a i rukovodećeg kadra, **uticalo je na nepotpunost podataka, konfuzno i neadekvatno/pogrešno izvještavanje**. U tom smislu sve normativne aktivnosti koje su preduzete u toku 2017.godini i shodno njima donošenje **nove metologije za praćenje primjene uredbe i izvještavanje o istoj, omogućiti adekvatnije izvještavanje i dostavljanje tačnijih i preciznijih podataka**, kako bi se mogla sagledati situacija i dati konkretne preporuke za eventualno unapređenje.

Kako je Akcionim planom 2016-2017.godine predviđeno da se **Izvještaj o sprovođenju Uredbi za 2017. godinu donosi u II kvartalu 2018.godine**, to u ovom Izvještaju nije moguće prikazati kao realizovanu aktivnost odnosno imati podatke za 2017.godinu.

CILJ 4.5 UPRAVLJANJE JAVNIM FINANSIJAMA

Reforma upravljanja javnim finansijama je važan segment reforme javne uprave. U tom kontekstu, reforme planirane Programom upravljanja javnim finansijama (PFM) predstavljaju važan cilj Strategije reforme javne uprave, kao krovnog državnog dokumenta u ovom sektoru.

Međutim, **Ministarstvo finansija je odgovorno i obezbijeđuje kontinuirano praćenje implementacije Programa³³**. Vlada Crne Gore će dva puta godišnje informisati Evropsku komisiju o napretku ostvarenom u implementaciji Programa reformi upravljanja javnim finansijama, odnosno sektorskih strategija na kojima se Program u velikoj mjeri zasniva. Izvještaji o implementaciji će se pripremati počev od 2017. godine, u skladu sa zahtjevima vezanim za sektorskiju budžetsku podršku.

Stoga je, u Izvještaju o realizaciji Strategije reforme javne uprave, dat samo **kratak osvrt na ključni napredak u 2107. godini**.

Kada se posmatra cijelokupni period implementacije, većina indikatora ukazuje na pozitivan trend implementacije predviđenih aktivnosti Programa, dok je napredak u ostvarivanju reformskih ciljeva prepoznat posebno kroz naplatu poreza iznad planiranog i bolju organizacionu strukturu Poreske uprave, kroz značajan rast prihoda i usklađivanje carinskog zakonodavstva sa *acquis*-om, kao i kroz značajno unaprijeđenje kapaciteta unutrašnjih revizora.

Analiza realizacije postavljenih mjera jasno ukazuje na ostvareni napredak kada je riječ o **Održivom fiskalnom okviru, planiranju i budžetiranju javne potrošnje. Strateška i normativna osnova je uspostavljena** kroz donošenje:

- ✓ Fiskalne strategije 2017-2020;
- ✓ Plana sanacije budžetskog deficit-a i javnog duga, u cilju jačanja fiskalne stabilnosti, ostvarivanja budžetskog viška i uspostavljanja opadanja trenda javnog duga do 2019. godine;
- ✓ Izmjena i dopuna Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojima se u budžetski proces uvodi trogodišnje budžetiranje;
- ✓ Odluke o sadržini i načinu pripreme programskega budžeta;
- ✓ Nacrta akcionog plana za implementaciju programskega budžeta;
- ✓ Priručnika o postupku implementacije programskega budžeta.

Prema preliminarnim podacima za 2017. godinu Vladine mjere fiskalne konsolidacije u prvoj godini primjene su dale pozitivne rezultate, naime:

- Po prvi put, nakon 2008. godine, **crnogorski budžet u 2017. godini bilježi suficit tekućeg budžeta od 17,9 mil eura ili 0,43% BDP-a**. Ostvareni suficit je rezultat implementacije mjera fiskalne konsolidacije i povećane ekonomske aktivnosti, koja je uticala na rast prihoda za 78,9 mil. € u odnosu na 2016. godinu.
- Kapitalna potrošnja u 2017. godini iznosila je 255,5 mil. € i veća je za 190,7 mil. € u odnosu na 2016., kao rezultat inteziviranja radova na prioritetnoj dionici autoputa.
- Deficit budžeta iznosio je 197,6 mil. € ili 4,7% BDP-a, kada se izuzme kategorija „Otplate obaveza iz prethodnog perioda“, dok je uključujući otplatu obaveza iz prethodnog perioda deficit iznosio 237,6 mil. € ili 5,7% BDP-a. Ovo ukazuje na to da je **ostvareni deficit na nižem nivou od procjenjenog**, koji je dat u Fiskalnoj strategiji 2017-2020. (5,9% BDP kada bi se uključila stavka otplate obaveza iz prethodnog perioda).

³³ http://www.mif.gov.me/biblioteka/strateska_dokumenta

- Tokom 2017.godine, Država se zaduživala isključivo za refinansiranje duga i planirano finansiranje gradnje autoputa, dok je tekuća budžetska potrošnja finansirana iz izvornih prihoda.
- Prema posljednjem dostupnom Izvještaju o državnom dugu za III kvartal 2017. godine, ukupan državni dug, na 30. septembar 2017. godine, iznosio je 2.490,31 miliona eura, ili 59,26% BDP-a.

Kada je riječ o rezultatima **Poreske uprave**, u cilju smanjenja javnog duga i naplate poreza, evidentan je značajan napredak. U cilju smanjenja javnog duga, Poreska uprava je ušla u proces **realizacije reprograma poreskih potraživanja**, što se najbolje pokazuje kroz ukupno prihodovanje od **22.626.367, 93 €**, a koje ukazuje na **naplatu poreza iznad planiranog** (12 miliona na godišnjem nivou). Takođe, usvajanjem **nove organizacione strukture** došlo je do ispunjenja cilja koji se odnosi na jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave.

U cilju efikasne naplate prihoda, **Uprava carina** kontinuirano sprovodi aktivnosti za pravilnu i blagovremenu naplatu prihoda. To potvrđuju i podaci Uprave carina za 2017. godinu, na osnovu kojih je Uprava ostvarila neto naplatu prihoda u iznosu od 692.446.149,55€ i time ostvarila **značajan rast prihoda od 17,64 %**, odnosno 103.813.936,55€ više u odnosu na prethodnu godinu. **Usklađeno je carinsko zakonodavstvo sa acquis-om i EU standardima** donošenjem:

- Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona;
- Zakona o izmjenama i dopunama zakona o akcizama;
- Uredbe o Carinskoj tarifi za 2017. godinu;
- Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje carinskog zakona;
- Uredbe o postupanju carinskog organa sa robom za koju postoji osnovana sumnja da povređuje prava intelektualne svojine kojima se vršilo usklađivanje sa EU zakonodavstvom.

Implementiran je IT sistem u cilju efikasnije naplate prihoda i suzbijanja sive ekonomije. Takođe, urađen je novi Inspection Report, kao i implementacija prethodne obrade kod ekspresnih pošiljki u skladu sa STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama. Stoga, možemo da zaključimo da su u ovoj oblasti ispunjene sve ciljane vrijednosti indikatora za 2017. godinu.

Preduslov za uspostavljanje konkurentnosti Crne Gore na tržištu javnih nabavki je postignut kroz implementaciju dva projekta za podsticanje većeg učešća malih i srednjih preduzeća na tržištu javnih nabavki u Crnoj Gori³⁴ i sistem praćenja javnih nabavki³⁵. U prethodnom periodu akcenat je bio na jačanju kapaciteta (12 obuka-600 obučenih lica) državne uprave Crne Gore u oblasti javnih nabavki.

Kada je riječ o **Reformi državne pomoći**, u okviru ove oblasti donešen je novi Zakon o kontroli državne pomoći, čime su **ispunjeni preduslovi za otvaranje Pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurenca i postizanje pojačane kontrole državne pomoći**. Kao dalji izazov u ovoj oblasti ostaje jačanje administrativnih kapaciteta.

U cilju poboljšanja kvaliteta računovodstvenih informacija i izvještavanja, **ispunjeni su preduslovi za prelazak na obračunsko računovodstvo**. **Ojačani su kapaciteti** kroz obuke dvije generacije računovođa u javnom sektoru. U 2016. godini završena je obuka 40 računovođa, dok je u 2017. godini započeta obuka još 40 novih, iz državnih organa i jedinica lokalne samouprave, koja se završava sredinom 2018. godine.

Unaprijeđena je kontrola i transparentnost korišćenja javnih sredstava kroz značajno povećanje broja

³⁴ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2017/10/Vodi%C4%8D-za-podsticanje-va%C4%87eg-u%C4%8De%C5%A1%C4%87a-malih-i-srednjih-preduze%C4%87a.pdf>

³⁵ <http://www.ujn.gov.me/2017/06/odrzana-radionica-poboljsanje-sistema-javnih-nabavki-u-crnoj-gori-koju-su-organizovali-uprava-za-javne-nabavke-i-svjetska-banka-22-06-2017-godine/>

izvršenih revizija **Državne revizorske institucije** (2017. godine izvršene su 44 revizije u odnosu na planiranih 20 revizija). Pored toga, **unaprijeđeni su kapaciteti DRI** kroz realizaciju (9 obuka realizovanih internu i kroz regionalnu i međunarodnu saradnju).

U oblasti jačanja unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (**PIFC**) **unaprijeđeni su kapaciteti unutrašnjih revizora**, kroz sprovođenje obuka i sertifikovanje. Tokom izvještajnog perioda, sprovedeno je 18 obuka za raspoređene unutrašnje revizore. U istom periodu sertifikovano je 6 novih unutrašnjih revizora. Istovremeno, u septembru 2017. godine započet je četvrti krug obuke i sertifikacije unutrašnjih revizora u javnom sektoru (TIAPS) za 28 participanata u saradnji sa CEF-om i Upravom za kadrove (UZK).

Bez obzira što implementacija aktivnosti **Revizorskog tijela** počinje 2018. godine, ova institucija je tokom 2017. godine u okviru svojih nadležnosti doprinijela **jačanju sistema internih kontrola u korišćenju EU sredstava**, kroz utvrđene **preporuke** date u revizorskim izvještajima, kao i kroz **praćenje njihove implementacije**. U cilju jačanja kapaciteta i poboljšanja revizorskih procedura, u 2017.godini, unaprijeđeni su unutrašnji kapaciteti Revizorskog tijela kroz sertifikovanje 3 postojeća revizora, održavanje kontinuiranih obuka zaposlenih i pokretanjem postupka zapošljavanja 3 nova revizora koji će biti okončan u prvom kvartalu 2018. godine.

CILJ 4.6 POSEBNA PITANJA SISTEMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Ključni ciljevi u oblasti lokalne samouprave odnose se na unaprjeđenje funkcionisanja jedinica lokalne samouprave (JLS) i jačanje njihovih kapaciteta, zaustavljanje formiranja novih opština koje ne odgovaraju konceptu snažnih opština sa visokim kapacitetom za vršenje poslova na lokalnom nivou i finansijsku održivost kao i dobar finansijski kapacitet opština uravnoteženjem prihoda lokalne samouprave sa njihovim poslovima i zakonskim obavezama.

Strategija reforme javne uprave navodi da postoji veliki nivo zaduženosti JLS i da se JLS nalaze u teškoj finansijskoj situaciji kao i da su ciljevi usmjereni ka:

- Unaprjeđenju zakonodavnog okvira;
- Povećanju sopstvenih prihoda JLS;
- Racionalizaciji broja zaposlenih u JLS;
- Reprogramiranju duga i refinansiranju kredita.

U izvještajnom periodu, akcenat je bio na zakonodavnim aktivnostima, kako bi se uspostavila pravna osnova za planirane reforme u ovoj oblasti. Donijet je **Zakon o komunalnim djelatnostima³⁶**, **Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave³⁷**, **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore³⁸**, **Zakon o Prijestonici³⁹**, **Zakon o izmjenama i dopunama zakona o Glavnem gradu, kao i Zakon o lokalnoj samoupravi⁴⁰**. Vidljivi su prvi rezultati mjera za finansijsku održivost opština– postoje pozitivni trendovi u pogledu smanjenja zaduženosti JLS kao i povećanja sopstvenih prihoda u budzetima JLS.

Cilj 4.6.1. Unaprjeđenje funkcionisanja jedinica lokalne samouprave i jačanje njihovih kapaciteta

Preduslov za sistemsko definisanje i uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja ljudskim resursima u JLS, kao i određivanje broja poslova i usluga u kojima postoji obavezna saradnja JLS bilo je usvajanje zakona o lokalnoj samoupravi. Zakon o lokalnoj samoupravi je usvojen u Skupštini Crne Gore 29.12.2017. godine i sistemski definise upravljanje ljudskim resursima u JLS. Nakon donošenja Zakona JLS su u obavezi da u roku od 6 mjeseci usklade svoje akte sa novim Zakonom i uspostave jedinstven sistem za upravljanje ljudskim resursima.

Jedinstven sistem za upravljanje ljudskim resursima podrzumijeva utvrđivanje jedinstvenih standarda i uvođenje jedinstvenih pravila za sve JLS u pogledu zapošljavanja, ocjenjivanja, napredovanja, obuke, otpuštanja, zatim kadrovsko planiranje kao i povezivanje kadrovske evidencije JLS sa Centralnom kadrovskom evidencijom (CKE).

Zakonom su takođe unaprijeđena su rješenja koja se odnose na pitanja vezana za odgovornost glavnog administratora, menadžera, starješina organa lokalne uprave, rukovodilaca stručnih i posebnih službi, te su

³⁶Zakon o komunalnim djelatnostima, "Sl.list CG", br. 055/16 od 17.08.2016. god.

³⁷Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave, "Sl. list CG", broj 30/2017" od 9.5.2017. god.

³⁸Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, "Sl. list CG", broj 31/2017" od 12.5.2017. god.

³⁹Zakon o prijestonici, "Sl.list CG", broj 51/2017" od 03.08.2017. god.

⁴⁰Zakon o lokalnoj samoupravi , "Sl.list CG", broj 02/2018" od 10.01.2018. god.

*Jedan od uspješnih primera implementacije sporazuma o međusobnoj saradnji u pogledu uticaja na lokalnu zajednicu je **Uspostavljanje regionalnog biznis centra sa biznis inkubatorom na Sjeveroistoku Crne Gore** koji je namijenjen za početnike u biznisu i proizvodno-uslužnog tipa. Regionalni centar pruža tehničku i administrativnu podršku malim i srednjim preduzećima iz regiona, organizuje obuke, umrežavanje i promociju, i na taj način kreira povoljniju poslovnu klimu za mala i srednja preduzeća. U sklopu RBC je i biznisinkubator koji ima za cilj da podrži razvoj start-up biznisa.*

Regionalni
biznis centar

<http://www.rbcberane.me/>

detaljno regulisana statusna pitanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, jasna kategorizacija radnih mjesta i zvanja lokalnih službenika i namještenika kao i nova pravila i procedure za popunu radnih mjesta u lokalnoj samoupravi koja treba da obezbijede profesionalizaciju lokalne samouprave na svim nivoima. Takođe je propisana obaveza donošenja kadrovskog plana, koji za cilj ima da **obezbijedi blagovremeno planiranje kadrova i da se zapošljavanje ograniči na raspoloživa sredstva u budžetu.**

I pored toga što je rok za izradu Analize o mogućim oblastima i mehanizmima

saradnje između JLS (i izvorima finansiranja) pomjeren za 2019. godinu, nakon čega će se uspostaviti plan podsticajnih mjera i u zavisnosti od rezultata analize Zakona o lokalnoj samoupravi utvrditi broj poslova i usluga u kojima postoji obavezna saradnja JLS, podsticanje međuopštinske saradnje je proces koji se kontinuirano sprovodi bez obzira na nepostojanje obavezujuće zakonske norme, te su **opštine proaktivno potpisivale sporazume o međusobnoj saradnji** najčešće u oblasti komunalnih i administrativnih poslova i samo u proteklom izvještajnom periodu potpisano je 14 takvih sporazuma.⁴¹

Takođe, u oblasti podizanja kapaciteta opština za pisanje projekata i korišćenje sredstava iz EU fondova, nakon donešenog Opštег programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika i namještenika za 2016/2017. godinu⁴² i Plana obuka lokalnih službenika i namještenika za 2016. godinu, nastavljeno je kontinuirano održavanje obuka lokalnih službenika uz paralelno podsticanje međuopštinske saradnje u pripremi i implementaciji EU projekata kroz rad Mreže opštinskih projekt menadžera.

⁴¹Sporazumi o međuopštinskoj saradnji:

1. Osnivanje **Regionalnog biznis centra za sjevero-istočni region** - Lider projekta je Opština Berane. Partneri na projektu: opštine Andrijevica, Bijelo Polje, Plav, Rožaje, Regionalna razvojna agencija Bjelasica, Komovi i Prokletije.

2. Osnivanje **Regionalnog parka Sinajevina** - Lider projekta je Opština Mojkovac. Partneri na projektu: opštine Danilovgrad, Žabljak, Kolašin i Šavnik.

3. **Rehabilitacija i resocijalizacija korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori** - Lider projekta Javna ustanova za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Kakaricka Gora. Partneri na projektu: Glavni grad Podgorica, opština Nikšić i Tivat, Zajednica opština i NVO 4Life.

4. **Poboljšanje energetske efikasnosti** kroz uspostavljanje međuopštinske mreže za upravljanje - Lider projekta opština Bar. Partneri na projektu: opština Budva, Tivat, Kotor, Ulcinj i Prijestonica Cetinje.

5. **Uvođenje kompostiranja i prikupljanja selektivnog otpada** u opštinama Kotor, Budva, Tivat i Herceg Novi - Lider projekta JKP Kotor. Partneri na projektu JKP Budva, Tivat i Herceg Novi.

6. **Upravljanje regionalnom sanitarnom deponijom** Opštine Bar i Ulcinj su zaključile Ugovor o osnivanju društva Možura d.o.o. za upravljanje regionalnom sanitarnom deponijom, uz u dio opštine Bar od 65% a opštine Ulcinj od 35%,

7. 8.9.10. **Upravljanje regionalnom sanitarnom deponijom** – Zbog situacije u ovoj oblasti naknadno su zaključeni ugovore o preuzimanju otpada od komunalnih preduzeća Budva, Kotor, Tivat i Berane. (ovo su posebni sporazumi između 7. Bar/Ulcinj i Budva; 8. Bar/Ulcinj i Kotor; 9. Bar/Ulcinj i Tivat, 10. Bar/Ulcinj i Berane).

Zajedničko vršenje poslova unutrašnje revizije :

11. Opština Bijelo Polje na osnovu Sporazuma o saradnji vrši poslova unutrašnje revizije za opštinu Mojkovac.

12. Opština Nikšić, na osnovu Sporazuma o saradnji vrši poslove unutrašnje revizije za potrebe opštine Plužine.

13. Opština Nikšić, na osnovu Sporazuma o saradnji vrši poslove unutrašnje revizije za potrebe opštine Šavnik.

14. Opština Pljevlja, na osnovu Sporazuma o saradnji vrši poslove unutrašnje revizije za potrebe opštine

⁴²Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika i namještenika za 2016/2017. godinu donesen je 27.11.2015. godine.

Sprovedene su osnovne obuke lokalnih službenika na temu »Izrada i upravljanje projektima finansiranim iz EU fondova«, gdje je od predviđenih 100 lokalnih službenika koji su obučeni za pisanje i implementaciju projekata obuke pohađalo i obučeno 38 službenika, a organizovanje obuka se nastavlja i u 2017. godini. Takođe je na datu temu sprovedena i napredna obuka za 54 učesnika.

Vrijedno je napomenuti da je u sklopu unaprjeđenja funkcionisanja jedinica lokalne samouprave i radi identifikovanja primjera najbolje prakse u lokalnim samoupravama u ključnim oblastima iz njihove nadležnosti, kako bi se iste javno nagradile, promovisale i obezbijedila njihova primjena u drugim lokalnim zajednicama, u saradnji između Zajednice opština Crne Gore i Ministarstva javne uprave, a uz podršku Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS), Misija u Crnoj Gori ustanovljen institut Najbolje prakse jedinica lokalne samouprave. Program je pokazao rezultate u vidu novih ideja, povećanja kvaliteta i efikasnosti rada, te brojnih inovacija i servisa u funkciji potrebe građana.

Nagrade za najbolje prakse u 2017.g. do bile su sledeće opštine:

- Opština Berane** za praksu „*Kancelarija za pripremu i realizaciju projekata u Opštini Berane*“ u oblasti „Realizacija projekata putem međunarodne saradnje“, koju je prezentovala **Maja Garović**, iz Službe menadžera Opštine Berane;
- Glavni grad Podgorica** za praksu „*Softver za planiranje budžeta*“ u oblasti „Efikasno upravljanje lokalnim javnim finansijama“ koju je prezentovao **mr Miomir Jakšić**, sekretar Sekretarijata za finansije Glavnog grada Podgorica;
- Opština Ulcinj** za praksu „*Lokalni tim za promociju investicija i stranih ulaganja*“ u oblasti „Lokalni ekonomski razvoj“, koju je prezentovao **Arslan Hajdinaga**, savjetnik Predsjednika Opštine Ulcinj.
- Opština Mojkovac** za praksu „*Poboljšanje proizvodnje, efikasnosti i inovativnosti u malim poljoprivrednim gazdinstvima u cilju unaprjeđenja ruralnog razvoja u opštini Mojkovac*“ u oblasti „Ruralni razvoj u funkciji razvoja lokalne zajednice“, koju je prezentovala **Jelena Vučetić**, projekt menadžer u Opštini Mojkovac;
- Glavni grad Podgorica** za praksu „*Mediteranski vrt*“ u oblasti „Zaštita životne sredine“, koju je prezentovao **Dragutin Đeković**, menadžer Glavnog grada Podgorica;
- Opština Nikšić** za praksu „*Ostvarenje strateških vizija kroz saradnju Opštine Nikšić i NVO sektora*“ u oblasti „Saradnja sa nevladinim organizacijama u ostvarivanju strateških ciljeva lokalnih zajednica“, koju je prezentovala **Slobodanka Roganović**, Rukovodilac Službe Predsjednika Opštine Nikšić;
- Izborni panel je donio odluku da dodijeli **specijalnu nagradu Opštini Žabljak** za praksu „*Realizacija projekata na području opštine Žabljak putem međunarodne saradnje sa Republikom Slovenijom*“, koju je predstavio **Vasilije Jakšić**, potpredsjednik Opštine Žabljak.

Cilj 4.6.2. Pooštiti i racionalizovati kriterijume za formiranje novih opština

Broj opština će od 1. septembra 2018. godina da se poveća sa 23 na 24, što je predviđeno izmjenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji – Tuzi će postati punopravna opština, dok će Golubovci i dalje funkcionisati kao opština u sastavu Podgorice.

4.6. Posebna pitanja sistema lokalne samouprave

Prerastanje opštine Tuzi iz gradske u punopravnu opštinu ne dovodi do povećanja broja zaposlenih na lokalnom nivou jer je u kadrovskom smislu taj sistem zaokružen, ali dosadašnji sistem gradske opštine nije adekvatno unaprijedio zadovoljavanje administrativnih, komunalnih i razvojnih potreba njenih građana (nema ingerencija i sredstava za bolje korišćenje ekonomskih resursa, unaprjeđenje sporta, kulture, obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, snabdijevanje vodom,

komunalne infrastrukture itd.).

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRIJEDNOST	OSTVARENJA VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRIJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRIJEDNOST U 2020. GODINI
Jedinstven sistem za upravljanje ljudskim resursima	(2014): ne	7 JLS imaju uspostavljen sistem. ¹	↗	7 JLS imaju uspostavljen sistem	Sve JLS imaju uspostavljen sistem
Broj poslova i usluga u kojima postoji obavezna saradnja jedinica lokalne samouprave	(2014): ne	Da ²	↗	Prepoznati poslovi i usluge za koje je obavezna saradnja JL	30% JLS sprovode jedan od oblika obavezne saradnje
Broj poslova i usluga koje jedinice lokalne samouprave pružaju na osnovu potpisanih sporazuma o saradnji	(2014): Potpisano 10 sporazuma o međuopštinskoj saradnji	14 sporazuma o međuopštinskoj saradnji	↗	Potpisano 15 sporazuma o međuopštinskoj saradnji	Potpisano 20 sporazuma o međuopštinskoj saradnji
Broj jedinica lokalne samouprave	(2014): 23JLS	23	↗	25JLS	25JLS

Napomena:

¹Uslov za uspostavljanje jedinstvenog sistema je Zakon o lokalnoj samoupravi koji je donijet u decembru 2017.godine. Ipak, u 2017g. 7 JLS imaju uspostavljen sistem i to Glavni grad Podgorica, Nikšić, Tivat, Kotor, Bar, Herceg Novi i Budva.

² Zakon o lokalnoj samoupravi nije prepoznao poslove u kojima postoji obavezna saradnja ali shodno drugim zakonima koji se primjenjuju na lokalnu samoupravu prvenstveno kada su u pitanju poslovi upravljanja otpadom i usluge unutrašnje finansijske revizije bi mogli imati obavezan oblik saradnje.

Pored postojećih sadržaja iz obrazovanja, zdravstva, kulture, ugostiteljstva, zanatstva, specijalizovane trgovine, banke, benzinske pumpe, ova gradska opština ima značajne privredne, saobraćajne, poljoprivredne i turističke potencijale, zbog izlaska na Skadarsko jezero. Teritorijalna promjena vrši se radi podsticanja ekonomskog razvoja ovog područja, pružanja višeg nivoa usluga, kao i efikasnijeg vršenja poslova u cilju zadovoljenja potreba lokalnog stanovništva i privrednih subjekata na području opštine.

Obrazovanje ovakve opštine, pored razvoja postojećih funkcionalnih sadržaja ovog gradskog naselja, podrazumijeva opredjeljenje za očuvanje i ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina sa ovog područja, u skladu sa savremenim evropskim standardima i međunarodno-pravnom zaštitom ljudskih i manjinskih prava i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Takođe, izrada predloga kriterijuma za formiranje novih opština je predviđena za period od 2018-2020. godine, tako da je ovaj cilj i dalje u okvirima planiranog. Osim gradske opštine Tuzi, zahtjev za dobijanjem statusa opštine podnijeli su Petrovac i Sutomore, međutim, u skladu sa politikom jačanja kapaciteta postojećih opština, smanjenja broja zaposlenih na lokalnom nivou i planiranog okvira od 25 LS do 2020. godine, nijesu odobreni zahtjevi za formiranjem ovih opština.

Cilj 4.6.3. Obezbijediti finansijsku održivost, te dobar finansijski kapacitet opština uravnoteženjem prihoda lokalne samouprave sa njihovim poslovima i zakonskim obavezama Država je nizom mjera i zakonskih izmjena (*Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o komunalnim djelatnostima, ugovorima o reprogramu duga i sl.*) radila na obezbjeđivanju finansijske održivosti uravnoteženjem prihoda lokalne samouprave sa njihovim poslovima i zakonskim obavezama.

Učešće sopstvenih prihoda u budžetima JLS pokazuje pozitivan trend iako ne u mjeri planiranog, međutim, u narednom periodu se očekuje porast jer su su stvoreni uslovi za uvođenje novog izvora finansiranja za JLS – komunalne naknade iz kojih se finansira zajednička komunalna potrošnja, što će biti direktna posledica primjene novog Zakona o komunalnim djelatnostima. (u toku je proces usaglašavanja visine naknade između Vlade i JLS).

Takođe, nakon potpisivanja ugovora o poreskom reprogramu duga, smanjuje se nivo neizmirenih obaveza JLS u odnosu na BDP, kao i nivo javnog duga na lokalnom nivou u odnosu na BDP. Opštine, u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kvartalno izvještavaju Ministarstvo finansija o ostvarivanju budžeta, stanju duga po kreditima i stanju neizumirenenih obaveza. Shodno tome, podaci o neizmirenim obavezama su isključivo podaci koje opštine dostave Ministarstvu.

Poreski dug opština koji je reprogramiran ne ulazi u stanje neizmirenih obaveza. Imajući u vidu činjenicu da su neizmirene obaveze opština na kraju 2017.godine samo za 2 milion eura veće u odnosu na stanje na kraju 2016.godine i da je BDP znatno porastao, indikator koji se odnosi na učešće neizmirenih obaveza jedinica lokalnih samouprava u odnosu na BDP pokazuje pozitivan trend odnosno ostvarena vrijednost kod tog indikatora u 2017.godini je niža od ciljane.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Učešće prihoda JLS u BDP	(2015): 7,4% 2016:6,6%	6,13%		7,5%	8%
Procenat sopstvenih prihoda u budžetima JLS	(2015): 48,2% 2016:50,9%	57,22%		60%	65%
Učešće tekuće javne potrošnje na lokalnom nivou u odnosu na BDP	(2015): 3,3% 2016:3,2%	3,02%		2,7%	2,5%
Smanjen nivo neizmirenih obaveza JLS u odnosu na BDP	(2015): 2,7% 2016:2,1%	1,93%		2,5%	1,5%
Nivo javnog duga na lokalnom nivou u odnosu na BDP	(2015): 4,9% 2016:4,6%	Nisu dostupni podaci ¹	/	4,5%	4 %
Broj zaposlenih u JLS i javnim službama čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave	(2015): 11.660 2016:11.628	12174 ²		-5 % u odnosu na PV	-10% u odnosu na PV

Napomena:

¹Podaci će biti dostupni i objavljeni krajem marta 2018 godine za prethodnu godinu.

²Podaci su dati na osnovu podataka koje je Ministarstvo javne uprave prikupilo za potrebe optimizacije javne uprave. Cilj je da se procenat (-5%) računa u odnosu na broj zaposlenih koji je utvrđen u 2017.godini.Ista metodologija i pristup će se primijeniti kao i u odnosu na centralni nivo.

Poseban izazov se tiče smanjenja određenog broja zaposlenih u opština u cilju finansijske održivosti i već su preduzete mjere kroz formiranje **međuresorskog stručnog tima za optimizaciju broja zaposlenih u javnom sektoru**, u čijem sastavu su tri predstavnika Zajednice Opština. Takođe, formiran je i uži međuresorski operativni tim za utvrđivanje sektorskih indikatora za optimizaciju broja zaposlenih na lokalnom nivou, te će do kraja II kvartala 2018.g. biti donešen jedinstveni Plan optimizacije koji će se odnositi i na lokalni i na državni nivo.

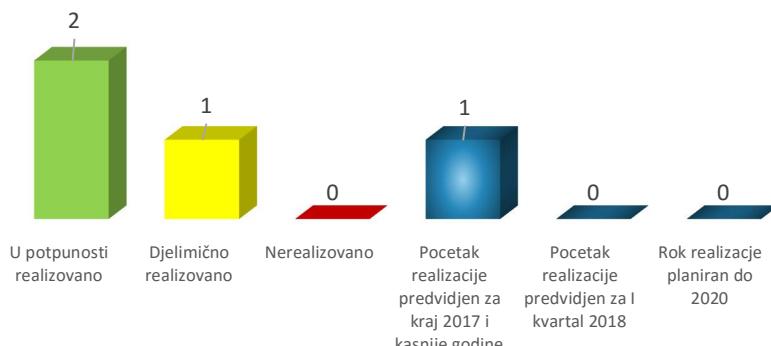
4.7. STRATEŠKO UPRAVLJANJE PROCESOM REFORME JAVNE UPRAVE I FINANSIJSKA ODRŽIVOST SAMOUPRAVE

U oblasti strateškog upravljanja procesom reforme javne uprave i finansijske održivosti, ostvareni su pozitivni i vidljivi rezultati.

Ministarstvo javne uprave je odgovorno za praćenje sprovođenja reforme javne uprave u Crnoj Gori. U okviru ministarstva formirana je posebna organizaciona jedinica **Odjeljenje za upravljanje procesom reforme javne uprave** koje vrši poslove koji se odnose na praćenje i koordinaciju sprovođenja strategije reforme javne uprave; praćenje realizacije planiranih reformskih mera i aktivnosti; pripremu izveštaja, analizu informacija i predlaganje odgovarajućih mera za unaprjeđenje stanja javne uprave.

4.7. Strateško upravljanje procesom reforme javne uprave i finansijska održivost

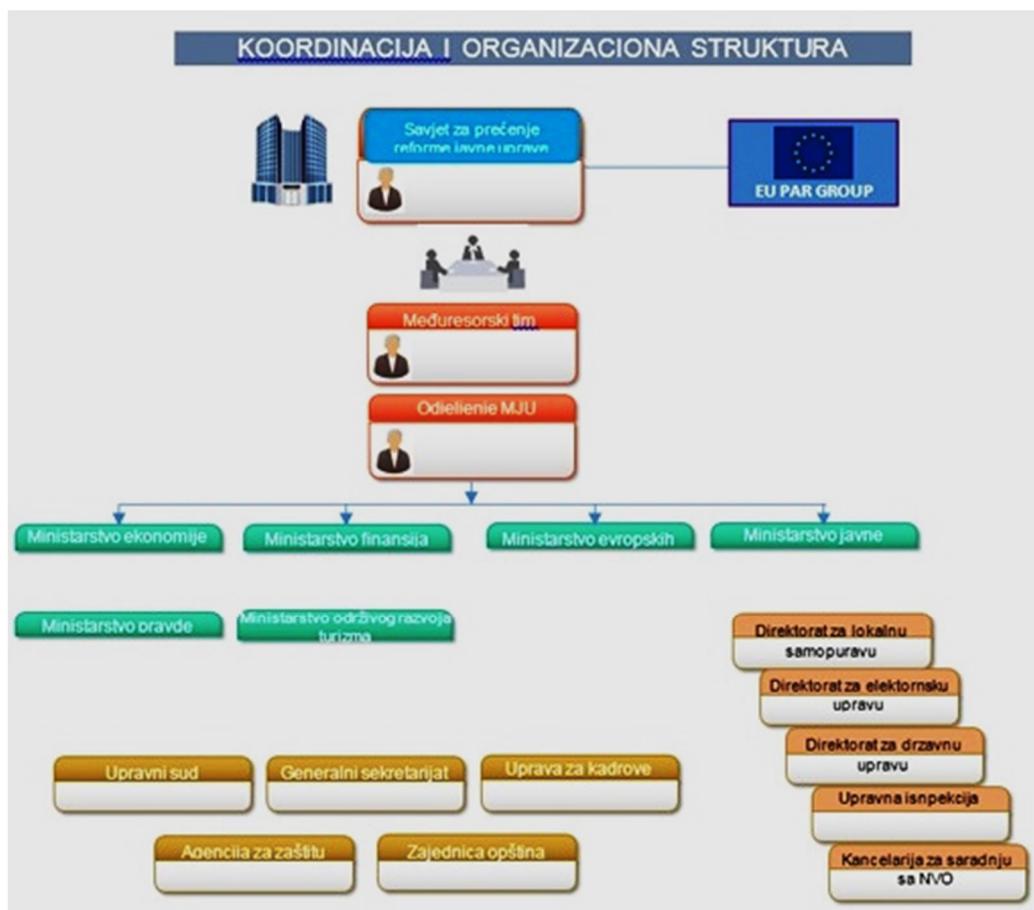

Na političkom nivou, obrazovan je **Savjet za reformu javne uprave**, čijim radom rukovodi potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku. Članovi Savjeta su predstavnici ključnih institucija za sprovođenje reforme javne uprave, i to : ministar javne uprave, ministar finansija, ministar evropskih poslova, generalni sekretar Generalnog sekretarijata Vlade, predstavnik Zajednice opština, direktor Uprave za kadrove.

Novina koja je inicirana od strane Ministarstva javne uprave odnosi se na **proširenje sastava Savjeta**. U cilju potrebe da proces reforme javne uprave bude transparentan i bliži građanima, da se na taj način dobije povratna informacija u pogledu procesa i dinamike reforme javne uprave, ravnopravni članovi Savjeta su

postali i predstavnici Zajednice Opština kao i predstavnici NVO sektora: Institut alternativa i Centar za demokratsku tranziciju.

Obrazovanje ovog savjetodavnog tijela je od posebnog značaja, imajući u vidu obim i složenost reforme javne uprave, i njegov rad će biti fokusiran na aktivnostima koje sprovode organi javne uprave u cilju ostvarivanja PAR principa, koji su osnov ovog strateškog dokumenta. Osim praćenja sprovođenja aktivnosti koje su definisane Akcionim planom, osnovni cilj i zadatak Savjeta je da pravovremenim, proaktivnim djelovanjem i odlučivanjem usmjerava proces reforme u onim situacijama kada se pokaže da postoje određeni zastoji ili problemi u realizaciji planiranih ciljeva i predloži mјere za njihovo prevazilaženje.

Prva, kontitutivna sjednica Savjeta održana je 07. jula 2017. godine.

Do kraja 2017. godine, Savjet je održao još tri sjednice i, u okviru nadležnosti utvrđenih Odlukom o obrazovanju Savjeta, razmatrao, davao mišljenja i sugestije na niz dokumenata koji su od značaja za upravljanje procesom reforme.

U cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u radu Savjeta osim participacije predstavnika civilnog sektora, **Savjet je kreirao i web sajt www.srju.gov.me**, podportal na portalu Vlade Crne Gore na kom se ažuriraju podaci o aktivnostima i radu Savjeta za reformu javne uprave.

Uspostavljeni mehanizam praćenja i upravljanja procesom reforme javne uprave, podrazumijeva obavezu svih organa, koji su navedeni kao nosioci pojedinih prioritetnih ciljeva, da preduzimaju mјere u cilju njihove realizacije, da o tome izvještavaju MJU i dostavljaju sve potrebne podatke koje MJU, kao rukovodeća institucija za reformu javne uprave, zatraži.

U tom cilju, **završena je aktivnost** koja se odnosi na izradu "pasoš" indikatora za sve indikatore koji su utvrđeni u Strategiji reforme javne uprave, pripremljene jasne Smjernice i procedura za prikupljanje podataka i izvještavanja o procesu sprovođenja reforme i formiran Međuresorski operativni tim za koordinaciju u implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje strategije reforme javne uprave 2016-2020⁴³.

⁴³ <http://www.mju.gov.me/biblioteka/rjesenja>

Uz podršku SiGME i u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, u junu 2017.godine održana je **radionica na temu “proces izvještavanja o primjeni strategije reforme javne uprave”** gdje su predstavnici ključnih institucija upoznati sa procesom praćenja i izvještavanja u procesu reforme javne uprave.

NAZIV INDIKATORA	POLAZNA VRJEDNOST	OSTVARENA VRJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	TREND	CILJANA VRJEDNOST U 2017. GODINI	CILJANA VRJEDNOST U 2020. GODINI
Procenat ciljanih vrijednosti Strategije 2016-2020 dostignutih za 2017. i 2020. godinu	(2014): 0% 2016:38,9%	43,14%		80%	90%

Pripremljen je **Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme javne uprave** u Crnoj Gori 2016 – 2020.godinu, **u 2016.godini**. Izvještaj je usvojen od strane Vlade Crne gore, na sjednici održanoj 7. aprila 2017.godine i objavljen je na sajtu Ministarstva javne uprave⁴⁴

U cilju procjene konkretnog napretka koji je postignut realizacijom reformskih aktivnosti, Ministarstvo javne uprave je, uz preporuke Evropske komisije i SIGME/OECD, uz primjenu nove metodologije pripremilo **prvi Izvještaj o implementaciji Strategije za period jul 2016- jul 2017.godine, koji je razmatran na sjednici Savjeta**⁴⁵. To je bilo od posebnog značaja jer su navedeni Izvještaj i status implemetacije aktivnosti poslužili kao polazna osnova za pripremu i donošenje novog Akcionog plana za period 2018-2020.godine.

U 2018.godini ključni izazovi su:

- ostvarivanje zadataka Međurersorskog operativnog tima za koordinaciju u implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme javne uprave 2016-2020 kroz razmatranje i rješavanje pitanja koja su smetnja za sprovođenje aktivnosti, ciljeva i indikatora i obavještavanje Savjeta za reformu o radu o zaključcima operativnog tima
- obuka službenika odnosno kontakt osoba u ključnim institucijama u vezi sa metodologijom praćenja reforme javne uprave

⁴⁴ www.mju.gov.me/biblioteka/izvještaj

⁴⁵ http://www.srju.gov.me/sjednice_savjeta

REFORMSKI CILJ		POSEBNI CILJ	AKTIVNOST	KLJUČNE TAČKE (PODAKTIVNOSTI)	VODEĆA INSTITUCIJA	PLANIRANI DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	STATUS	POSTIGNUTI EFEKTI (ACHIEVEMENTS)	PODACI O POLAZNIM I CILJNIM VRJEDNOSTIMA	VRIJEDNOST INDIKATORA U 2017. GODINI	RAZLOZI ZA ODSTUPANJE OD PLANA I NAREDNI KORACI
4.1.	4.1. Organizacija i odgovornost u sistemu javne uprave		4.1. Organizacija i odgovornost u sistemu javne uprave									
4.1.	4.1. Organizacija i odgovornost u sistemu javne uprave	4.1.1. Unaprijeđena kontrola nad zakonitošću i cjelishodnošću rada svih organa	1. Izrada analize o položaju organizacija koja vrše javnu ovlašćenja, uključujući detaljno mapiranje svih organizacija centralne državne administracije									
				a) Funkcionalna i finansijska analiza je pripremljena	MJU	III kvartal 2016	I kvartal 2017 (IV kvartal 2017)	U potpunosti	Analiza položaja organizacija sa javnim ovlašćenjima usvojena je na sjednici Savjeta za reformu javne uprave, održanoj 3. novembra 2017. godine. Cilj ove analize je davanje prikaza trenutnog stanja u oblasti organizacija koje vrše javnu ovlašćenja. Analizom su predložena najcjelishodnija rješenja u cilju unaprjeđenja stanja u ovoj oblasti, koja su u najvećoj mogućoj mjeri kompatibilna upravno-pravnom sistemu Crne Gore. Predmet analize su javne agencije i javne fondove, kao i javne ustanove (službe i druge oblike organizovanja utvrđene zakonom), koje obavljaju djelatnosti, odnosno poslove koji imase obezbeđuje ostvarivanje prava građana, kao i ostvarivanje drugog, zakonom utvrđenog interesa u određenim oblastima. Preispitivanje postojeće organizacije i odgovornosti na svim nivoima uprave je od kručjalne važnosti za zauzimanje racionalnog pristupa u korišćenju kadrovske i finansijskih resursa što treba da rezultira pozitivnim budžetskim efektima.U tom kontekstu, zauzimanje jasnog stava o preporukama iz navedenog dokumenta biće osnov za pripremu Zakona o državnoj upravi koji je Programom rada Vlade Crne Gore za 2018. godinu, planiran za II kvartal, kao i nove Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave. Radionica na temu „Reorganizacija državne uprave“ na kojoj su razmjenjena iskustva u funkcionisanju različitih vrsta institucija javnog sektora u Crnoj Gori, održana je 18. januara 2018. godine u organizaciji Ministarstva javne uprave, a u saradnji sa ekspertima SIGMA/OECD Programa.	PV (2014): Ne postoje jedinstvena pravila za upravljanje i nadzor	Bez utvrđene polazne vrijednosti	Analiza funkcionalnih i finansijskih efekata uvođenja instituta „organa uprave u sastavu ministarstva“ u crnogorski upravni sistem, Analiza položaja organizacija sa javnim ovlašćenjima u Crnoj Gori i Analiza prepreka za uspostavljanje menadžerske odgovornosti sa preporukama za unaprjeđenje usvojene su na sjednici Savjeta za reformu javne uprave, održanoj 3. novembra 2017. godine. Kako se u proteklom strateškom periodu 2011-2016 glavna promjena na centralnom nivou organizacije uprave odnosiла на implementaciju instituta „organa uprave u sastavu ministarstva“ 2012. godine i kako do sada nije sprovedena sistematska analiza u pogledu funkcionalnih i finansijskih efekata implementacije navedenog pravnog instituta, nalazi se i ovih analiza poslužiće kao osnov za dalji nastavak reforme organizacije sistema državne uprave u Crnoj Gori, najprije kroz nov
				b) Radionica o nalazima i preporukama iz analize	(Ministarstvo finansija - MF)							
4.1.			2. Uzvisnostiodrezultatanaanalize,usvojiti jedinstvenapravilazauspostavljanje,upravljanjeinadzororganizacija sajavnim ovlašćenjima nadržavnom nivou (ako je potrebno)									
				a) Pripremiti nacrtni jedinstvenih pravila i obaviti konsultacije sa zainteresovanom javnošću	MJU	2018	2020	Pocetak realizacije predviđen za kvartal 2018		PV (2014): Ne	Bez utvrđene polazne vrijednosti	Indikator je u direktnoj vezi u odnosu na prethodni iniktoari i njegovo ostvarenje
				b) Upoznati organe sa jedinstvenim pravilima	(MF)							
4.1.			3. Pripremitiplanzapreispitivanjepoložajaoorganizacija sajavnim ovlašćenjima koje su osnovane posebnim zakonom (kako bi se osiguralo upravljanje ovim organizacijama u skladu sa jedinstvenim pravilima)									

			a) Priprema nacrt-a plana	MJU	2018	2020	Pocetak realizacije predvidjen za kuartal 2018	PV (2014): 3668 CV 2015: 3689 CV 2017: Oko 3600	12828	Sudjel u 2017. godini imao ukupno u radu 15549 predmeta. Priliv predmeta u 2017. godini iznosi je 12828, dok je iz 2016. godine prenijeto 2721 predmet. Povećan priliv predmeta posledica je velikog broja tužbi čiji predmet spora je tzv. "naknada poosnovu rođenja troje i više djece", kojih je bilo oko 6561 predmet. Međutim, bez obzira na ovu okolnost u Sudu postoji konstantno povećanje priliva predmeta. Ne računajući navedene predmete, u Sudu je u 2017. godini primljeno 6267 predmeta što je za 1058 predmeta više nego u 2016. godini.	
			b) Upoznavanje organa sa procesom i zacrtanim ciljevima	(MF)							
4.1.			4. Izraditi analizu funkcionalnih i finansijskih efekata uvođenja instituta „organ-a uprave u sastavu ministarstva“ u crnogorski upravni sistem								
			a) Funkcionalna i finansijska analiza je pripremljena	MJU	II kvartal 2017	IV kvartal 2017	U potpunosti	Analiza funkcionalnih i finansijskih efekata uvođenja instituta „organ-a uprave u sastavu ministarstva“ u crnogorski upravni sistem. Analiza položaja organizacija sa javnim ovlašćenjima u Crnoj Gori i Analiza prepreka za uspostavljanje menadžerske odgovornosti sa prepukama za unapređenje usvojena su na sjednici Savjeta za reformu javne uprave, održanoj 3. novembra 2017. godine. Kako se u proteklom strateškom periodu 2011-2016 glavna promjena na centralnom nivou organizacije uprave odnosila na implementaciju instituta „organ-a uprave u sastavu ministarstva“ 2012. godine i kako do sada nije sprovedena sistematska analiza u pogledu funkcionalnih i finansijskih efekata implementacije navedenog pravnog instituta, nalazi se ovih analiza poslužite kao osnov za dalji nastavak reforme organizacije sistema državne uprave u Crnoj Gori, naprijekoz nov Zakon o državnoj upravi, koji je kroz nov Program rada Vlade Crne Gore za 2018. godinu, predviđen u II kvartalu, a kojim će se propisati jedinstvenih pravila za osnivanje, upravljanje i nadzor, kada su u pitanju svi organi na državnom nivou. Radionica na temu „Reorganizacija državne uprave“ na kojoj su razmijenjena iskustva u funkcionisanju različitih vrsta institucija javnog sektora u Crnoj Gori, održana je 18. januara 2018. godine u organizaciji Ministarstva javne uprave, a u saradnji sa ekspertima SIGMA/OECD Programa.	PV (2014): 50,23% CV 2015: 44,77% CV 2017: 50% CV 2020: Manje od 45%	36,20%	Od ukupnog broja riješenih predmeta, (4804 predmeta), sud je poniošto oko 1717 upravnih akata, odnosno oko 36,2%. Evidentan je napredak u radu državne uprave, u odnosu na prethodne godine, što se i vidi kroz broj ukinutih akata pred Upravnim sudom. Ovaj podatak dobija još više na značaju ako se ima u vidu da je po zahtjevu za ispitivanje odluke pred Vrhovnim sudom, od ukupno riješenih 525 zahtjeva, ukinuta svega 71 odluka, odnosno 13,52%, za razliku od prethodne godine kada je broj ukinutih odluka iznosi 63 predmeta, odnosno 15,99%.
			b) Radionica o nalazima i prepukama iz analize	(MF)	II kvartal 2018	IV kvartal 2018					
4.1.			5. U zavisnosti od rezultata analize, pripremiti izmjene propisa u cilju sprovođenje prepukama								
			Podaktivnosti će biti definisane nakon završetka analize	MJU (MF)	2018	2020	Pocetak realizacije predvidjen za kuartal 2018				
4.1.			6. Ojačati kadrovske kapacitete upravne inspekcije								

4.1.	4.1. Organizacija i odgovornost u sistemu javne uprave	4.1.2. Efikasnije ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama	1. Pripremiti izmjene i dopune Zakona o slobodnom pristupu informacijama, u cilju obezbeđivanja efikasnijeg pristupa informacijama						PV (2014): 1753 CV 2015: 1513 CV 2017: 1665 CV 2020: 1630	3880: -5%	Povecanje broj žalbi koji se odnosi na postupke odlucivanja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama
			a) Konsultovanje zainteresovane javnosti prije početka pripreme nacrta zakona	Ministarstvo kulture	III kvartal 2016	II kvartal 2017	U potpunosti	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama Vlada Crne Gore je utvrdila 10.03.2017. godine. Započete aktivnosti na realizaciji Portala otvorenih podataka. Uspostavljanjem Portala otvorenih podataka, koji će obezbeđiti da se podaci u otvorenom formatu preuzimaju sa tog portala smanjiće troškove za podnosioce zahtjeva i povećati nivo korišćenja podataka. Predlogom uredbe o naknadni troškova u postupku za pristup informacijama koju je Vlada donijela u julu 2016. godine, smanjeni su troškovi za podnosioce zahtjeva u vezi sa kopiranjem informacija.	PV(2014): 9,5% - broj 165 CV 2015: 8,26% - broj 125 CV 2017: 13% CV 2020: 10%	30%	Od ukupno 3880 donijetih odluka poništeno je 255 rješenja prvostepenih organa. To je procenat od 6,57 % i ne uključuje broj čitanja administracije kojih je u 2017. godini bilo 941.
			b) Sprovođenje postupka javne rasprave o nacrtu zakona	Ministarstvo kulture				PV (2014): 64,22% - (po 123 tužbe poništeno 79 rješenja Agencije) 2015: 39,73% - (po 151 tužbi poništeno 60 rješenja Agencije) Vrhovni sud Crne Gore odlučivao o 4 zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke - presuda Upravnog suda Crne Gore. Zahtjevi za vanredno preispitivanje sudske odluke odbijeni se kao neosnovani.	PV (2014): 64,22% - (po 123 tužbe poništeno 79 rješenja Agencije) 2015: 39,73% - (po 151 tužbi poništeno 60 rješenja Agencije) Vrhovni sud Crne Gore odlučivao o 4 zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke - presuda Upravnog suda Crne Gore. Zahtjevi za vanredno preispitivanje sudske odluke odbijeni se kao neosnovani.	83%	U izveštajnom periodu Agenciji je pristiglo 679 odluka Upravnog suda u Crne Gore od čega usvojena tužba i poništeno 52 rješenja i zaključaka Agencije, 503 slučaja usvojena tužba i naloženo donošenje rješenja u roku od 15 dana, odbačena 1 tužba , u 9 slučajeva donijeto rješenje u izvršenju presude Upravnog suda Crne Gore, donijeto 101 rješenje o obustavi postupka iz razloga što je podnosič tužbe povukao tužbu i 13 tužbi odbijenih kao neosnovane.
			c) Utvrđivanje predloga zakona od strane Vlade	Ministarstvo kulture				PV (2014): 1047 2015: 869 CV 2017: 5% (995) 2020: 10% (943)	941	Od ukupno 3880 donijetih odluka broj čitanja administracije je 941 što čini procenat 24,25 .	

			d) Izmjena podzakonskog akta u cilju smanjenja troškova za podnosiče zahtjeva u vezi sa kopiranjem informacija	Ministarstvo kulture				PV(2014): Ne CV 2017: Utvrđice se polazna vrijednost CV 2020: 90% 88,88%		1. Ministarstvo pravde 11 =100% 2. Ministarstvo unutrašnjih poslova 10= 90,90% 3. Ministarstvo odbrane 11 =100% 4. Ministarstvo finansija 10 = 90,90% 5. Ministarstvo vanjskih poslova 10= 90,90% 6. Ministarstvo prosvjete 10 = 90,90% 7. Ministarstvo nauke 9= 81,81% 8. Ministarstvo kulture 10 = 90,90% 9. Ministarstvo ekonomije 8 = 72,72 % 10. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva 8 = 72,72% 11. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja 9 = 81,81 % 12. Ministarstvo održivog razvoja i turizma 10 = 90,90% 13. Ministarstvo zdravlja 7 = 63,63% 14. Ministarstvo zaludska i manjinska prava 11=100% 15. Ministarstvo rada i socijalnog staranja 11 =100% 16. Ministarstvo javne uprave 11=100% 17. Ministarstvo sporta 10 =
4.1.		2. Sprovodenje obuka za zaposlene u organi	Nijesu relevantne	UZK	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	Djelimicno	UZK je u Kalendaru aktivnosti za 2017. godinu predviđela obuke na temu Slobodan pristup informacijama, međutim odziv službenika je bio slabiji od očekivanog. Tako da je u 2017.organizovano 5 obuka na centralnom nivou koje je pohadjalo 75 polaznika i 2 obuke na lokalnom nivou koje je po pohadjalo 58 službenika		
4.1.		3. Sprovodenje obuke za zaposlene koji rade	Nijesu relevantne	UZK (Agencija)	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO	Mjera nije realizovana iz razloga sto su u navedenom periodu radjene izmjene i dopune Zakona o SPI. Cekalo se usvajanje istih. Dogovoren je sastanak sa direktorom Agencije i Predsjednikom Savjeta Agencije da se u I kvartalu 2018 sprovede analiza		
4.1.	4.1.3.	4.1.3. Ojačana upravljačka odgovornost u sistemu javne uprave	1. Analiza postojećeg stanja izvještavanja u javnom sektoru u pilot institucijama (u odnosu na ciljeve, učinak i jačanje odgovornosti rukovodilaca)							
		a) Pripremiti upitnik za analizu	MF (GSV)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimicno	Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje pripremili su nacrt analize stanja unutrašnjih finansijskih kontrola u sistemu zdravstva. Ministarstvo finansija i Ministarstvo zdravlja do kraja 2017.godine pripremice analizu stanja unutrašnjih finansijskih kontrola u sistemu zdravstva, a koja će između ostalog i obuhvatiti na koji način se prati realizacija ciljeva.	PV (2014): 78% CV 2015: 78% CV 2016: 78% CV 2017: 78% CV 2018: 80% CV 2019: 85% CV 2020: 90%	43%	Ostvarena vrijednost indikatora u 2017.godini je 43%. Naime, kod 15 organa državne uprave od 35 postoji uskladenost između programa i organizacione strukture.

			b) Prikupiti podatke iz pilot institucija							11,1%	Ostvarena vrijednost indikatora u 2017.godini je 11,11%. CHU Ministarstva finansija je na osnovu sagledavanja kvaliteta finansijskog upravljanja i kontrola kod korisnika sredstava budžeta i informacija dobijenih od strane ministarstva utvrdilo da je ovaj vrijednost ovog indikatora mnogo manji od planiranog. Praksa je pokazala da se ne koristi mogućnost delegiranja koja je data u Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i da se delegiranje vrši samo na sekretara ministarstva.
			c) Pripremiti analitički izveštaj sa preporukama								
4.1.3.		2. Pripremiti metodologiju za praćenje i izveštaj	Niješu relevantne	MF	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO				
4.1.3.		3. Pripremiti metodologiju za delegiranje ovlašćenja	Niješu relevantne	MF	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	Djelimično				
4.1.3.		4. Sprovođenje obuke za rukovodioce u skladu sa programom obuka u oblasti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola									
			a) Odabrati predavače koji će voditi obuke, u skladu sa temama	UZK (MF)							
					III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimično				
4.2.	4.2. Pružanje usluga										
4.2.	4.2.1.										
	4.2. Pružanje usluga	4.2.1. Unaprijeđena efikasnost, efektivnost i zadovoljstvo građana kvalitetom pruženih upravnih usluga	1. Izgraditi kapacitete uprave za primjenu rješenja iz novog ZUP-a								

4.2.1.		3. Izraditi sistem monitoringa i evaluacije primjene novog ZUP-a	a) Izraditi Pravilnik o praćenju primjene novog ZUP-a	MJU (svi organi)	III kvartal 2016	I kvartal 2018	Djeljimicno	Ministarstvo javne uprave je 28. XI 2017. donijelo Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima ("Sl. list CG", br. 82/17), kako bi se omogućilo kvalitetno praćenje primjene novog Zakona o upravnom postupku u svim javnopravnim organima. Donošenjem Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima, stvoreni su uslovi za redovno i kvalitetno praćenje primjene novog Zakona o upravnom postupku od strane svih javnopravnih organa. Imajući u vidu da je Zakon o upravnom postupku počeo da se primjenjuje 1. jula 2017. godine, Aktionim planom za realizaciju Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016-2020, u I kvartalu 2019. godine, predviđena je priprema jedinstvenog godišnjeg izvještaja o primjeni ZUP-a za period - jul 2017- decembar 2018. godine.	PV (2014): Ne CV 2018: Definisće se oblast (propisi) koja će biti predmet grube procjene ušteda i utvrditi ciljana vrijednost	2017: /	Implementacija preporuka Giljotine propisa planirana je da bude završena do kraja 2018. godine kada će se i utvrditi ciljana vrijednost. Uvažavajući činjenicu da je planirano da preostale preporuke budu implementirane do kraja 2018. godine u 2019. godini će se definisati oblast (propisi) iz AP Giljotine propisa koja će biti predmet grube procjene uštede u vremenu i novcu na osnovu implementiranih preporuka kojima su smanjeno ili odstranjene administrativne barijere.
			b) redovno praćenje primjene ZUP-a od strane svih organa					Donošenjem Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima, stvoreni su uslovi za redovno i kvalitetno praćenje primjene novog Zakona o upravnom postupku od strane svih javnopravnih organa.			
			c) priprema godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima					Imajući u vidu da je Zakon o upravnom postupku počeo da se primjenjuje 1. jula 2017. godine, Aktionim planom za realizaciju Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016-2020, u I kvartalu 2019. godine, predviđena je priprema jedinstvenog godišnjeg izvještaja o primjeni ZUP-a za period - jul 2017- decembar 2018. godine.			
4.2.1.		4. Analizirati posebne upravne postupke, kao osnov za informacioni sistem	4. Analizirati posebne upravne postupke, kao osnov za informacioni sistem								
			Nijesu relevantne	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	U potpunosti	Radna grupa za izradu projektnog zadatka za izmjene i dopune aplikativnih rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, obrazovana u februaru 2016. godine, analizirala je aplikativna rješenja na osnovu kojih se vodi upravni postupak i formiraju registri: matičnih brojeva, rođenih, umrlih, crnogorskih državljanina, stranaca sa privremenim i stalnim boravkom, izdathih ličnih karata, izdathih putnih isprava, izdathih vozačkih dozvola, izdath oružanih listova i registrovanih motornih vozila. Na osnovu sprovedene analize sačinjen je detaljni projektni zadatak na osnovu kojeg se postojeća aplikativna rješenja izmjenjuju i dopunju kako bi se usaglasila sa novim Zakonom o upravnom postupku.			
4.2.1.		5. Usvojiti novi Zakon o upravnom sporu	5. Usvojiti novi Zakon o upravnom sporu								
			Procedura razmatranja i donošenja od strane Skupštine	Ministarstvo pravde - MP	III kvartal 2016	III kvartal 2016	U potpunosti	Zakon o upravnom sporu je usvojen i objavljen u »Službenom listu CG«, broj 54/16.			

4.2.1.		6. Ojačati kapacite Upravnog suda za implementaciju novog ZUS-a	6. Ojačati kapacite Upravnog suda za implementaciju novog ZUS-a					Sve sudije i savjetnici u sudu prošli su obuke organizovane od strane Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, vezano za primjenu novog Zakona o upravnom postupku i Zakona o upravnom sporu koji su stupili na snagu u julu mjesecu. U januaru 2017. godine predsjednica suda prisustvovala je konferenciji u Strazburu, pred Evropskim sudom za ljudska prava, povodom početka sudske godine. Takođe, u aprilu, septembru i oktobru organizovane su studijske posijete Evropskom sudu za ljudska prava			
			a) Uraditi analizu, potreba uključujući sudije i savjetnike u sudu	MP	IV kvartal 2016	IV kvartal 2017	U potpunosti				
			b) Uraditi trening program	(Upravni sud, Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija)							
			c) Sprovesti obuke za sudije i savjetnike								
4.2.1.	7. Monitoring nad primjenom novog Zakona o upravnom sporu s naglaskom na prosječno trajanje upravnog spora	7. Monitoring nad primjenom novog Zakona o upravnom sporu s naglaskom na prosječno trajanje upravnog spora									
			a) Prikupiti podatke za izvještaj	MP	IV kvartal 2017	I kvartal 2018	Djeljimicno	Upravni sud će podatke za period od 1. jula do kraja 2017. godini dostaviti Ministarstvo pravde u cilju pracenja ZUS-a			
			b) Analizirati prikupljene podatke i sačiniti nalaze	(Upravni sud)							
4.2.1.	8. Uspostaviti redovno mjerjenje zadovoljstva građana pruženim uslugama u ključnim organima (MJU, Uprava zanekretnine, Poreska uprava i 23 JLS)	8. Uspostaviti redovnomjerjenje zadovoljstva građana pruženim uslugama u ključnim organima (MJU, Uprava zanekretnine, Poreska uprava i 23 JLS)									
			MJU (Uprava zanekretnine, Poreska uprava i JLS)		IV kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djeljimicno	Ministarstvo finansija u oktobru 2016. godine, nakon sprovedenog postupka javnih nabavki, zaključilo Ugovor o istraživanju javnog mjerjenja o stepenu zadovoljstva poreskih obveznika uslugama koje pruža Poreska uprava sa agencijom Damar plus iz Podgorice. Nakon toga, Agencija Damar plus je sprovedla navedeno istraživanje i Poreskoj upravi u decembru 2016. godine dostavila Izvještaj - Rezultati istraživanja "Percepcija i nivo povjerenja građana i preduzetnika o radu Poreske uprave Crne Gore". Cilj istraživanja bio je identifikovanje glavnih karakteristika percepcije građana i poslodavaca o Poreskoj upravi. Rezultati istraživanja su poslužili Poreskoj upravi u daljem procesu stvaranja transparentnije i efikasnije uprave, koja je od koristi za sve građane i pravne subjekte. Podgorica i Petrićica obavijestili su imali mjerjenje građana.	9%	Objavljen je upitnik na sajtu opštine Petrićica u cilju mjerjenja zadovoljstva građana. Dok na osnovu dobijenih podataka od ostalih opština nisu radjena posebna mjerjenja osim onih podatak koje dobiju na osnovu broja zahtjeva, odnosno primjedbi koje shodno zakonu moraju da imaju. Ministarstvo finansija u oktobru 2016. godine, nakon sprovedenog postupka javnih nabavki, zaključilo Ugovor o istraživanju javnog mjerjenja o stepenu zadovoljstva poreskih obveznika uslugama koje pruža Poreska uprava sa agencijom Damar plus iz Podgorice. Nakon toga, Agencija Damar plus je sprovedla navedeno istraživanje i Poreskoj upravi u decembru 2016. godine dostavila Izvještaj - Rezultati istraživanja "Percepcija i nivo povjerenja građana i preduzetnika o radu Poreske uprave Crne Gore". Cilj istraživanja je bio identifikovanje glavnih karakteristika percepcije	
								PV (2014): 0% CV 2017: 10% CV 2020: 80%			

4.2.	4.2.2.									
4.2.	4.2. Pružanje usluga	4.2.2. Obezbijedena interoperabilnost registara i dostupnost podataka iz registara za korisnike	1. Uspostaviti jedinstveni informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave (JISERP)							
			a) Uraditi analizu trenutne situacije	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	"Državni organi i organi državne uprave imaju Zakonom o elektronskoj upravi propisanu obvezu dostavljanja Ministarstvu javne uprave podataka koji se vode u registrima tih organa koji se vode u Evidenciji elektronskih registara i informacionih sistema. Na bazi dobijenih podataka napravljen je pregled podataka koji se razmjenjuju. Predmetna evidencija još ne sadrži dio podataka o registrima organa koji iste nisu dostavili, što je mali procenat nedostajućih podataka. U komunikaciji sa organima državne uprave/državnim organima, intezivno se radi na povećavanju broja podataka za potrebe vođenja Evidencije elektronskih registara i informacionih sistema. Između ostalog, podaci prikupljeni za potrebe vođenja ove evidencije poslužiće kao dragocen izvor informacija za izradu Analize trenutnog stanja. Projekat se nalazi u fazi testiranja, iz razloga kašnjenja u postupku uključivanja opreme u mrežu organa državne uprave, kao i potrebe da Izvođač projekta JISERP završi preuzete obaveze u skladu sa zahtjevima propisanim Zakonom o elektronskoj upravi i drugim propisima kojima se reguliše elektronska uprava, kao i zahtjevima Naručioca (Vlada/UNDP). Početak upotrebe u produkciji je odložen za I kvartal 2018. godine. Kašnjenje se odražava i pomjera sve podaktivnosti koje su predviđene planom. Kako bismo, zapotrebe pristupa, razmijeni preuzimanja podataka kroz budući sistem, uzeli u obzir što veći broj prikupljenih informacija o elektronskim podacima koji se vode u organima državne uprave/državnim organima, sama analiza u formi dokumenta biće izrađena neposredno prije prve faze implementacije JISERP-a. Na	0%	Projekat se nalazi u fazi testiranja, iz razloga kašnjenja u postupku uključivanja opreme u mrežu organa državne uprave, kao i potrebe da Izvođač projekta JISERP završi preuzete obaveze u skladu sa zahtjevima propisanim Zakonom o elektronskoj upravi i drugim propisima kojima se reguliše elektronska uprava, kao i zahtjevima Naručioca (Vlada/UNDP). Početak upotrebe u produkciji je odložen za I kvartal 2018. godine. Kašnjenje se odražava i pomjera sve podaktivnosti koje su predviđene planom.
			b) Implementirati rješenja – razvoj sistemske platforme i aplikacije za interkonekciju i razmjenu podataka	(Svi državni organi i organi državne uprave)				PV (2014): 0% 2015: 0% CV 2017: 80% CV 2020: 100%		
			c) Obučiti korisnike							
			d) Uraditi analizu o mogućnosti uključivanja drugih elektronskih registara[1]							
4.2.2.			2. E-uprava–kancelarijsko poslovanje – implementacija eDMS-a u svim ministarstvima i Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore (Faza I)							

			a) Proširiti eDMS aplikacije na preostalih 7 ministarstava i GSV (2016) Kontinuirana obuka i podizanje svijesti korisnika	MJU (Sva ministarstva, Generalni sekretarijat Vlade - GSV i svi organi uprave)				Ovdjel je implementirao eDMS u Ministarstvu zaštite životne sredine i razvoja. U ovom projektu je potrebno implementirati eDMS u ostala 7 ministarstava. Ovaj korak je dio Faze II implementacije eDMS-a.	PV (2014): 30% 2015: 60% CV 2017: 100%	2017: 87,75 % (16+1) (73.65%) (18+1)	2017: 87,75 % (16+1) (73.65%) (18+1)
			b) Redovni izvještaji o nivou implementacije eDMS iz svih ministarstava na nedeljnom , mjesечноj i godišnjem nivou								
			c) Nadogradnja eDMS sistema (hardware)								
			d) Trening korisnika								
4.2.2.			3. Implementacija eDMS (Faza II) u ostalim organima uprave								
			a) Snimak broja budućih institucija i korisnika u okviru institucija , kao i postojeće infrastrukture za uvođenje II FAZE eDMS-ih	MJU (ostali organi uprave)	III kvartal 2016	II kvartal 2017	Djeljimicno	Ovdjel je prva verzija analize budućih institucija koje će biti uključene u II fazu uvođenja eDMS-a. U razmatranju su uzeti ključni parametri kako bi se odredila dinamika uvođenja u zavisnosti od broja korisnika, poslovnih procesa, tehničkih preduslova i sl.			
			b) Izrada novih tehničkih uslova i tendera za adaptaciju i realizaciju druge faze eDMS-a			IV kvartal 2020	Djeljimicno				
			c) Razvoj i prilagođavanje eDMS-a za sve organe uprave								
			d) Implementiranje eDMS-a i stavljanje u produkciju								
4.2.2.			4. Priprema propisa – izmjena Uredbe o kancelarijskom poslovanju i donošenje novog Upustva za sprovođenje te Uredbe, u cilju implementacije e-DMS-a i obuka službenika za primjenu ovih propisa								

		a) Priprema nacrtu propisa	MJU				Pripremljen je Nacrt uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja organa državne uprave, a uporedo se radi i na izmjenama i dopunama Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave. Ovi propisi su uskladeni sa rješenjima iz novog ZUP-a, a ujedno čedovestid do veće implementacije DMS-a. Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, kao i Predlog uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja organa državne uprave je u postupku usaglašavanja sa relevantnim organima. Ovi propisi su uskladeni sa rješenjima iz novog Zakona o upravnom postupku u dijelu uvođenja novih instituta, kao i sa Zakonom o elektronskoj upravi, na koji način će se unaprijediti kancelarijsko poslovanje i bolja implementacija eDMS-a. Nakon donošenja Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave od strane Vlade Crne Gore i Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja organa državne uprave od strane Ministarstva javne uprave, pristupiće se sprovodenju obuka o primjeni ovih propisa.			
		b) Usvajanje propisa (u saradnji sa MJU i UZK)								
		c) Sprovođenje obuka o primjeni propisa								
4.2.	4.2.3.									
4.2.	4.2.3. Pružanje usluga	4.2.3. Portal e-uprave preduza	1. Uspostaviti elektronske usluge koje su definisane u sklopu prioritetnih ciljeva (upis u predškolske ustanove, upis u osnovne škole i srednje škole, zahtjevi za studentski krediti, promjena mesta stanovanja, registracija vozila, registracija preduzeća i javne nabavke)							
		a) Prilagođavanje standardnih papira koji se koriste u procedurama zahtjevima elektronskih procedura	MJU (MJU i sve institucije koje su uključene u pružanje izabranih usluga)			Djelomično	Udosadašnjoj realizaciji odabranih elektronskih usluga nije bilo potrebe za izmjenama postojećih standardnih procedura. U IV kvartalu 2017.godine je prvi put realizovano isključivo elektronsko podnošenje zahtjeva za studentske kredite preko portala e-uprave gdje je ukupno podnijeto 4759 elektronskih zahtjeva od strane krajnjih korisnika -studentata. Realizovan je pilot projekat između MJU i MPS koji je omogućio roditeljima upis djece u prvi razred u tri podgoričke škole: Maksim Gorki, Vladimir Nazor i Sutjeska. Ukupan broj elektronskih prijava preko portala e-uprave za upis djeteta u prvi razred osnovne škole je 28 od mogućih 132, (koliko ih je bilo na raspodjeljanju roditeljima za 3 škole u ovom pilot projektu). U II kvartalu 2017 godine je prvi put realizovan pilot projekat elektronskog upisa djece u predškolske institucije koji se odnosio na obnovu upisa za podgoričke predškolske institucije. Ukupan broj elektronskih prijava je bio 208. Formirana je radna grupa od predstavnika MJU i Poreske uprave koja ima zadatak da realizuje aktivnosti u cilju obezbjeđivanja eServisa koji se odnose na registraciju preduzeća. Trenutno na portalu e-uprave je dostupna jedna usluga koja se odnosi na registraciju preduzeća a to je: Elektronsko podnošenje zahtjeva za registraciju privrednog subjekta. U periodu od 12.05.2017.godine do 31.12.2017.godine održana je jedna obuka za administratore na Portalu eUprave. Broj promotivnih događaja (uključujući pojavu u medijima i objavu na Facebook) kojih se sprovode za građane je 39.	PV (2014): 1 CV 2015: 1 CV 2017:4 , CV 2020 :8	4	Na dan 31.12.2017.godine, broj odabranih usluga koje su postavljene na portalu e-uprave je 4(četiri). Studentski krediti i registracija preduzeća su odabранe usluge koje su dostupne na portalu e-uprave od 2016.odnosno 2014.godine. U toku 2017 godine realizovani su pilot projekti: Prijava za upis djece u predškolske institucije (obnova upisa) za Podgoricu i Prijava za upis djeteta u prvi razred osnovne škole (Maksim Gorki, Vladimir Nazor i Sutjeska).
		b) Uspostavljanje i servisa u obrazovnim ustanovama					PV (2014): 77 CV 2015: 129 CV 2017: 300, CV 2020: 500	300	Na dan 31.12.2017. godine ukupan broj dostupnih servisa je 300 u nadležnosti 32 organa državne uprave.	

			c) Uspostavljanje e servisa koji se odnose na registraciju preduzeća							10	Na dan 31.12.2017.godine ukupan broj "one stop shop" servisa na portalu e-uprave je 10 i to: Program stručnog posposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, Upis, promjena i dopuna podataka u Centralnom turističkom registru za fizička i prava lica, Izдавanje licence za rad privatnih srednjih škola, Izдавanje licence za rad organizatora obrazovanja odraslih, Izдавanje licence za rad ustanovi visokog obrazovanja, Izдавanje licence za rad privatre predškolske ustanove, Izдавanje licence za rad privatne osnovne škole, Izдавanje saglasnosti na programe i projekte nevladinih organizacija, Izдавanje licence za rad auto škole.
			d) Obuka administratora						PV (2014): 1 CV 2015: 1 CV 2017:10; CV 2020: 30		
			c) Promocija e-usluga prema korisnicima								
4.2.3.		2. Povećati broj elektronskih servisa i uključiti što veći broj institucija									
			a) Pripremiti aplikacije za prijem svih vrsta dokumenata, akata	MJU (Svi državni organi i organi državne uprave)							
					III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimično	Na dan 31.12.2017. godine ukupan broj dostupnih servisa je 249 u nadležnosti 32 organa državne uprave. Sva ministarstva su obezbjedila elektronsku poštu odnosno elektronsku arhivu za prijem svih vrsta podnesaka. Ministarstvo prosjvete je omogućilo građanima da elektronski podnesu Primjedu/Sugestiju/Pohvalu preko portala e-uprave. Uprava za kadrove je realizovala obuku na temu: eUprava, koju je pohađalo 17 službenika iz kategorije ekspertskega kadra. Formirana je radna grupa od predstavnika MJU i Ministarstva finansija koja ima zadatak da realizuje elektronski register biznis licenci na portalu e-uprave u cilju poboljšanja sveukupnog poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Na osnovu procesuiranih zvaničnih dopisima organima državne uprave, u toku 2016.godine po pitaju uključivanja na portalu e-uprave, definisana je tabela Lista novih/predloženih elektronskih usluga. U toku su pripreme aktivnosti na obezbjeđivanju elektronskih usluga preko portala e-uprave za sve trenutne Davaoce usluga kojim će se obezbjediti podnošenje podnesaka preko portala e-uprave. Potrebno je revidirati Plan i dinamiku kreiranja i postavljanja predloženih e-usluga na portal e-uprave. Potrebno je definisati Plan obuka shodno Planu kreiranja usluga. Kreiran je spisak biznis licenci koje izdaju organi i imenovani su koordinatori iz organa koji su zaduženi da prate sve izmjene u okviru nadležnosti svoje institucija. Unarednom periodu će se započeti implementacija ovih elektronskih usluga u posebnom dijelu portala e-uprave.	PV (2014): 0 CV 2015: 1 CV 2016:3 CV 2017:10 ; CV 2020; 30	10	Na dan 31.12.2017.godine broj elektronskih elektronskih anketa je 10.

			b) Sprovesti obuku za rukovodeći kadar o značaju i prednostima elektronskih servisa						PV (2014): 42,4% CV 2015: 0% CV 2017: 60% ; CV 2020: 70%	60%	Na dan 31.12.2017. godine procenat zadovoljnih korisnika elektronskim uslugama na portalu e-uprave je 60 %
			c) Kreiranje novih elektronskih servisa na portalu eUprade od strane državnih organa (institucija)								
4.2.3.		3. Uspostaviti veći nivo eDemokratije kroz povećani stepen primjene eParticipacije	a) Povećati broj objavljivih rasprava na portalu eUprade od strane nadležnih državnih organa	MJU (Svi državni organi i organi državne uprave)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	Ukupan broj objavljenih javnih rasprava u periodu od 01.01.2017.godine do 31.12.2017.godine je 136. Broj državnih organa koji su objavili/postavili javne rasprave u istom periodu je 10 ministarstava (od čega samo 7 samostalno objavljiju javne rasprave) Procesuirati još jedan zvanični dopis ministarstvima u III kvartalu 2017.godine kako bi imenovali moderatore, prošli obuke i počeli samostalno da objavljaju javne rasprave.			
			b) Obuka moderatora					U I kvartalu 2017.godine procesuiran je zvanični dopis prema svim ministarstvima kako bi isti imenovali moderatore u cilju definisanja obuka i uključivanja svih ministarstava u objavljivanje javnih rasprava. Na dan 19.06.2017.godine samo 10 ministarstava (od ukupno 18 ministarstava) je odgovorilo na dopis i imenovalo moderatora, što predstavlja nezainteresovanost ministarstava da se samostalno uključe u elektronske javne rasprave, a svakodnevno dostavljaju materijale koje je potrebno objaviti na Portalu. Održana je obuka za moderatore u 3 nova ministarstva. U toku su pripremne aktivnosti na organizovanju obuka za moderatore koji su imenovani kroz dostavljene dopise (3 ministarstva) , u cilju stvaranja svih uslova za samostalno objavljivanje javnih rasprava kroz modul eParticipacije. Ciljevi su da do kraja II kvartala 2018 god., sva preostala ministarstva imenuju moderatore koji će imati adekvatnu obuku kako bi samostalno postavljali javne rasprave i kako bi se sva ministarstva do kraja godine uključila u postavljanje javnih rasprava.			
			c) Promocija eParticipacije					Broj promotivnih događaja (uključujući pojavu u medijima i objave na Facebook) koji se sprovode za gradane je 39. Nezainteresovanost davaoca usluga na portalu e-uprave za promociju e-usluga iz svoje nadležnosti			
4.2.3.		4. Uspostaviti sistem mjerjenja zadovoljstva korisnika elektronskim uslugama koje se nalaze na portalu eUprade	a) Povećati broj objavljenih elektronskih anketa na portalu eUprade od strane državnih organa (institucija)	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	U periodu od 01.01.2017.godine do 31.12.2017.godine postavljene su tri elektronske ankete na portalu e-uprave, u nadležnosti Ministarstva javne uprave, Ministarstva ekonomije i Ministarstva sporta. U cilju većih mogućnosti za ocjenjivanje elektronskih usluga od strane posjetilaca portala, sprovedena je javna nabavka dorađe portala e-uprave gdje će biti omogućena dodatna funkcionalnost koja će obezbijediti ocjenjivanje i komentiranje svih elektronskih usluga na Portalu od strane krajnjih korisnika. Potpisani je ugovor sa dobavljačem i početkom 2018.godine očekuje se realizacija predviđeni izmjena.			
			b) Obezbijediti mogućnost ocjenjivanja i komentara svih elektronskih usluga na portalu eUprade od strane korisnika								

			Nijesu relevantne	UzK (Svi državni organi)	2018	2020	Pocetak realizacije predviđen za kuartal 2018				
4.3.1.			4. Izraditi analizu o mogućnostima i opravdanosti uvođenja sistema rezistora na visokim rukovodnim pozicijama								
			a) analizirati uporednu praksu u ovoj oblasti	UZK (MJU)	I kvartal 2018	IV kvartal 2018	Pocetak realizacije predviđen za kuartal 2018				
			b) definisati opcije za visoki rukovodni kadar u Crnoj Gori								
4.3.	4.3.2.										
4.3.	Službenički sistem i upravljanje ljudskim resursima	4.3.2. Povećana konkurenca i smanjena diskrecija pri odlučivanju o izboru kandidata kroz veću transparentnost i manji broj kandidata na listi za konačan izbor	1. Skraćena lista za izbor kandidata sa 5 na 3								
			Pripremiti izmjene ZDSN	MJU (UZK)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomично	Novim Zakonom o državnim službenicima i namještencima ("Službeni list CG", broj 2/2018), koji će početi da se primjenjuje 1. jula 2018. godine, članom 47 stav 3 propisano je da lista za izbor kandidata sadrži tri najbolje ocijenjena kandidata, a može da sadrži i više kandidata ako su isto ocijenjeni, na koji način smo smanjili diskreciju prilikom donošenja odluke o izboru i obezbjedili odabir najboljeg kandidata za vršenje poslova konkretnog radnog mjestu.	PV (2014): 0,5 CV 2015: 0,5 CV 2017: 0,8 CV 2020: 1,5	0,44	2017: 0,44
4.3.2.		2. Uspostavljen sistem elektronske provjere sposobnosti kandidata									
			a) Razvijen softver i aplikacija za elektronsku provjeru sposobnosti i njihovo održavanje	UZK	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomично	Izrađena Zbirka pitanja za teorijski dio pisanih testova. Pitanja će biti unešena u Bazu podataka za elektronsku provjeru sposobnosti. Baza pitanja, odnosno zbirka će biti kontinuirano dopunjavana. Razvoj softvera i aplikacija za elektronsku provjeru sposobnosti planirana je za 3 kvartal 2018. godine	PV 2015: 24,3 PV 2017: 20%		
			b) Izrađena baza pitanja za izradu teorijskog dijela pisanih testova i ažuriranje i nadogradnja							18,6%	Procenat žalbi na odluke o izboru u situacijama kada nije izabran prvorangirani kandidat, u odnosu na ukupan broj žalbi na odluke o izboru. Komisija za žalbe, uperiodujanuar-decembar 2017. godine, imala u radi 86 žalbi na odluke o izboru. U 16 predmeta nije izabran prvorangirani kandidat što je 18,6 % od ukupnog broja žalbi na odluke o izboru. Navedeni podatak pokazuje da starješina državnih organa u najvećoj mjeri vrše izbor prvorangiranog kandidata sa liste za izbor, i to 81,4 % od ukupnog broja žalbi na odluke o izboru u 2017. godini. Takođe, na dodatno pitanje od jutros odgovor je: Od 11 predmeta gdje nije izabran prvorangirani kandidat u 5 predmeta žalba je usvojena, poništeno prvostepeno rješenje i predmetvraćen na ponovni postupak i odlučivanje.
4.3.2.		3. Unaprijediti kapacitete članova komisije za provjeru sposobnosti							PV (2014): 0,7 CV 2015: 0,51 CV 2017: 1,0 CV 2020: 2,0	0,44	2017: 0,44

		a) Utvrditi Program i Plan obuke za jačanje kapaciteta članova Komisije za selekciju i izbor kandidata	UZK	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimicno	Program i plan nisu utvrđeni iz razloga sto u 2017.godini nije bio donijet Zakon o državnim službenicima i namještenicima (koji će propisati kriterijume za odabir) jao ni podzakonski akt koje ce navedeno razraditi , te shodno tome nije mogla biti organizovana ni obuka. Objavljen javni poziv za članove Komisije i rekomendirane stručnjake. U skladu sa novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima članovi Komisije će proći obuku za primjenu okvira kompetencija.	PV(2014): 5,3 CV 2015: 9,15 CV 2017: 5,5 CV 2020: 7	4,2	2017: 4,24	
		b) Obuka članova Komisije na godišnjem nivou									
		c) Izmijenjena odluka o naknadi članova komisije za provjeru sposobnosti						PV (2014): 88% CV 2015: 94,23% CV 2017: 90% CV 2020: 92%	81,4%	Takođe, na dodatno pitanje od jutros odgovor je: Od 16 predmeta gdje nije izabran prvorangirani kandidat u 5 predmeta žalba je usvojena, ponишteno prvo stepeno rješenje i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. (2017: 81,56%)	
4.3.2.		4. Izmijeniti ZDSIN i podzakonski akt u cilju unaprijeđenja procesa provjere sposobnosti kandidata, smanjenja broja procedura i troškova									
		a) Pripremiti izmjene ZDSN i izmijeniti podzakonski akt koji reguliše proceduru provjera sposobnosti	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimicno	Novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", broj 2/2018), koji će početi da se primjenjuje 1. jula 2018. godine, članom 46 propisano je da kandidat koji ispunjava uslove internog, odnosno javnog oglasa podlježe provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, zavisno od kategorije radnog mjeseta. Provjera se vrši pisanim testiranjem i usmenim intervj uom i na drugi odgovarajući način, ocjenjivanjem znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, na osnovu propisanih kriterijuma. Provjeru vrši komisija koju obrazuje organ za upravljanje kadrovima i čine je predstavnik organa za upravljanje kadrovima, predstavnik državnog organa koji je, popravku, rukovodilac organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjeseta i stručno lice iz odgovarajuće oblasti strada. Blizinskih sprovođenja provjere, kriterijume i način ocjenjivanja, kao i način utvrđivanja liste stručnih lica, biće propisan podzakonskim aktom čija je priprema u toku. Posebno treba naglasiti da umjesto većih koraka za popunu slobodnog radnog mjeseta koje podrazumijeva sprovođenje internog oglasa unutar državnog organa, internog oglasa između državnih organa, javnog oglasa i konkursa, prvi korak je popuna radnog mjeseta raspoređivanjem, u skladu sa zakonom. Takođe, zakonom je propisan samo jedan interni oglas na kojim je skraćena procedura zaposljavanja i povećana konkurentnost pri zaposljavanju, kao i mobilnosti zaposlenih. Zakon uvodi olakšice i smanjuje troškove za kandidate koji apliciraju za rad u državnom organu, nanačin da uverenje o zdravstvenoj sposobnosti dostavljati samo izabrani kandidat, a uverenje da lice nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za rad u državnim organima, organ pribavlja po službenoj dužnosti.				
		b) Utvrditi metodologiju za dostavljanja praktičnog dijela pisanih testa od strane državnih organa									
4.3.	4.3.3.										
4.3.	Službenički sistem i upravljanje ljudskim resursima	4.3.3. Unaprijedeno upravljanje ljudskim resursima i uspostavljanje efektivnog sistema za praćenje i optimizaciju broja zaposlenih i mjerenja kvaliteta njihovog rada	1. Unaprijediti kadrovsко planiranje								

			a) Pripremiti izmjene ZDSN	MJU (UZK i jedinice lokalne samouprave)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimočno	<p>Novim Zakonom o državnim službenicima i namještencima ("Službeni list CG", broj 2/2018), koji će početi da se primjenjuje 1. jula 2018. godine, članom 148 propisano je da u cilju upravljanja kadrovima u državnim organima donosi se kadrovska plan kojim se planiraju broj zaposlenih, promjene u kadrovskoj strukturi i druga strateška pitanja upravljanja kadrovima u skladu sa budžetskim i strateškim planiranjem rada Vlade.</p> <p>Kadrovski plan je ovim zakonom uspostavljen kao jedan od vidova strateškog planiranja Vlade, a jasno ga povezuje sa drugim vidovima strateškog planiranja, prije svega sa budžetskim planiranjem. Kadrovska plan predstavlja strateški okvir upravljanja kadrovima u organu. Svaki organ će imati svoj kadrovska plan, a ti kadrovska planovi će biti u skladu sa zajedničkim kadrovskim planom zasve organe državne uprave i Službu Vlade, koji će donijeti Vlada. Predlaže se da, osim što se kadrovska plan donosi za kalendarsku godinu, sadrži i projekcije za naredne dvije godine, u cilju boljeg, kvalitetnijeg i dugoročnijeg kadrovske planiranja. Sadržaj, postupak i način pripreme i izmjene kadrovske plana za organe državne uprave i službe Vlade biće regulisani podzakonskim aktom, čija je priprema u toku.</p>	PV (2015): 43% CV 2017:50% CV 2020:95%	75 % institucija je donijelo pojedinačne Kadrovske planpove.	Iako Kadrovska plan za organe državne uprave i GSV za 2017. godinu nije donijet, 75% institucija je donijelo pojedinačne Kadrovske planpove. Uprava za kadrove je informisala Vladu Crne Gore o neažurnosti pojedinih organ državne uprave.
			b) Izrađen podzakonski akt koji se odnosi na kadrovsко planiranje					PV (2015): 40.409 CV 2017: 3% u odnosu na PV cv2020:5% u odnosu na PV	(31.12.2017) 12378 - prema podacima iz CKE (7169 Muskaraca, 5234 Zena) ----MJU (39306)	(31.12.2017) 12378 - prema podacima iz CKE. Prema bayi podataka koju je kreirao MJU broj je 39306	
			c) Izrađen smjernice za kadrovsko planiranje, implementaciju i praćenje					PV (2014): Ne PV 2017:0% PV 2020 30%	Aktivnost je bila planirana za 2018. godinu		
			d) Nadogradnja CKE					Novi Zakon o DSIN je usvojen tek krajem 2017.godine, dok rok za podzakonski akt je II kvartal 2018, nakon čega će se pristupiti nadogradnji CKE.			
			e) Obuka službenika UZK i službenika u organima koji su odgovorni za kadrovsko planiranje					U 2017.godini nije bilo interesovanja da se organizuje obuka za kadrovsko planiranje po postojecem zakonu. Obukaslužbenika UZK nije realizovana iz razloga što nije donijet novi zakon, a time ni podzakonski akt koji regulise pitanje kadrovske planiranja.			
4.3.3.			2. Određivanje ciljanih vrijednosti za optimizaciju broja zaposlenih u državnim organima								
			a) Formirati međuresorski tim za koordinaciju i praćenje realizacije ove aktivnosti - 2016	MJU (svi organi)	III kvartal 2016	IV kvartal 2019	Djelimočno	MJU je na osnovu upitnika po sektorskome pristupu uspostavilo bazu podataka o ukupnom broju zaposlenih u javnom sektoru. Prema tim podacima broj zaposlenih na centralnom nivou je 39368 a na lokalnom nivou 12174. Takođe je utvrđena metodologija za optimizaciju broja zaposlenih na osnovu koje će uzi operativni timovi koji su formirani za centralni i lokalni nivo u 5 ključnih sektora odnosno 5 opština. Utvrđeni sektorske indikatore a nakon toga pripremiti jedinstveni plan optimizacije do II kvartala.			
			b) Ustanoviti kriterijume i metodologiju za optimizaciju broja zaposlenih - 2016								
			c) Analiza stanja na osnovu metodologije od strane svih organa - 2017								
			d) Utvrđivanje ciljanih vrijednosti za optimizaciju, od strane Vlade - 2018								
			e) Sprovoditi monitoring realizacije plana optimizacije broja zaposlenih - 2019								

4.3.3.			3. Pratiti realizaciju KP kroz CKE									
			a) Prikupiti podatke	MJU (UZK)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimično	Započete su aktivnosti nadogradnje CKE u cilju izrade i praćenja Kadrovsog plana kroz CKE. Obzirom da su pomjereni rokovi za donosjenje Zakona i podzakonskog aktova koji regulise ovu oblast, to mjeru nije bilo mogće realizovati.				
			b) Pripremiti godišnje izvještaje									
4.3.3.			4. Uvesti sistem za bolje upravljanje i kontrolu zarada									
			a) Izrada projektnog zadatka	MF (UZK)	III kvartal 2017	2020	Djelimično	<p>Sadsмо u fazu formiranja komisije za ocjenjivanje ponuda . Tender treba da bude raspisan u februaru mjesecu, a ugovor potpisana u oktobru 2018. Godine. Ove datume treba uzeti sa rezervom jer zavise od odobrenja Delegacije Evropske komisije i to je najbolje provjeriti sa kolegama iz CFCU-a jer su oni u kontaktu s EU-dom i imaju neposrednu informaciju. Sama faza realizacije je zamisljena u trajanju 18 mjeseci + 18 za tzv support and maintenance, dakle ukupno 36 mjeseci.</p> <p>Projekat centralizovanog obračuna zarada ima za cilj razvoj i implementaciju programske rješenja kao i identifikaciju potrebnog hardvera kojim će se omogućiti centralizacija obračuna za sve potrošačke jedinice koje se finansiraju iz budžeta. Centralizovani obračun će otkloniti nedostatke postojećeg pristupa, povezivanjem sa bazom podataka Uprave za kadrove i softverom koji koristi budžet (Budžet planer) i rezor (SAP). Na taj način će se postići efikasniji proces obračuna zarada, sa većim stepenom kontrole i izvještavanja, kao i efikasnije upravljanje javnom potrošnjom .</p>				
			b) Kreirano softversko rješenje za povezivanje CKE sa evidencijom zarada koju vodi Ministarstvom finansija									
			b) Obuke za službenika									
4.3.3.			5. Pojačati kontrolu i inspekcijske mehanizme kako bi se osiguralo da državni organi ažurno unose podatke u CKE, primjenom inspekcijskih mjera									

			Sproveden inspekcijski nadzor	MJU				Aktivnosti u 2017 godini koje su urađene kako bi se postigla bolja ažurnost CKE : - Izvještavala Upravnu i Budžetsku inspekciju svakog mjeseca o neslaganju t.j. azurnosti podataka koji su uneseni u CKE. (Uprava za kadrove vrši upoređivanje podataka iz CKE i podataka koje dobije od ministarstva finansija i drugih organa koji samostalno vrše obračunzarada) - Izvještavala organe državne uprave (svaki organ pojedinačno) o neslaganjima t.j. azurnosti podataka u CKE kao i greškama koje treba ispraviti (od 06.2015 godine kontinuirano). - Dopisom obavijesteni organi koji su počeli sa radom kada je Vlada Crne Gore donijela Uredbu o organizaciji i načinu rada državne uprave, da imaju obvezu da odrede osobu koja će proći obuku zauzvodu podataka u CKE i kojoj će Uprava za kadrove otvoriti korisnički nalog. - Dopisom obavješteni organi da su obavezni svakog mjeseca da salju poseban izvještaj koji je kreirala Uprava za kadrove o azurnosti u pogledu sistematizacije, ocjena i rješenja zaposlenih. - Nakon dobjenih izvještaja od organa Uprava za kadrove telefonskim putem komunicirala sa zaposlenim koji unose podatke kako bi se otklonile pojedine nepravilnosti koje su prepoznate. - Organima koji ne dostave izvještaje posljata Urgencija. - Organizovana obuka za zaposlene iz Ministarstva sporta i Ministarstva Evropskih poslova, dok su u Ministarstvu javne uprave i Ministarstvu vanjskih poslova zaposleni koji su zaduzeni za unos podataka u CKE ostali isti. - Kreiran Izvještaj u saradnji sa Upravnom		
4.3.3.			6. Izraditi obavezne programe obuka za različite kategorije službenika i namještenika (uključujući VRK)							
			a) Izmjena ZDSN, u dijelu stručnog oposobljavanja odnosno usavršavanja, kao i njegovog uvezivanja sa sistemom razvoja kadrova	UZK i jedinice lokalne samouprave	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	ZDSIN izmijenjen u dijelu stručnog oposobljavanja i usavršavanja. Podzakonski akt za stručno opisobljavanje i usavršavanje nije pripremljen iz razloga što Zakon o DSIN nije bio usvojen do kraja 2017.godine. Novi zakon o DSIN nije prepoznao kategorije obaveznih programa obuke.		
			b) Pripremiti podzakonski akt o stručnom opisobljavanju i usavršavanju							
			c) Utvrđivanje obavezognog programa obuke za VRK							
			d) Utvrđivanje obavezognog programa obuke za novozaposlene "uvđenje u posao"							
4.3.3.			7. Sprovođenje obaveznih programa obuka za različite kategorije službenika i namještenika	UzK	2018	2020	Pocetak realizacije predviđen za kvartal 2018			
			a) Utvrditi metodologiju za mjerjenje	UzK	2018	2020	Pocetak realizacije predviđen za kvartal 2018			
			b) Odabrati "Pilot institucije"							
			c) Sprovesti obuke							
4.3.3.			8. Uspostaviti redovno mjerjenje zadovoljstva zaposlenih u organima							
			a) Utvrditi metodologiju za mjerjenje	UzK	2018	2020	Pocetak realizacije predviđen za kvartal 2018			
			b) Odabrati "Pilot institucije"							
			c) Sprovesti obuke							
4.4.			4.4. Razvoj i koordinacija javne politike							
4.4.	4.4.1.									

	Razvoj i koordinacija javnih politika	4.4.1. Uspostavljen sveobuhvatan i racionalan sistem planiranja, koordinacije i praćenja realizacije vladinih politika	1. Usvojiti mapu puta za uvođenje sistema "upravljanje za rezultate"								
			Priprema mape puta za uvođenje sistema "upravljanje za rezultate"	(MEP,MF,MVPEI, MJU)	III kvartal 2016	IV kvartal 2016	NEREALIZOVANO		PV (2014): 0% CV 2017: 0% CV 2020: 90%	0%	U 2017. godini nisu očekivane promjene u odnosu na polaznu vrijednost
4.4.1.			2. Donošenje odgovarajuće metodologije kojom se definisu procedure sistema "upravljanja za rezultate"					Tokom pripreme metodologije ukazala se potreba za izmenom zakonskog okvira u dijelu koji se odnosi na definisanje pravnog osnova za donošenje pravnog akta kojim regulise sistem strategiskog planiranja. S tim u vezi, neophodno je bilo prvo izmjeniti Zakon o državnoj upravi, što je zadirektno posljedicu malo odlaganje izvršenja aktivnosti u predvidenom roku.			
4.4.1.			Razvoj metodologije o načinu planiranja i ocjene učinaka javnih politika	(MEP, MF,MVPEI, MJU)	III kvartal 2016	IV kvartal 2016	NEREALIZOVANO	Izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave i definisana nadležnosti MEP-a za uspostavljanje sistema koordinacije i praćenja usklađenosti strategijskih dokumenata	PV (2014): 0% CV 2017: 0% CV 2020: 90%	0%	U 2017. godini nisu očekivane promjene u odnosu na polaznu vrijednost
4.4.1.			3. Donošenje izmjena Poslovnika Vlade Crne Gore								
4.4.1.			Izmjena Poslovnika Vlade kojim su definisane procedure za planiranje, koordinaciju i praćenje politika je pripremljena	GSV	III kvartal 2016	IV kvartal 2016	NEREALIZOVANO	Izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave i definisana nadležnosti MEP-a za uspostavljanje sistema koordinacije i praćenja usklađenosti strategijskih dokumenata	PV (2014): ne CV 2017:Da CV 2018:Da CV 2019:Da CV 2020:Da	Ne	Obrazovana Komisiju srednjoročnog programa rada Vlade koja je utvrdila program za period 2018 - 2020. Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok. Pripremljen predlog koji bi trebalo da se razmatra na sjednici Vlade u toku februara
4.4.1.			4. Ojačati kapacitete Sektora za planiranje, koordinaciju i praćenje realizacije politika								
			a) urađena analiza potreba	MEP Uprava za kadrove	III kvartal 2016	II kvartal 2017	NEREALIZOVANO	Izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave i definisana nadležnosti MEP-a za uspostavljanje sistema koordinacije i praćenja usklađenosti strategijskih dokumenata			
4.4.1.			b) urađen trening program					Mjera se vise ne nalazi u AP za 2018-20. Uprava za kadrove je u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova u 2017.godini utvrdila Načrt Programa obrazovanja za stratesko planiranje. Isti je u fazi usaglasavanja sa relevantnim institucijama kako bi dobio status akreditovanog programa obrazovanja.			
			c) zaposleni su pohađali obuke								
			5. Ojačati kapacitete ministarstava za planiranje i praćenje učinaka javnih politika								
			a)juradena analiza stanja i potreba kadrova u ovoj oblasti	MEP – Uprava za kadrove (GSV, ministarstva)	IV kvartal 2016	I kvartal 2017	NEREALIZOVANO	Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok. Formirana je mreza državnih službenika za stratesko planiranje,			
			b)imenovani savjetnici za planiranje, koordinaciju i praćenje učinaka politika u ministarstvima					Nositelj ove aktivnosti je bio MUP u dijelu sacinjavajući analize stanja i potreba kadrova za planiranje i praćenje učinaka javnih politika, dok je na ministarstvima bilo daimenovani savjetnike. Nadležnost UZK je u dijelu obuke. Obzirom da savjetnici nijesu imenovani, to obuka nije realizovana. Sto se tice trening programa, navedena tema se obradjuje u okviru akreditovanog programa za stratesko planiranje.			
			c)urađen trening program								
			d)savjetnici su pohađali obuke								
4.4.1.			6. Pripremiti i usvojiti Program rada Vlade2017-2020								

			Program rada Vlade 2017-2020 je pripremljen	(GSV, ministarstva)	IV kvartal 2016	I kvartal 2017	U potpunosti	Obrazovana Komisiju srednjoročnog programa rada Vlade koja je utvrdila program za period 2018 - 2020. Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok			
4.4.1.			7. Unaprijediti godišnje planiranje i izvještavanje na osnovu nove metodologije								
			a) izmjena Uredbe o organizaciji načinu rada državne uprave	Vlada (GSV)	II kvartal 2017	III kvartal 2017	Djelimično	Navedene aktivnosti ići će uporedo sa izradom Metodologije za pripremu programa rada Vlade i ministarstava usmjerenih ka ciljevima učinka			
			b)utvrđivanje forme godišnjeg programa rada i izveštaja o radu Vlade i ministarstava po novoj metodologiji								
4.4.1.			8. Ojačati kapacitet ministarstava planiranje i izvještavanje po novoj metodologiji								
			a) urađen trening program	Uprava za kadrove	III kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO	UZK nijemo glavu utvrditi program iz razloga što Metodologija nije usvojena u 2017.godini			
			b) Obuka zaposlenih u ministarstvima za pripremu programa rada i izveštaja o radu ministarstava po novoj metodologiji	(ministarstva)							
4.4.1.			9. Donijeti godišnji program rada Vlade po novoj metodologiji					Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok			
			a) Priprema načrta godišnjeg programa rada Vlade po novoj metodologiji	GSV	III kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO				
			b) Priprema predloga programa rada Vlade po novoj metodologiji	(ministarstva)							
4.4.1.			10. Donijeti programe rada ministarstava po novoj metodologiji	Program rada ministarstava po novoj metodologiji je pripremljen	Ministarstva (GSV)	III kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO	Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok		
4.4.1.			11. Uspostavljanje novog informacionog sistema za planiranje i izvještavanje								
			a) Analiza postojećeg informacionog sistema na osnovu koje će se predložiti rješenje za realizaciju informacionog sistema koji podržava novi sistem planiranja i izvještavanja te usvajanje predloženih rješenja - 2018	MJU (GSV,MJU)	II kvartal 2017	2019	Djelimično	Akcionim planom za 2018-2020 predviđena aktivnost i definisan rok			
			b) Izrada projektnog zadatka i softverskog rješenja - 2019								
			c) Implementacija rješenja - 2019								
4.4.	4.4.2.										
4.4.	Razvoj i koordinacija javnih politika	4.4.2.Povećana upotreba analitičkih alata za izradu zakonodavstva i bolji kvalitet konsultacija između aktera prilikom izrade politika	1. Pripremati godišnje izveštaje o primjeni Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona i Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija								
			a) Utvrditi metodološki obrazac za prikupljenje podataka o primjeni uredbi	Generalni sekretarij Vlade - Kancelarija za saradnju s NVO (MJU)	I kvartal u tekućoj za prethodnu godinu	II kvartal u tekućoj za prethodnu godinu	Djelimično	Kako je rad Savjeta sa kancelarijom za saradnju sa NVO i objavljanje informacija o primjeni navednih uredbi dostavilo Savjetu za reformu JU koji je na 4. sjednici 11.12.2017 razmotrio informaciju. Izvještaj nije objavljen pa zbog toga ne možemo dati status potpune realizacije.	PV(2014): Ne CV 2017:10% CV 2018:20% CV 2019:30% CV 2020:40%	10%	1 zakon: Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnju objakata 0,097%. Razmotriti opis indikatora i formulu za izračunavanje jer svaki predloži zakona ne podrazumijevaju postojanje podzakonskih akata.

			b) Prikupiti podatke o primjeni uredbi od organa državne uprave						PV(2014): Ne CV 2020:50%	2017: 25%	Ministarstvo finansija je u oktobru 2017. godine u saradnji sa Vladom Velike Britanije pripremilo Vodič za analizu procjene uticaja propisa, koji predstavlja inoviranu verziju postojećeg Priručnika, u skladu sa sugestijama datim u Izveštaju SIGMA/OECD-a iz 2015. godine. Vodič obuhvata i standarde kvaliteta. Planirane vrijednosti indikatora su ostvarene.
			c) Sačiniti izvještaj, na osnovu prikupljenih podataka.						PV(2014): Ne CV 2018:10% CV 2019:20% CV 2020:30%	2017: 0%	U 2017. godini nije primjenjivan SCM model prilikom sprovođenja analiza o procjeni uticaja propisa. U cilju unapređenja kvaliteta analiza, Ministarstvo finansija je u januaru i martu 2018. godine planiralo dvije dnevne obuke o primjeni SCM modela.
4.4.2.			2. Pripremiti izmjene i dopune Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona i Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija								
			a) Formirati međusektorsku radnu grupu za pripremu izmjena i dopuna uredbi i uključiti predstavnika NVO u radnu grupu	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2016	Djelimično	Pripremljen je Nacrt uredbe o ostvarivanju saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona. Kako je Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona održavnoj upravi u skupštinskoj proceduri, a njima je izmijenjen i pravni osnov za donošenje ove uredbe kojom će se stvoriti bolji okvir za saradnju sa NVO i participaciju zainteresovane javnosti u procesu pripreme i implementacije akata javnih politika, finalizacija ove uredbe se očekuje nakon donošenja zakona u Skupštini Crne Gore. Utoku je dodatno preispitivanje i usaglašavanje predloženih normi u skladu sa sugestijama sa komisija Vlade Crne Gore.	PV(2014): Ne CV 2018:30% CV 2019:60% CV 2020:100%	2017: 86,6%	Cjelovita RIA podrazumijeva dostavljanje odgovora na sva pitanja i potpitnja definisana u okviru svakog od 7 koraka u okviru Izveštaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa. Iako je uvođenje cjelovite RIA predviđeno do 202. godine ovaj podatak o broju predloga koji sadrže RIU-ki koji je dobijen od GS-a
			b) Sprovesti postupak javne rasprave o nacrtu izmjena i dopuna uredbi						PV(2014): Ne CV 2017:80% 2020:90%	41,5%	Vlada Crne Gore je u 2017. godini, utvrdila 134 predloga zakona (uključujući i izmjene i dopune), od kojih za 33 predloga zakona se ne predviđa sprovođenje javne rasprave (radi se o zakonima o potvrđivanju sporazuma, o budžetu, završnom računu bužeta...) Od 101 predloga zakona, javna rasprava je sprovedena za 42 predloga zakona. U postupku donošenja je objedinjena uredba na osnovu koje će se dalje pratiti ovaj procenat, i korz pripremu izveštaja o sprovođenju te uredbe.
4.4.2.			3. Obrazovati posebne organizacione jedinice, odnosno prepoznati službenike za obavljanje normativnih poslova								

				UZK (u saradnji sa svim ministarstvima)					Prema podacima iz Centralne kadrovske evidencije, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo prosvete, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo finansija, Ministarstvo kulture, Ministarstvo unutrašnjoj poslovima imaju organizacione jedinice za normativne poslove, dok se normativni poslovi u ostalim ministarstvima obavljaju na nivou izvršioca. Iako Kadrovska plan za organe državne uprave i GSV za 2017. godinu nije donijet, 75% institucija je donijelo pojedinačne Kadrovske planpove. Uprava za kadrove je informisala Vladi Crne Gore o nezašurnosti pojedinih organa državne uprave kroz informaciju o primjeni instituta kadrovskog planiranja u organima državne uprave i Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore i Informaciju o realizaciji zaključaka Vlade Crne Gore boj 07-317 od 23. februara 2017. godine.			
4.4.		4. Sprovodenje obukaza obavljanje normativnih poslova u ministarstvima, sa posebnim akcentom na poštovanje Pravno-tehničkih pravila i pravila o participaciji zaintere							u 2017 godini za vršenje normativnih poslova održana 2 seminara (od ukupno 3 planirana) Broj prijavljenih 36, dok je obukama prisustvovalo samo 16 službenika. Konstatujemo da je na ovim seminarima jak slab odziv službenika.			
4.4.			Nijesu relevantne	UZK	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično					
4.4.2.		5. Uvođenje pune RIA kroz poboljšanje kvaliteta izveštavanja u cilju razumevanja konteksta i uticaja propisa na ekološka, socijalna i druga pitanja							Unapređenje kvaliteta pripreme i izveštavanja kroz organizovanje dodatnih obuka državnih službenika. Usaradnji sa UZK u 2017. godinu polugodišnjem nivou organizovane obuke. Planirano povećanje broja obuka u 2018. godini.			
			a) izmjena Uputstva o sačinjavanju izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa	MF	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO					
4.4.2.		6. Sprovodenje specijalističkih obuka za obavljanje tehničkih vještina (ekonomski i fiskalna analiza)										
			Nijesu relevantne	MF (UZK)	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	Djelomično	Zauvodjenje pune RIA e nadležno je Ministarstvo finansija. Postupak angazovanja eksperata je zahtijeva op proceduru. Nakon zavrsetka projekta UZK preuzima obvezu realizacije obuka. Prva dnevna obuka je planirana za 24. i 25. januar 2018. godine.				
4.4.2.		7. Sprovoditi procjenu sprovođenja potpune RIA (kvalitet, naučene lekcije, itd)										
			a) Razviti metodologiju za evaluaciju	MF	2019	2020	Rok realizacije planiran do 2020					
			b) Prikupiti i analizirati podatke									
			c) Pripremiti Nacrt izvještaja o evaluaciji									
4.4.2.		8. Objavljivanje finalnog Izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa sa prijedlogom zakona na internet stranici ministarstva						Donošenje nove Uredbe koja reguliše postupak javne rasprave kojom će se propisati obaveza objavljivanja RIA izvještaja zajedno za predlogom zakona na internet stranici ministarstva				
			Nijesu relevantne	GSV (MF Sva ministarstva)	I kvartal 2017	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO					
4.4.2.		9. Preispitati Uputstvo o RIA, kako bi se proširoio opseg RIA i ojačale konsultacije o RIA						Navedena izmjeni će ici uporedo sa izmjenom Uputstva prilikom uvođenja SCM modela. Aktivnost nije prepoznata novim AP zbog preklapanja sa aktivnoscu broj 5 i uvođenje pune Rie kroz izmjenu objedinjene uredbe				

			Nijesu relevantne	MF	I kvartal 2017	I kvartal 2017	Djelimicno				
4.4.2.		10. Pripremiti godišnji izveštaj o kvalitetu pri njene RIA						Izveštaj razmatran i usvojen od strane Savjeta za Konkurentnost i Vade Crne Gore.			
			Nijesu relevantne	MF		I kvartal 2017 (za prethodnu godinu)	U potpunosti				
4.4.2.		11. Izrada analize sprovođenja Giljotine propisa		MF	I kvartal 2018	IV kvartal 2018	Pocetak realizacije predviđenog kvarata 2018				
4.5.		4.5. Upravljanje javnim finansijama									
4.5.											
4.6.		4.6. Posebna pitanja sistema lokalne samouprave									
4.6.	4.6.1.										
4.6.	Posebna pitanja sistema lokalne samouprave	4.6.1. Unaprjeđenje funkcionalnosti jedinica lokalne samouprave i jačanje njihovih kapaciteta	1. Donijeti i implementirati Zakon o izmjenama i dopunama (Zakona o lokalnoj samoupravi)								
			a) pripremiti modele usklađenih akata za jedinice lokalne samouprave	MJU i jedinice lokalne samouprave	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimicno	Zakon o lokalnoj samoupravi je donesen 29.12.2017. godine	PV(2014): ne CV(2017): 7 JLS imaju uspostavljen sistem CV(2020): Sve JLS imaju uspostavljen sistem	7 JLS imaju uspostavljen sistem	Zakon o lokalnoj samoupravi je donesen 29.12.2017. godine. Zakon o lokalnoj samoupravi sistemski definise upravljanje ljudskim resursima u JLS. Nakon donošenja Zakona JLS su u obavezi da u roku od 6 mjeseci usklade svoje akte sa novim Zakonom, pa i uspostave jedinstven sistem za upravljanje ljudskim resursima, međutim Zakon o državnim službenicima i nameštanicima će početi da se primjenjuje od jula 2018.g . Svakako u ovom trenutku 7JLS (Podgorica, Nikšić, Tivat, Kotor, Bar, Herceg Novi, Budva) imaju jasan i utvrđen način vršenja ovih funkcija

		b) promocija modela uskladienih akata za jedinice lokalne samouprave	PV(2014): ne CV(2017): Prepozнатi poslovi i usluge za koje je obavezna saradnja JL CV(2020): 30% JLS sprovode jedan od oblika obavezne saradnje	Prepozнатi poslovi i usluge za koje je obavezna saradnja JL	Mogući krug svih poslova za koje bi bila obavezna funkcionalna saradnja trebalo bi da bude prepozнат Analizom o mogućim oblastima i mehanizmima saradnje među jedinicama lokalne samouprave i izvorima finansiranja, čije je usvajanje predviđeno za I-kvartal 2019 godine. Predviđeno je da se tačan broj poslova i usluga utvrđuje na osnovu sadržine potpisanih sporazuma o saradnji među JLS. Stim u vezi, analizom potpisanih sporazuma o saradnji između JLS prepozнатi su poslovi upravljanja otpadom (koji se odnose na komunalnu djelatnost) i usluge unutrašnje revizije kao najzastupljeniji među oblicima međuopštinske saradnje. Imajući u vidu učestalost ostvarivanja ovog tipa saradnje između JLS, ovi poslovi bi ukoliko bi postojala adekvatna zakonska rješenja, sa razlogom mogli biti dio obavezognog oblika saradnje. Potrebno napraviti
		c) donijeti uskladene akte od strane jedinica lokalne samouprave	PV(2014): Potpisano 10 sporazuma o međuopštinskoj saradnji CV(2017): Potpisano 15 sporazuma o međuopštinskoj saradnji CV(2020): Potpisano 20 sporazuma o međuopštinskoj saradnji	Potpisano 15 sporazuma o međuopštinskoj saradnji	Potpisano 14 sporazuma. Naparvit intervenciju u pasoš indikatorima
4.6.1.		2. Donijeti i implementirati Zakon o komunalnim djelatnostima			

		a) donijeti podzakonske akte	MORIT i jedinice lokalne samouprave		III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelimично	Zakon o komunalnim djelatnostima donesen je 30. jula 2016. godine i objavljen u "Službenom listu CG", broj 55/16. Zakon je stupio na snagu 25. avgusta 2016. godine, a njegova primjena počinje od 25. februara 2017. godine. Donošenjem Zakona stvoreni su uslovi za izradu podzakonskih akata. Zakon o komunalnim djelatnostima (kroz amandmanski djelovanje) uveden je regulator za oblast vodosнabdjivanja i upravljanja otpadnim vodama (regulisane komunalne djelatnosti). Regulatorno tijelo je Regulatorna agencija za energetiku (RAE), koјa treba da donese i podzakonska akta za regulisane komunalne djelatnosti. Kao pomoć RAE u izradi ovih podzakonskih akata, angažovan je ekspert koji treba da uradi njihove nacrte i predloži eventualne izmjene u Zakonu o komunalnim djelatnostima, radi preciznijeg definisanja obaveza RAE u obavljanju poslova u regulatoru navedenih komunalnih djelatnosti, kao posebno značajnih za život i rad građana i drugih subjekata na području jedinice lokalne samouprave. Iako je bilo važno imati stav eksperta po pitanju eventualnih izmjena Zakona, ali i usaglašavanja podzakonskih akata za regulisane i druge komunalne djelatnosti, Ministarstvo je radio na izradi podzakonskih akata za ostale komunalne djelatnosti. U 2017. godini donesen je jedan podzakonski akt, a urađeni su nacrti za ostala šest. Formirane radne grupe za izradu ovih akata će raditi u januaru kako bi podzakonski akti bili doneseni do 25. februara 2018. godine, kada počinje primjena Zakona.		
		b) pripremiti modele usklađenih akata za jedinice lokalne samouprave					Ovih dana smo intenzivno radili na izradi preostalih podzakonskih akata na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima (jedna uredba i pet pravilnika), tako da nismo ranije mogli da Vam odgovorim na mail. U 2017. godini donjet je Pravilnik o bližim uslovima i načinu vođenja registra vršilaca komunalnih djelatnosti i izdajih rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalnih djelatnosti i isti je objavljen u "Službenom listu CG", broj 77/17) U toku je izrada sljedećih podzakonskih akata: <ul style="list-style-type: none">• Pravilnika o ispunjenosti uslova u pogledu kadri i tehničke opremljenosti vršilaca komunalne djelatnosti za obavljanje komunalne djelatnosti;• Pravilnika o sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izveštaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti;• Pravilnika o minimumu kvaliteta i obimu poslova za obavljanje komunalnih djelatnosti;• Tehničku uslovu za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva kojima se koriste za obavljanje komunalnih djelatnosti;• Pravilnika o podacima, rokovima, načinu dostavljanja i metodologiji obrade podataka koji su predmet monitoringa komunalnih djelatnosti• Uredbe o elementima i metodologiji za određivanje cijene komunalne usluge. Kao što sam navela, intenzivno se radila na njihovoj izradi, i nastoјaćemo da isti budu doneseni do početka primjene Zakona.			
		c) promocija modela usklađenih akata za jedinice lokalne samouprave					Kada je u pitanju komunalna naknada, odnosno utvrđivanje visine komunalne naknade, podsjećam da je Zakon dao pravni osnov da se uvede ova naknada, a na jedinicama lokalne samouprave je da donesu propis koji uređuje uslove, način, rokove i postupak plaćanja ove naknade. Znači, i visinu			
		d) donijeti usklađene akte od strane jedinica lokalne samouprave								
4.6.1.		3. Analiza o mogućim oblastima i mehanizmima saradnje među jedinicama lokalne samouprave i izvorima finansiranja								

			a) pregled i analiza međunarodne prakse	MJU (MF, ZOCG)	IV kvartal 2016	IV kvartal 2017	NEREALIZOVANO	Analize o mogućim oblastima i mehanizmima saradnje između JLS (i izvorma finansiranja) predviđena za 2019. godinu, nakon čega će se uspostaviti plan podsticajnih mjerai u zavisnosti od rezultata analize. Zakonom o lokalnoj samoupravi utvrđiti broj poslova i usluga u kojima postoji obavezna saradnja JLS, podsticanje međupštinske saradnje je proces koji se kontinuirano provodi bez obzira na nepostojanje obavezujuće zakonske norme			
			b) definisanje mehanizama saradnje i preporuka za njihovu implementaciju								
4.6.1.		4. Izmjene pravnog okvira za uspostavljanje mehanizama međupštinske saradnje na osnovu rezultata analize	Podaktivnosti će biti definisane nakon usvajanja analize	MJU (ZOCG, JLS)	2018	2020	Pocetak realizacije predvidjen za kuartal 2018				
4.6.1.		5. Organizovanje obuka za jačanje kapaciteta opština za pripremu projekata i korišćenje sredstava iz EU fondova									
			a) donijeti opšti Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika i namještenika	UZK (MJU i ZOCG)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	U IV kvartalu 2017., UZK je sproveo analizu potreba za obukom i utvrdila Načrt Opsteg programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika i namještenika. Plan pripremljen, i isti se distribuirao jedinicama lokalne samouprave u drugoj polovini januara. u 2017 godini odrzane 3 obuke za jačanje kapaciteta opština za koriscene sredstava iz EU fondova koje je pohadalo 50 polaznika			
			b) donijeti Plan realizacije obuka u skladu sa opštim Programom								
			c) sprovesti obuke za jačanje kapaciteta opština za korišćenje sredstava iz EU fondova								
4.6.1.		6. Podsticanje međupštinske saradnje u pripremi i implementaciji EU projekata kroz rad Mreže opštinskih project menadžera									
			a) Pružanje direktnе podrške u pisanju i implementaciji EU projekata na zahtjev opština	MJU (UzK, ostala ministarstva, ZOCG, JLS)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	U novembru 2015., Zajednica opština Mreža su, u saradnji sa Agencijom za EU konsulting i menadžment grada Beća, konkursali i dobili sredstva iz BACID fonda, za projekt „EU fondovi za održive gradove u Crnoj Gore“. * U opštini Herceg Novi, u periodu 4.-6. novembra i 23.-25. novembra 2015. godine, članovi Mreže su održali obuku za predstavnike primorskih opština, na temu „Izrada i upravljanje EU projektima“. * U Podgorici u periodu 21.-23. decembra 2015. godine, članovi Mreže su održali prvi dio obuke za predstavnike središnjih opština, na temu „Izrada i upravljanje EU projektima“.			
			b) Priprema zajedničkih projekata od strane opština								
4.6.	4.6.2.										
4.6.	Posebna pitanja sistema lokalne samouprave	4.6.2. Pooštiti i racionalizova	1. Izrada predloga kriterijuma za osnivanje novih opština u smislu da su više obavezujući i strožiji								
		1. Izrada predloga kriterijuma za osnivanje novih opština u smislu da su više obavezujući i strožiji	a) analiziranje postojećeg zakonodavnog okvira	MJU (ZOCG, JLS)	2018	2020	Pocetak realizacije predvidjen za kuartal 2018			Tuzi će postati punopravna opština 1. septembra 2018 godina, dok će Golubovići i dalje funkcionisati kao opština u sastavu Podgorice. To je predviđeno izmenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji koji je 23.03.2017. godine usvojila Vlada Crne Gore. Broj opština u 2017. godini je 23, što je u sklopu ciljane vrijednosti.	
										23	
									PV(2014): 23JLS CV(2017): 25JLS CV(2020): 25JLS		

		1. Izrada predloga kriterijuma za osnivanje novih opština u smislu da su više obavezujući i strožiji	b) izmjena zakonodavnog okvira								
4.6.	4.6.3.										
4.6.	Posebna pitanja sistema lokalne samouprave	4.6.3. Obezbijediti finansijsku održivost, te dobar finansijski kapacitet opština u ravnoteženjem prihoda lokalne samouprave sa njihovim poslovima i zakonskim obavezama	1. Izrada jedinstvenog informacionog sistema za administriranje poreza na nepokretnosti								
			a) izrada projektnog zadatka	ZO (Uprava za nekretnine, JLS)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	Upravni odbor Zajednice opština je formirao Projektni tim koji je pripremio projektni zadatak za izradu softvera za administriranje lokalnih javnih prihoda, a koji je bio osnova za pokretanje postupka javne nabavke softvera. Tokom 2017. godine pokrenuta su dvapostupka javne nabavke softvera, od kojih je jedan postupak poništen, a drugi obustavljen. Kako je jedan od ponuđača u drugom postupku javne nabavke izjavio žalbu na Odluku o obustavljanju postupka javne nabavke, aktivnosti na nabavci softvera će, do odluke Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki po predmetnoj žalbi, biti obustavljene. Zajednica opština će, nakon Odluke Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, po podnijetoj žalbi ponuđača u drugom postupku javnih nabavki, sprovesti sve aktivnosti utvrđene Projektnim zadatkom za izradu jedinstvenog softvera za administriranje lokalnih javnih prihoda. PV(2015): 7,4% CV(2017): 7,5% CV(2020): 8%	6,1%	2017: 6,13%	
			b) izrada softvorskog rješenja					PV(2015): 48,2% CV(2017): 60% CV(2020): 65%	60,00%	2017: 57,22%	
			c) obuka službenika za korišćenje softvera					PV(2015): 3,3% CV(2017): 2,7% CV(2020): 2,5%	3,02%	2017: 3,02%	
4.6.3.		2. Smanjenje broja zaposlenih u JSL, uz određivanje ciljanih vrijednosti za optimizaciju broja zaposlenih do 2020									
			a) Smanjenje broja zaposlenih u skladu sa ugovorima o reprogramu duga JLS	MJU (MF, ZOCG, JLS)	III kvartal 2016	IV kvartal 2017	Djelomično	Za konačno realizovanje i efekte ove aktivnosti neophodno je ustanoviti kriterijume i utvrditi metodologiju na centralnom nivou, kako bi se ista prilagodila za lokalni nivo. U međuvremenu kontinuirano se sprovodi monitoring broja zaposlenih u JLS. a) Utvrditi ciljane vrijednosti za optimizaciju broja zaposlenih u JLS u skladu sa prethodno utvrđenom metodologijom i kriterijumima, po resornom pristupu I kvartal 2018 b) Pripremiti Plan optimizacije broja zaposlenih u JLS u skladu sa utvrđenim ciljanim vrijednostima II kv 2018 c) Implementacija plana optimizacije III kv 2018-IV kv 2020	PV(2015): 2,7% CV(2017): 2,5% CV(2020): 1,5%	1,93%	1,93%
			b) ustanoviti kriterijume na osnovu metodologije utvrđene za centralni nivo[1]		IV kvartal 2016	I kvartal 2017		PV(2015): 4,9% CV(2017): 4,5% CV(2020): 4 %	2017: 4,5%	Biće dostupni do kraja marta 2018. godine	

			c) analiza stanja na osnovu metodologije od strane svih JLS		II kvartal 2017	IV kvartal 2017		PV(2015): 11.660 CV(2017): -5% u odnosu na PV CV(2020): -10% u odnosu na PV	2017: -5%	Biće dostupni do kraja marta 2018. godine Prema MJU podatku je 12174.	
			d) Utvrđivanje ciljanih vrijednosti za optimizaciju, od strane JLS		2018	2018					
			e) Sprovodi se monitoring realizacije plana smanjenja broja zaposlenih		2019	2020					
4.7. 4.7. Strateško upravljanje procesom reforme javne uprave i finansijska održivost											
4.7.	4.7.1.										
Strateško upravljanje procesom reforme javne uprave i finansijska održivost	4.7.1. Efikasno upravljanje i koordinacija Strategijom 2016-2020 omogućava postizanje većine ciljeva	1. Povećati administrativne kapacitete MUP-a za upravljanje i koordinaciju PAR-a									
			a) Osnovna obuka u vezi sa PAR indikatorima i analizom politike	MJU (UZK)	III kvartal 2016	IV kvartal 2018	Djeljimicno	Nakon utvrđivanja Metodologije za praćenje reforme javne uprave, UZK će pristupiti organizovanju obuke. Uz podršku SIGME i u saradnji sa MJU u junu 2017. godine održana je radionica na temu procesa izvještavanja o primjeni Strategije reforme javne uprave gdje su ključni predstavnici institucija upoznati sa procesom praćenja i izvještavanja u procesu reforme javne uprave.	PV(2014):0% CV 2017: 80% CV 2020: 90%	43,14%	Do podatka se došlo primjenom formuliranih posao indikatora a odnosi se na ukupan broj realizovanih aktivnosti i pozitivnih vrijednosti u posao indikatorima, 43,14%
			b) Zapošljavanje jednog službenika u 2016.godini								
			c) Zapošljavanje jednog službenika u 2017.godini								
			d) Obuka o osnovnim oblastima PAR-a, uključujući Upravljanje javnim finansijama (PFM), Kreiranje politike)								
			e) Uspostaviti informatičku podršku za sprovođenje monitoringa								
4.7.1.		2. Ustanoviti posebnu metodologiju za sve indikatore PAR strategije									
			a) Detaljan pregled planiranih indikatora	MJU	III kvartal 2016	IV kvartal 2016	U potpunosti				
			b) Izrada posao indikatora								
			c) Razvojne metodologije za podatke koji nedostaju a koji su potrebni za PAR indikatore								
4.7.1.		3. Pripremiti godišnje izvještaje za Vladu svake godine do kraja prvog kvartala sljedeće godine									
			a) Sakupljanje podataka od svih državnih organa	MJU	I kvartal godine nakon izvještajne godine, godišnje	IV kvartal izvještajne godine, godišnje	U potpunosti				
			b) Izrada Nacrta Izvještaja								
			c) Organizovanje konsultacija među državnim organima								
			d) Objavljivanje Izvještaja na websajtu MJU-a								
4.7.1.		4. Sprovести privremenu evaluaciju PAR strategije i Programa reforme upravljanja javnim finansijama	1. Ova metodologija će biti prilagođena za lokalni nivo.								
			a) Angažovanje dodatnih nezavisnih eksperata za podršku analitičkom radu	MJU	IV Kvartal 2017	I Kvartal 2018	Pocetak realizacije predviđen za kraj 2017 i kasnije godine	Novim akcionim planom pomjerjen je rok jer je od strane eksperata Sigma sugerisano da izvještaj o evaluaciji PARA i PFM-a treba da ide u srednjem roku i da bude osnov za pripremu predloga strategije reforme javne uprave 2021-2024			
			b) Izrada metodologije za privremenu evaluaciju								
			c) Sakupljanje podataka od državnih organa								
			d) Izradal izvještaja o evaluaciji i održavanje javne rasprave								
			e) Objavljivanje Izvještaja o evaluaciji								